

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ใน
การประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

โดย
นายชญานิน คำสองสี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิด
สร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT PLAN BASED ON SYNECTIC
INSTRUCTIONAL MODEL TO IMPROVE CREATIVE THINKING IN POPULAR
MUSIC COMPOSITION FOR STUDENTS AGED 17-18

By
MR. Chayanin KHAMSONGSI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Music (Music Research and Development)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

631020001 : สังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ความคิดสร้างสรรค์, ซินเนคติกส์, ทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

นาย ชญานิน คำสองสี: การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภร พลิตากุล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการสังเคราะห์เอกสารควบคู่กับวิจัยแบบแผนทดลองจริง ผู้เข้าร่วมการวิจัย คือ นักเรียนแผนการเรียนดนตรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและเกณฑ์การประเมินบทเพลงสมัยนิยม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า t-test

ผลวิจัยพบว่า 1) รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 S = Stimulation (ขั้นการกระตุ้น) ขั้นที่ 2 O = Observation (ขั้นการสังเกต) ขั้นที่ 3 S = Self-concept (ขั้นอัตมโนทัศน์) ขั้นที่ 4 B = Backward thinking (ขั้นการคิดสวนทาง) ขั้นที่ 5 A = Argumentation (ขั้นการอภิปราย) และขั้นที่ 6 C = Composition (ขั้นการสร้างสร้งงาน) 2) ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=7.53$, $S.D.=0.88$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ($M= 13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M= 10.87$, $S.D.=2.11$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

631020001 : Major (Music Research and Development)

Keyword : creative thinking, synectic instructional model, popular music composition

MR. CHAYANIN KHAMSONGSI : THE DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT PLAN BASED ON SYNECTIC INSTRUCTIONAL MODEL TO IMPROVE CREATIVE THINKING IN POPULAR MUSIC COMPOSITION FOR STUDENTS AGED 17-18
THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PATTARAPORN PLITAKUL, Ph.D.

This research aimed to 1) develop a learning management plan based on Synectic instruction to improve creative thinking in popular music composition for students aged 17-18, 2) compare pre-test and post-test achievement in the experimental group of learning management plans based on Synectic instructional model to improve creative thinking in popular music composition for students aged 17-18 and compare achievement between an experimental group and controlled group using the learning management based on Synectic instructional model to improve creative thinking in popular music composition for students aged 17-18. Documents synthesis and true-experimental research were used as methodologies. The participants are 28 students from the music program of Mattayom Sangkeet Wittaya school. The research instruments t-test were applied to data analysis.

Research findings can be summarized as follows 1) SOSBAC learning management model consisted of 6 steps : S = Stimulation, O = Observation, S = Self-concept, B = Backward thinking, A = Argumentation, C = Composition. 2) The achievement of the experimental group after learning management plans based on Synectic instructional model to improve creative thinking in popular music composition ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) was higher than before the treatment ($M=7.53$, $S.D.=0.88$) at .05 level of significant. 3) The achievement of the experimental group after learning management plans based on Synectic instructional model to creative thinking in popular music composition ($M= 13.31$, $S.D.=1.12$) was higher than the achievement of controlled group ($M= 10.87$, $S.D.=2.11$) at .05 level of significant.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้รับความอนุเคราะห์ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรภร พลิตากุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยชี้แนะให้คำแนะนำ กระบวนการคิด การวางแผนงานและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก สุวรรณธาดา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิ์ เชียงชนะนา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่ทำให้วิทยานิพนธ์นั้นความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ณัฐพล ดีคำ อาจารย์ ดร.ภูมิภักดี จารุประกร และอาจารย์ดร.อุทัย ศาสตร์า ที่เสียสละเวลาในการตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการวิจัยครั้งนี้ให้ผ่านลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมถึง คุณสุพัต ทองฉวี บรรณารักษ์ห้องสมุด คณะดุริยางคศาสตร์ และ คุณปัทมา ใจท้าว ผู้ประสานงานสาขาสังคมศาสตร์วิจัยและพัฒนา คณะดุริยางคศาสตร์ ในการอำนวยความสะดวกการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงคำแนะนำช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณนายพิสิษฐ์ สมใจ และนางสาวปาริฉัตร สุ่มมาตย์ รวมถึงพองเพ็ญ รุ่งพีและรุ่งน่อง นักศึกษาปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์วิจัยและพัฒนา คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้คำปรึกษา กำลังใจ คำแนะนำ ช่วยเหลือในการเรียนและทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนการศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จการศึกษา

นาย ชญานิน คำสองสี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ตอนที่ 1 การจัดการเรียนการสอน.....	8
ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบสอนซินเนคติกส์.....	12
ตอนที่ 3 การประพันธ์เพลง.....	16
ตอนที่ 4 ดนตรีสมัยนิยม.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22

กรอบแนวคิดในการวิจัย	23
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	24
ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี	25
ตอนที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี	27
บทที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC	31
1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	31
2. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้	32
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	33
4. ด้านการวัดประเมินผลการเรียน	38
บทที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม	40
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
สรุปผลการวิจัย	58
อภิปรายผลการวิจัย	60
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	63
รายการอ้างอิง	65
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก	70
ภาคผนวก ข	72
ภาคผนวก ค	74
ภาคผนวก ง	86
ประวัติผู้เขียน	121

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2 ตารางการสังเคราะห์รูปแบบการสอนซินเนคติกส์	14
ตารางที่ 3 ตารางการสังเคราะห์หลักการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน.....	18
ตารางที่ 4 โครงการสอน รายวิชาการประพันธ์เพลงสมัยนิยม	32
ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง.....	41
ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง.....	42
ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ผลผลิตการประพันธ์เพลงในรายด้านฝีมือการประพันธ์เพลง.....	44
ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง.....	46
ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม.....	47
ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง..	48
ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง	50
ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC หลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง.....	51

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการ เรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเรียนด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง ฝีมือการ ประพันธ์เพลง	52
---	----

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	23
แผนภูมิที่ 2 กรอบการดำเนินการวิจัย.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกปัจจุบันความก้าวหน้าในการเชื่อมโยงเทคโนโลยีของทุกภูมิภาคเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมอย่างทั่วถึง ในด้านการศึกษาครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมสำหรับจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะในการเรียนรู้เป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุดโดยส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ปัจจุบันมีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนรวมถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการปรับตัวให้ทัดเทียมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้นการส่งเสริมองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะทาง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และสมรรถนะของความรู้เท่าทันจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อนักเรียนในการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (อัมพร เลิศณรงค์, 2559)

การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยสนับสนุนให้ประชากรมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่มีคุณภาพเพื่อนำไปพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า การศึกษาในปัจจุบันจึงไม่ควรเป็นเพียงการเรียนรู้โดยจดจำและเข้าใจเนื้อหารายวิชา แต่หากต้องมีการเปลี่ยนทิศทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและประเทศชาติสู่ยุคศตวรรษที่ 21 (วศิน ชูชาติ, 2559) ดังในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 24 กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้อย่างมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะ มีกระบวนการคิด และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาโดยใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยในพระราชบัญญัติได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 คือ นักเรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ จินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาประชากรเพื่อช่วยพัฒนาประเทศชาติ

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนสามารถเริ่มพัฒนาได้ตั้งแต่อายุในท้อง และช่วงวัยที่เหมาะสมที่สุด คือ ช่วงอายุ 15-18 ปีหรือช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักเรียนนั้นชอบความท้าทายเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ตนเองสนใจไปจนถึงพิสูจน์ความคิดของตนเองเพื่อให้คนยอมรับ

(ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541) ทำให้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อช่วงวัยนี้ของนักเรียน โดยสามารถพัฒนาได้หลากหลายผ่านการผลักดันนักเรียนให้พบเจอสิ่งใหม่ สร้างสรรค์ เทคโนโลยีหรือสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต รวมถึงการสร้างสรรค์งานทางด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ และวรรณกรรม ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่ครูควรส่งเสริมให้เกิดแก่นักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพ แต่ในการจัดการเรียนการสอนปัจจุบันของประเทศไทยยังยึดหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำ และยึดครูเป็นศูนย์กลางทำให้นักเรียนนั้นขาดทักษะในการคิด ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ กล้าคิดแตกต่างหรือคิดออกนอกกรอบ ซึ่งส่งผลต่อระบบการคิดของนักเรียน (วิทยากร เชียงกุล, 2552; อภินภัส จิตรกร, 2558) การศึกษาไทยในปัจจุบันจึงควรมีการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการแก้ไขปัญหา และความคิดสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น โดยการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนนั้นมีหลายรูปแบบซึ่งพบได้ในแนวคิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ดที่ให้ความหมายถึงความคิดสร้างสรรค์ว่ามีลักษณะเป็นความคิดอเนกนัย (Divergent Thinking) สามารถคิดได้หลายทิศทาง หลายแง่มุม กว้างไกล และสามารถดัดแปลงจากสิ่งเดิมผสมผสานกันจนเกิดสิ่งใหม่ ซึ่งลักษณะเช่นนี้นำไปสู่ความคิดหรือสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่มากขึ้นผ่านการค้นพบวิธีการแก้ไขปัญหาซึ่งสามารถสำเร็จด้วยความคิดอเนกนัย ได้แก่ ความคิดริเริ่ม (Originally) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ซึ่งบุคคลที่เกิดความคิดสร้างสรรค์นั้นจะเป็นคนที่กล้าคิดและมีอิสระในการคิด (Guilford, 1950) โดยพบมากในผู้ที่ปฏิบัติดนตรี ได้แก่ นักดนตรี ผู้ประพันธ์เพลง และนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมทางดนตรี เป็นต้น ซึ่งผู้ปฏิบัติดนตรีสามารถสร้างสรรค์หรือแสดงออกถึงความต้องการของตนเองผ่านความงามของโสตศิลป์ โดยเริ่มต้นมาจากความคิดที่เป็นกลไกของสมองมนุษย์ซึ่งดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ ผลของการใช้ความคิดจะแสดงให้เห็นในลักษณะของการสรุปความคิดรวบยอด จำแนกความแตกต่าง จัดระบบการแปลความหมายของข้อมูล รวมถึงเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ชัชวาล วรรณพงษ์, 2553; ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2546) โดยมนุษย์จะฝึกฝนทักษะกระบวนการคิดของตนเองเพื่อให้เกิดความรู้ และสามารถนำทักษะความรู้มาใช้ในการสร้างสรรค์งานดนตรีซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการจัดการเรียนการสอนดนตรีที่ครูจะต้องส่งเสริมให้เกิดศักยภาพดังกล่าวในนักเรียนแต่ละบุคคล

กิจกรรมการสร้างสรรค์งานดนตรี เช่น การประพันธ์เพลงเป็นกิจกรรมหนึ่งในหลักสูตรของผู้ศึกษาทางด้านดนตรีจะต้องทำการเรียนรู้ โดยการสร้างสรรค์งานดนตรีต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ซึ่งการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้นมีหลายรูปแบบ โดยรูปแบบการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นครูจะมุ่งเน้นพัฒนาแต่ผลผลิต จนกระทั่งเลยการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก

(อาจिया หลิมกุล, 2556) โดยการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มีรูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ คือ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ (Synectic instructional model) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญสูงสุด โดยรูปแบบการสอนดังกล่าวพัฒนามาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยการคิดเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยเพื่อกระตุ้นความคิดใหม่จากการเปรียบเทียบทางตรง (Direct analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed conflict) (ทิตนา แชมมณี, 2548; Joyce & Weil, 2000; Gordon, 1961) โดยรูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์มีการใช้อย่างแพร่หลายในต่างประเทศ โดยครูเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากผู้บรรยายเนื้อหาอย่างละเอียด เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียนจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ทักษะการเรียนรู้ และที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะในการคิดสร้างสรรค์ซึ่งวิธีการสอนคำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้ การเปรียบเทียบในแง่มุมที่หลากหลาย ทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านกระบวนการอุปมาอุปไมยและการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบมาใช้จัดการเรียนการสอนซึ่งเริ่มตั้งแต่ระดับพื้นฐานโดยเน้นการกระตุ้นนักเรียนให้คิดเปรียบเทียบกับสิ่งเร้าที่ครูกำหนดให้อย่างละเอียดและเป็นระบบจากไม่ซับซ้อนไปสู่การคิดเปรียบเทียบที่ซับซ้อนหลากหลายมากขึ้น จนทำให้นักเรียนสามารถนำเสนอแนวคิดใหม่ด้วยมิติที่แตกต่างจากกรอบแนวคิดเดิม (ประจักษ์ ปฏิทัศน์, 2558; Nolan, 2003; Sanders & Donald, 1984) ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนสอนดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบที่แปลกใหม่ (สุวิทย์ คำมูลและอรทัย คำมูล, 2558) ซึ่งมีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนการประพันธ์เพลง ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนนิยมนำบทเพลงสมัยนิยมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งในต่างประเทศ และประเทศไทยพบว่า การนำบทเพลงสมัยนิยมมาสอนเสริมในหลักสูตรการเรียนการสอนปกติ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ นักเรียน รวมถึงการที่นักเรียนได้เรียนในบทเพลงที่ตนเองชอบ การเลือกใช้คอร์ดในการสร้างสรรค์ดนตรีต้นฉบับและเล่นประกอบดนตรีที่ตนเองสนใจ ทำให้นักเรียนนั้นได้เปิดโอกาสในการคิดสร้างสรรค์บทเพลงหรือแนวทางที่แตกต่าง เช่น แนวดนตรีป๊อป ดนตรีแจ๊ส หรือแม้กระทั่งดนตรีประเภทร็อก (กรรณก สร้อยอินทร์, 2551; วิตต์ธาดา เกาศำ, 2556; อมรมาศ มุกดาม่วง, 2561; Uszler, 2000)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการกระตุ้นขั้นการสังเกต ขั้นอัตมโนทัศน์ ขั้นการคิดสวนทาง ขั้นการอภิปราย และขั้นการสร้างสรรค์ (Hummell, 2006; Joyce, 2000; Seligman, 2007; Tajari & tajari, 2011) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมให้แก่ นักเรียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลง

สมัยนิยม ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ยังไม่เพียงพอ (Tapleshay, 1986) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี และศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปีมีลักษณะอย่างไร
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี หรือไม่
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่ากลุ่มควบคุมจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน อายุ 17-18 ปี ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน อายุ 17-18 ปี ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสารควบคู่กับการวิจัยแบบแผนการทดลองจริง (True experimental design) โดยศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมวัดผลก่อนการทดลองและหลังการ

ทดลองที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

2. ผู้เข้าร่วมการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือกเรียนแผนการเรียนดนตรี ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 28 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม พบว่าการนำเทคนิคและวิธีการสอนซินเนคติกส์สามารถนำไปใช้ในการประพันธ์เพลงที่ช่วยให้นักเรียนค้นพบปัญหาและแก้ไขปัญหา รวมถึงพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้ดีขึ้น (Tapleshay, 1986) และการพัฒนาการเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบศิลป์ ด้วยเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์จากการสร้างสรรค์ชิ้นงานที่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นิติพร ประสบพิชัย, 2558) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านภาษาที่ส่งผลต่อการประพันธ์เนื้อเพลง โดยงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ พบว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ไศรยา ชุ่มเพ็งพันธ์, 2562) จากผลการศึกษาในงานวิจัยดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงที่เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การสอนรูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อตกลงเบื้องต้น

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลง ต้องผ่านการเรียนในรายวิชาทฤษฎีโน้ต วิชาคอมพิวเตอร์ดนตรี วิชาภาษาไทยในบทเพลง วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการแสดงดนตรีและวิชาทักษะดนตรีสากลหรือทักษะดนตรีไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ของโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยม
2. ครูสามารถปรับใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงและการด้นสด
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสูงขึ้น

นิยามศัพท์

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้การเปรียบเทียบจากทางตรงและสวนทางเพื่อให้เกิดสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมใหม่ขึ้นมา (Joyce, 2000; Hummell, 2006; Seligman, 2007; Tajari & tajari, 2011) ซึ่งงานวิจัยนี้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในแง่มุมที่หลากหลายเพื่อให้เกิดทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

การประพันธ์เพลงสมัยนิยม หมายถึง การแสดงออกทางดนตรีซึ่งผู้สร้างสรรค์ผลงาน มีทักษะในการเลือกใช้และเรียบเรียงองค์ประกอบทางด้านดนตรีในรูปแบบของบทเพลง (Margaret Boden, 2004) ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง การเรียบเรียงองค์ประกอบทางด้านดนตรีให้เป็นในรูปแบบบทเพลงสมัยนิยม

บทเพลงสมัยนิยม หมายถึง ดนตรีที่มีลักษณะไม่ซับซ้อนและสามารถเข้าถึงคนทุกกลุ่ม ซึ่งมีหลากหลายแนวเพลง เช่น บทเพลงประเภทร็อกแอนด์โรล เพลงบลูส์ เพลงแจ๊ส เพลงป๊อป (Trinity, 2018) โดยในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ลักษณะดนตรีที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ ดนตรีสไตล์เพลงป๊อป ฮิปฮอป และ อาร์แอนด์บี

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง เด็กในช่วงอายุ 17-18 ปี ที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ที่ได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารโดยมีลำดับชั้นการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้ ได้แก่ ชั้นการกระตุ้น (S=Stimulation) ชั้นการสังเกต (O=Observation) ชั้นอัตมโนทัศน์ (S=Self-concept) ชั้นการคิดสวนทาง (B=Backward thinking) ชั้นการอภิปราย (A=Argumentation) และชั้นการสร้างสรรค์งาน (Composition) Joyce, 2000; Hummell, 2006; Seligman,2007; Tajari & tajari, 2011)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นการสังเคราะห์เอกสารและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบ่งเป็น ดังนี้

ตอนที่ 1 การจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์

ตอนที่ 3 การประพันธ์เพลง

ตอนที่ 4 บทเพลงสมัยนิยม

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จัดเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และจัดเรียงลำดับอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงที่สุดในการเรียนรู้ งานวิจัยนี้จะกล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอน คาร์เทอร์ กู๊ด (Carter V. Good) ได้ให้ความหมายของการสอนว่า เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยง่าย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นลักษณะของกิจกรรมที่เอื้อให้กับครูในการอำนวยความสะดวกกับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนควรเป็นธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมโดยการสอนของครูจะสมบูรณ์เมื่อนักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อสิ่งเรียน (Good, 1973)

ทิสนา แชนณี ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการบอกกล่าว สั่ง อธิบาย ชี้แจง หรือ แสดงให้ดูเป็นการที่ครูถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติให้แก่ นักเรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในช่วงศตวรรษที่ 20 มีการเปลี่ยนแปลงจากการสอนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อำนวยความสะดวกที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสอนที่เน้นครูเป็นสำคัญเปลี่ยนเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการกำหนดขั้นตอนการสอนอย่างมีลำดับและชัดเจนมากขึ้น การจัดการเรียน

การสอนมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นนำ 2) ขั้นเสนอความรู้ใหม่ 3) ขั้นสัมพันธ์ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ 4) ขั้นสรุป 5) ขั้นประยุกต์ใช้ (ทิตินา แชมมณี, 2550)

อาภรณ์ ใจเที่ยง กล่าวว่า การเรียนและการสอนมักเรียกรวมกันว่า “การเรียนการสอน” เนื่องจากทั้งสองคำนั้นมีความสัมพันธ์กัน การสอนเป็นการตั้งใจให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ครูจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านของความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ หลักการสอน หลักการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550)

1.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน

อลิซาเบธ สไตเนอร์ (Elizabeth Steiner) กล่าวถึงทฤษฎีองค์ประกอบทางการศึกษา ว่า การศึกษานั้นประกอบด้วยระบบย่อยทั้งหมด 4 ส่วน คือ 1) ครูหรือผู้สอน 2) นักเรียนหรือผู้เรียน 3) สาระ 4) การเรียนการสอน หมายถึง องค์ประกอบในการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน เช่นวิธีการสอน สถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์ซึ่งการจัดการศึกษาจะไม่สมบูรณ์หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งใน 4 องค์ประกอบนี้ (Steiner, 1988)

ทิตินา แชมมณี ได้อ้างถึงแนวคิดของบรอนเฟนเบรนเนอร์ (Urie Bronfenbrenner) ที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาในระดับไมโคร (Micro) ซึ่งการสอนในห้องเรียนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. ผู้สอน 2. ผู้เรียน 3. การจัดการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการเรียน เนื้อหาสาระ วิธีการหรือกิจกรรม การวัดประเมินผล สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน 4. สภาพแวดล้อม (Bronfenbrenner, 1997 อ้างถึงในทิตินา แชมมณี, 2550)

อาภรณ์ ใจเที่ยง กล่าวว่า การเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน ได้แก่ 1. องค์ประกอบรวมเป็นองค์ประกอบที่นำมารวมกันทำให้เกิดการศึกษาประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน และหลักสูตรหรือสิ่งที่ต้องการสอน 2. องค์ประกอบย่อย คือ องค์ประกอบในด้านรายละเอียดในการเรียนการสอน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม การใช้สื่อ และการวัดประเมินผล (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546)

จากการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบรวมและองค์ประกอบย่อย ซึ่งองค์ประกอบย่อยมีส่วนที่สอดคล้องกัน คือ 1) จุดประสงค์ 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน 4) สื่อการเรียนการสอน 5) การวัดประเมินผล

1) จุดประสงค์

จุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดพฤติกรรมเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียน จุดประสงค์เป็นการกำหนดกรอบว่าครูจะสอนให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างไร ทำให้นักเรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม ในการจัดการเรียนการสอนครูทุกคนต้องให้ความสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้อย่างครบถ้วน โดยครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของจุดประสงค์และมีทักษะในการกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ (Tyler, 1949; สกุนา ประมาะยัง, 2556; อารณ ใจเที่ยง, 2550) ประเภทของจุดประสงค์ มี 2 ประเภท คือ 1. จุดประสงค์ทั่วไป เป็นจุดประสงค์ที่ตั้งขึ้นกำหนดกรอบอย่างกว้าง เพื่อให้ทราบได้ว่านักเรียนจะเกิดการเรียนรู้อะไร และผลลัพธ์จากการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของจุดประสงค์ทั่วไปเป็นลักษณะที่ใช้ในการกำหนดในหลักสูตรที่เป็นกลุ่มวิชา เช่น จุดประสงค์ของการศึกษา จุดประสงค์ของรายวิชา โดยการกำหนดจุดประสงค์ควรจำแนกลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย 2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นจุดประสงค์ที่กำหนดพฤติกรรมของนักเรียนเมื่อนักเรียนเรียนจบรายวิชานั้นแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงได้อย่างชัดเจน สังเกตได้ ลักษณะเด่นของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ มีการกำหนดคำกริยาที่ชัดเจนสามารถวัดผลได้ โดยครูสามารถสังเกตพฤติกรรมได้อย่างชัดเจน ซึ่งการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมควรจำแนกตามลักษณะพฤติกรรม 3 ด้านเช่นเดียวกับจุดประสงค์ทั่วไป ในขณะที่เดียวกันจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมควรมีการเน้นพฤติกรรมที่เด่นชัดแตกต่างกันไปตามลักษณะธรรมชาติของรายวิชานั้น (สกุนา ประมาะยัง, 2556; บุญชม ศรีสะอาด, 2537; อารณ ใจเที่ยง, 2550)

2) เนื้อหาสาระ

เนื้อหาสาระเป็นส่วนที่ครูต้องเรียบเรียงและจัดระบบของเนื้อหาเพื่อให้เกิดลำดับการเรียนรู้จากง่ายไปยาก ซึ่งการจัดเรียงลำดับเนื้อหาเป็นสิ่งที่สำคัญที่ครูจะต้องเข้าใจในเนื้อหาและนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ครูควรต้องวินิจฉัยนักเรียนก่อนจัดลำดับเนื้อหารวมถึงการปรับเนื้อหาให้เข้ากับนักเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกันครูต้องเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนเพื่อเข้าสู่เนื้อหาที่จัดเตรียม Tyler ได้กล่าวไว้ว่าการจัดเนื้อหา มีหลักการ 3 หลัก คือ 1.ความต่อเนื่อง 2. ลำดับก่อนหลัง 3. บูรณาการรวมหน่วย (Tyler, 1949)

3) กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน ไทเลอร์ (Tyler) กล่าวว่าเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับนักเรียน ครูต้องพิจารณาความต้องการของนักเรียนก่อน และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่กำหนด เมื่อวิเคราะห์เสร็จแล้วนั้นควรรหากิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ (Tyler, 1949) ซึ่งทิสนา แคมมณี ได้กล่าวว่าการ

กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนครูต้องวางยุทธศาสตร์การสอนว่าควรเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแบบใด เทคนิควิธีการ และจัดลำดับการสอนอย่างเป็นขั้นตอนให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ (ทศนา แคมมณี, 2548)

4) สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว รวมถึงเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจมากขึ้น สื่อการจัดการเรียนการสอนที่ดีจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและคล่องตัว การเตรียมการจัดการเรียนการสอนทำให้ครูได้ทราบถึงว่าควรใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทใดบ้าง เช่น หนังสือ รูปภาพ วีดิโอ ของจริง ฯลฯ (สกุณา ประมาเยยัง, 2556; บุญชม ศรีสะอาด, 2537; อภรณ์ ใจเที่ยง, 2550) ซึ่งทศนา แคมมณีได้จำแนกสื่อการเรียนการสอนไว้ 5 ประเภท ได้แก่ 1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึก 2. สื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง 3. สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ แลปท็อป แท็บเล็ต 4. สื่อกิจกรรม เช่น การฝึกปฏิบัติ การฝึกทักษะ การเผชิญสถานการณ์ การแสดงละคร 5. สื่อบริบท เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ชุมชน (ทศนา แคมมณี, 2548)

5) การวัดประเมินผล

การวัดประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของครูที่ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน การประเมินเป็นส่วนช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบกับเกณฑ์ทางการศึกษาและประสบการณ์จริง การประเมิน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การประเมินต้องประเมินถึงพฤติกรรมของนักเรียน 2) การประเมินต้องมีการประเมินก่อนกระบวนการและหลังกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนและบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ (สกุณา ประมาเยยัง, 2556) การวัดประเมินผลในปัจจุบันนั้น เน้นการวัดประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) เป็นกระบวนการที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของนักเรียนในสถานการณ์จริงปัจจุบัน เป็นวิธีการที่เน้นในเรื่องของงานที่ผู้เรียนแสดงออกมา เน้นกระบวนการเรียนรู้ ชิ้นงาน และแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งวิธีการประเมินตามสภาพจริงเปิดโอกาสให้นักเรียนนั้นมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการวางแผน เมื่อการวัดประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนได้แก่ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน ในกระบวนการประเมินตามสภาพจริงนั้นต้องเชื่อมโยงการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย มีความครอบคลุมและชัดเจน คอยกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลสะท้อนกลับทำให้ผู้เรียนมีแนวทางและความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของตนเอง (สมศักดิ์ ภู่วิภาวรรณ, 2544)

จากการศึกษาข้อมูลการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายควมมีองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน คือ องค์ประกอบรวมได้แก่ และองค์ประกอบย่อย ซึ่งในการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จึงนำองค์ประกอบย่อย เป็นกรอบในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) จุดประสงค์ 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน 4) สื่อการเรียนการสอน 5) การวัดประเมินผล

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบสอนซินเนคติกส์

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ (Synectic Instructional model) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนด้วยวิธีการเปรียบเทียบทางตรง (Direct analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งอื่น (Personal analogy) และการเปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน (Compressed Conflict) เพื่อให้นักเรียนนั้นเกิดความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนนั้นมีแง่มุมที่แตกต่างออกไป โดยมีผู้ชี้แนะ ให้คำแนะนำแก่นักเรียนโดยเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจนที่นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิด (Hummell, 2006; Joyce, 2000; Seligman, 2007; Tajari & tajari, 2011)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน Joyce (2000) กล่าวถึงวิธีการสอนแบบซินเนคติกส์ว่าเป็นวิธีการที่ Gordon (1961) ได้คิดค้นพัฒนานวัตกรรมโดยครั้งแรกได้ทำการฝึกฝนกับกลุ่มคนภายในองค์กรที่เรียกว่า กลุ่มความคิดสร้างสรรค์ให้มาทำงานร่วมกันเพื่อให้เป็นนักแก้ปัญหาหรือพัฒนาสินค้า กอร์ดอนได้กล่าวถึงซินเนคติกส์ไว้ 4 ประเด็นดังนี้

1. ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของเรา ซึ่งแนวคิดของเขาได้ถูกออกแบบมาเพื่อเพิ่มความสามารถในการคิดแก้ไขปัญหา แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ให้ความสำคัญกับสังคม เพราะความคิดสร้างสรรค์สามารถมองได้หลากหลาย

2. กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์นั้นไม่ใช่เรื่องที่ลึกลับหรือเป็นเรื่องของพรสวรรค์ส่วนตัว แต่สามารถฝึกฝนกันได้ซึ่งก็เชื่อว่า ซินเนคติกส์จะทำให้เข้าใจกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์และนำกระบวนการนั้นไปเพิ่มพูนความคิดสร้างสรรค์เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะโดยลาพังหรือร่วมกับสมาชิกในกลุ่มต่าง ๆ ได้

3. การประดิษฐ์คิดค้นอย่างสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้ในทุกสาขาวิชาซึ่งถ้าอยู่ในสายศิลปะจะ เรียกว่าผลงานสร้างสรรค์ แต่ถ้าอยู่ในสายวิทยาศาสตร์จะเรียกว่านวัตกรรมหรือ สิ่งประดิษฐ์ซึ่งมีกระบวนการทางความคิดเหมือนกัน

4. การคิดอย่างสร้างสรรค์สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งแบบส่วนตัวและเกิดจากความคิดของกลุ่ม

Hummell (2006) กล่าวถึงวิธีการสอนแบบซินเนคติกส์ว่าเป็นกระบวนการที่ใช้ในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งได้ถูกนำมาช่วยให้ผู้เรียนสามารถเอาชนะสิ่งที่กีดขวางความคิดในระหว่างที่ทำงานยาก ๆ อยู่การใช้แนวคิดแบบซินเนคติกส์ทำให้ความคิดของคนเราแปลกแยกออกไปและเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ โดยเทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาที่ทำทหายด้วยสภาพแวดล้อมทั้งแบบเผชิญหน้าและไม่เผชิญหน้า โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ให้ผู้เรียนอธิบายสถานการณ์ในปัจจุบันหรือปัญหาที่เป็นอยู่
2. ให้ผู้เรียนเขียนแนวคิดโดยการเปรียบเทียบทางตรง
3. ให้ทำการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งอื่น
4. การเปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน
5. ให้เขียนการเปรียบเทียบทางตรงใหม่อีกครั้ง
6. การตรวจสอบสถานการณ์หรือปัญหาที่ต้องทำอีกครั้ง

Seligman (2007) ได้กล่าวถึงกระบวนการหรือขั้นตอนการสอนแบบซินเนคติกส์ในภาพรวมว่า เป็นวิธีการเปรียบเทียบความคิดด้วยกัน 3 รูปแบบ คือ การเปรียบเทียบสิ่ง ๆ นั้นแบบตรงไปตรงมา การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งอื่น และการเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้ง กระบวนการหรือขั้นตอนแบ่ง ได้ดังนี้

1. อธิบายสภาพปัจจุบัน
2. การเปรียบเทียบทางตรง
3. การเปรียบเทียบตัวเองกับสิ่งอื่น
4. การเปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ขัดแย้ง
5. การเปรียบเทียบทางตรงอีกครั้งโดยใช้คำคู่ขัดแย้งในขั้นตอนที่ 4
6. กลับไปตรวจสอบงานที่เคยทำไว้เดิมอีกครั้ง

Tajari and Tajari (2011) ได้ทำการเปรียบเทียบผลการสอนแบบซินเนคติกส์กับการสอนแบบปกติเกี่ยวกับความก้าวหน้าและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนพบว่าไม่เพียงแต่ผู้เรียนจะมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความคิดริเริ่ม (Originality) คือ มีความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำกันกับความคิดของคนอื่น และแตกต่างจากความคิดธรรมดา ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ที่คิดได้อย่างอิสระ และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ที่มีการคิดในรายละเอียดเป็นขั้นเป็นตอน สามารถอธิบายให้เห็นภาพชัดเจนเท่านั้นแต่ยังสร้างความแตกต่างให้กับตัวบุคคลอีกด้วย โดยวิธีการสอนแบบซินเนคติกส์จะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ให้สูงขึ้น และมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดสภาพแวดล้อมให้เจอกับปัญหา
2. ให้คิดเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง

3. ให้เปรียบเทียบตนเองกับสิ่งที่สนใจ
4. ให้จินตนาการความคิดใหม่อีกครั้ง
5. ให้ทำการแก้ปัญหาอีกครั้งจนสำเร็จ

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์สามารถแสดงเป็น ตารางการสังเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางการสังเคราะห์รูปแบบการสอนซินเนคติกส์

Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)	ผลการสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
อธิบายถึงสภาพ ของนักเรียน ปัจจุบัน	อธิบายสถานการณ์ ที่เป็นอยู่หรือปัญหา ที่พบ	อธิบายสภาพ ปัจจุบันของ นักเรียน	จัด สภาพแวดล้อม ให้เจอกับปัญหา	ขั้นการกระตุ้น คือ นักเรียนอธิบายถึง สภาพสถานการณ์ ปัจจุบันของตนเอง
เปรียบเทียบ ทางตรง	ให้นักเรียนเขียน แนวคิดโดยการ เปรียบเทียบ ทางตรง	การเปรียบเทียบ ทางตรง	การคิด เปรียบเทียบ ความเหมือน ความต่าง	ขั้นการสังเกต คือ การเปรียบเทียบ ลักษณะเด่นของ 2 แนวคิดที่นักเรียนพบ เห็น
เปรียบเทียบสิ่งที่ เลือกจากระยะที่ สองว่าตนเองมี ความรู้สึกอย่างไร	ให้ผู้เรียนทำการ เปรียบกับบุคคลกับ สิ่งอื่น	การเปรียบเทียบ ตนเองกับสิ่งอื่น	เปรียบเทียบ ตนเองกับสิ่งที่ สนใจ	ขั้นอัตมโนทัศน์ คือ การจินตนาการของ นักเรียนว่าอยู่ใน สถานการณ์นั้นและ นำเสนอจุดเด่นที่พบ ออกมา
นำขั้นตอนที่ 2 และ 3 สร้างคำคู่ ขัดแย้งและให้ เลือกมาหนึ่ง อย่าง	เปรียบเทียบโดยใช้ คำคู่ที่มีความหมาย ขัดแย้งกัน	การเปรียบเทียบ โดยใช้คำคู่ที่ ขัดแย้ง		ขั้นการคิดสวนทาง คือ การเปรียบเทียบ ลักษณะเด่นที่สวน ทางกัน

Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)	ผลการสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
เปรียบเทียบ ทางตรง อีกครั้ง จากการเลือกคำ คู่ขัดแย้งในระยะ ที่ 4 และทำการ สร้างขึ้นใหม่	เปรียบเทียบ ทางตรงใหม่อีกครั้ง	การเปรียบเทียบ ทางตรงอีกครั้ง โดยใช้คำคู่ขัดแย้ง ในขั้นตอนที่ 4	จินตนาการ ความคิดใหม่อีก ครั้ง	
กลับไปดูงานเดิม ที่สร้าง แล้วนำ ผลการ เปรียบเทียบ ทางตรงล่าสุดใช้ ในการสร้างสรรค์ ผลงาน	ตรวจสอบ สถานการณ์หรือ ข้อมูลอีกครั้ง	ตรวจสอบงานที่ เคยทำไว้อีกครั้ง	ให้แก่ไขปัญหา อีกครั้งจนสำเร็จ	ขั้นการอภิปราย คือ การนำเหตุผลมา สนับสนุนจากการคิด สวนทาง
				ขั้นการสร้างสรรค ผลงาน คือ การนำ องค์ประกอบแต่ละ ขั้นตอนมาสร้างสรรค์ ผลงานใหม่

จากศึกษาการจัดการเรียนสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์จะเห็นได้ว่ามีกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นการกำหนดสภาพแวดล้อมให้กับนักเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นการเปรียบเทียบทางตรงเพื่อให้นักเรียนได้เปรียบเทียบสิ่งที่สัมพันธ์กับเนื้อหาหรืองาน ขั้นที่ 3 เป็นขั้นการเปรียบเทียบกับตนเองหรือการเปรียบเทียบกับความรู้สึก ขั้นที่ 4 ขั้นการเปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ขัดแย้งเป็นการคิดที่สวนทางจากขั้นที่ 2 และ 3 ขั้นที่ 5 เป็นการใช้คำคู่ขัดแย้งที่เลือกไว้มาสร้างการอุปมาอุปไมยตรงเป็นครั้งที่ 2 และขั้นที่ 6 กลับ ไปสู่ต้นเหตุเพื่อกลับสู่เงื่อนไขปัญหาหรืองานที่ระบุในตอนต้นแล้วนำความคิดใหม่ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นนำไปสร้างชิ้นงาน

ตอนที่ 3 การประพันธ์เพลง

การประพันธ์เพลงเป็นศิลปะแห่งการสร้างสรรค์งานดนตรี ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งประเภทเครื่องดนตรี หรือ การขับร้องที่มาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทเพลงที่มีความสั้นกระชับ เช่น ดนตรีประกอบโฆษณาหรือบทเพลงที่มีความยาวเช่น ดนตรีโอเปร่า ทั้งนี้มีลักษณะที่ส่งเสริมการตลาดรูปแบบบทเพลงสมัยนิยม รูปแบบดนตรีคลาสสิก และดนตรีร่วมสมัยเป็นต้น (Michael Miller, 2005) ซึ่ง Margaret (2004) ได้กล่าวว่าการประพันธ์เพลง หมายถึง การสร้างเพลงหรือดนตรีซึ่งได้มีการออกแบบอย่างตั้งใจ โดยมีการทบทวนและปรับแก้จนกว่าจะออกมาเป็นผลงานที่สมบูรณ์ตามความต้องการของผู้ประพันธ์ และมีความหมายแตกต่างกับการด้นสด (Improvisation) ในกลุ่มดนตรีป๊อปและแจ๊ส ซึ่งเกิดจากการสร้างสรรค์และบรรเลงโน้ตอย่างฉับพลัน โดยมุ่งเน้นที่อารมณ์ของดนตรีในขณะที่บรรเลงดนตรี (Margaret Boden, 2004)

การประพันธ์เพลง Thomas (1971) มีแนวคิดในการประพันธ์เพลง โดยเป็นการใช้จินตนาการทางดนตรี มีมโนคติของตนเอง ความเข้าใจทางเสียงดนตรีและประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับ Greenhoe ที่ว่าการประพันธ์ดนตรีนั้น สามารถมีจินตนาการทางเสียงดนตรี มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ทางด้านดนตรี รวมถึงการรับรู้ทางโสตประสาทอีกด้วย โดย Kiehn (2000) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การประพันธ์เพลงเป็นความสามารถในการสร้างสรรค์ทำนองและจังหวะออกเป็นบทเพลงใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง (Greenhoe, 1972; Kiehn, 2000; Thomas, 1971)

การประพันธ์เพลงสมัยนิยม Carlos Rodrigues (2010) ได้กล่าวผ่านหนังสือ Bridge the gap: Popular music and Music education ของสมาคมดนตรีโลก (MENC) ว่า การสร้างสรรค์ดนตรีนั้นเป็นบันไดขั้นสูงสุดของดนตรีสมัยนิยมที่ต้องการแสดงออกถึงตัวตนของผู้เล่นผ่านดนตรี ซึ่งดนตรีสมัยนิยมนั้นมีความเหมาะสมมากสำหรับเด็ก เนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ ชอบการแสดงออก ชอบตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการบรรเลงเพลงสมัยนิยมที่เต็มไปด้วยพื้นที่เป็นการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มขีดจำกัดผ่านการด้นสด ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวงและผู้ฟัง เพราะเป็นแนวดนตรีที่เป็นกันเองและคุ้นเคยทั้งกับผู้ฟังและผู้บรรเลง สามารถเข้าถึงคนง่าย ทำให้เด็กมีความสนใจในบทเพลงสมัยนิยม ซึ่งในระดับเริ่มต้นเด็กสามารถสร้างสรรค์บทเพลงสมัยนิยมในรูปแบบของตนเองได้ (Rodriguez, 2004) และองค์ประกอบในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม Glenn Appell and David Hemphill (2006) กล่าวว่าทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จังหวะ 2) ทำนองเพลง 3) เนื้อร้อง 4) เสียงประสาน 5) ลีลาและองค์ประกอบของเสียง 6) การด้นสด 7) รูปแบบของบทเพลง (Appell & Hemphill, 2006) ซึ่งการประพันธ์เพลงสมัยนิยมให้ได้รับการยอมรับ Perricone (2018) ได้กล่าวว่า

องค์ประกอบหลัก คือการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อร้อง และทำนอง โดยการเข้าใจในเรื่องพื้นฐานทางด้านทฤษฎีดนตรีจะช่วยให้การประพันธ์เพลงมีความน่าสนใจและเป็นที่ยอมรับ (Perricone, 2018)

จากการศึกษา การประพันธ์เพลงนักเรียนต้องเข้าใจองค์ประกอบทางด้านดนตรี เช่น ทำนอง เนื้อร้อง เสียงประสาน สีสันและองค์ประกอบของเสียง และมีความเข้าใจในเรื่องของเสียงดนตรี รวมถึงประสบการณ์ทางด้านดนตรี จึงสามารถสร้างสรรค์และประพันธ์บทเพลงที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยผ่านกระบวนการคิดและสื่อสารบทเพลงแก่ผู้ฟังได้

3.1 การวัดและประเมินการประพันธ์เพลง

การวัดและประเมินการประพันธ์เพลง เป็นการสะท้อนผลการประพันธ์เพลงที่แสดงถึงความงามของศิลปะที่ไม่แสดงว่าเป็นสิ่งที่ผิดหรือถูก แต่เป็นการวัดประเมินที่แสดงถึงความยืดหยุ่นทางการคิดและการเปิดใจ รวมถึงความลื่นไหลทางการคิดที่แสดงออกถึงบทประพันธ์เพลง (Daniel Deutsch, 2016) ซึ่งการวัดและประเมินการประพันธ์สามารถประเมินได้หลายแนวทางโดยประเมินจากผลงาน (Product) และกระบวนการในการประพันธ์เพลง (Process) โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่พัฒนาจากโครงสร้าง และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Ryan and Kimberley, 2012) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน เป็นการประเมินผลจากผลผลิตการประพันธ์เพลง โดยมีนักวิชาการสร้างเกณฑ์การประเมินผลงานการประพันธ์เพลง

Webster (1987) สร้างเกณฑ์การประเมินการประพันธ์ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ฝีมือในการประพันธ์ (Craftsmanship) เป็นการนำความรู้ทางด้านดนตรีมาประยุกต์ใช้ในการประพันธ์เพลง 2) ความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี (Musical Syntax) เป็นการจัดเรียงองค์ประกอบทางด้านดนตรีให้มีความสัมพันธ์กันโดยสามารถเชื่อมโยงเหตุและผลของการประพันธ์เพลงได้ 3) ความคิดริเริ่ม (Originality) เป็นการประพันธ์ที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สามารถแสดงออกมาได้มากที่สุด 4) การสัมผัสถึงความงาม (Aesthetic sensitivity) เป็นการประพันธ์เพลงที่สามารถตอบสนองความรู้สึกของผู้ฟัง

Hickey (2003) ได้มีการกำหนดหลักการประเมินการประพันธ์เพลง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ฝีมือในการประพันธ์ (Craftsmanship) เป็นการแสดงออกถึงการนำองค์ประกอบทางด้านดนตรีมาประยุกต์ รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการประพันธ์เพลง 2) การสื่อสารความคิด (Communication of Ideas) เป็นการสื่อสารการประพันธ์เพลงให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงบทเพลงที่แสดงถึงความรู้สึกของบทเพลง ความไพเราะและความงามของบทเพลง 3) ความเป็นดนตรี (Musicianship) เป็นการประยุกต์ใช้ทางด้านดนตรี สามารถเลือกใช้องค์ประกอบทางด้านดนตรีและมีความเข้าใจทางด้านดนตรีอย่างแท้จริง ที่แสดงเอกลักษณ์ของบทเพลง

Nelly (2006) ได้วิเคราะห์เกณฑ์การประพันธ์ โดยรวบรวมจากนักการศึกษา นักประพันธ์เพลงและหลักสูตรดนตรีศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ฝีมือในการประพันธ์เพลง (Craftsmanship) เป็นการประพันธ์ที่คำนึงถึงความสามารถปฏิบัติได้จริง โดยมีองค์ประกอบทางด้านดนตรี ได้แก่ จังหวะ ทำนอง โครงสร้างบทเพลง ความสมดุล การใช้เครื่องดนตรีและเสียงร้อง เสียงประสาน และทำนองสอดประสาน 2) การสื่อสารความคิด (Communication of Ideas) เป็นการจัดเรียงองค์ประกอบทางด้านดนตรีที่สามารถกระตุ้นความรู้สึกของผู้ฟัง โดยผู้ฟังแสดงความรู้สึกต่อบทเพลงและความไพเราะของบทเพลง 3) ความเป็นดนตรี (Musicianship) เป็นการออกแบบบทเพลงที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเลือกใช้และสามารถพัฒนาองค์ประกอบทางด้านดนตรีให้เหมาะสมกับบทเพลง และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในบทเพลงได้

สมาคมโรงเรียนดนตรีในนิวยอร์ก (New York State Music Association : NYSSMA) และ สมาคมดนตรีศึกษาแห่งชาติ (National Association for Music Education : NAFME) ได้มีการสร้างเกณฑ์การประเมินการประพันธ์เพลง โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) เทคนิคการประพันธ์เพลง (Compositional technique) เป็นการจัดการองค์ประกอบของเสียง เช่น ระดับเสียง ทำนอง เสียงประสานและทำนองสอดประสาน การจัดองค์ประกอบของจังหวะ การออกแบบรูปแบบของบทเพลงและการบันทึกโน้ตดนตรีที่เหมาะสมกับเครื่องดนตรีและเสียงร้อง 2) เสน่ห์ภาพความของดนตรี (Overall Music Appeal) เป็นการวางองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันที่แสดงถึงความหลากหลายของบทเพลงและผู้ฟังสามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่อบทเพลงได้และมีความลื่นไหลของบทเพลง 3) ความคิดริเริ่ม (Originality) เป็นการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละบุคคลที่สามารถระบุและแยกแยะองค์ประกอบของบทเพลงได้

จากการศึกษาหลักการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ การวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน โดยแสดงออกเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางการสังเคราะห์หลักการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน

Webster (1987)	Hickey (2003)	Nelly (2006)	NYSSMA และ NAFME	ผู้วิจัย
ฝีมือในการ ประพันธ์	ฝีมือในการ ประพันธ์	ฝีมือในการ ประพันธ์	เทคนิคการ ประพันธ์เพลง	ฝีมือในการ ประพันธ์เพลง
ความสัมพันธ์ ทางด้านดนตรี			เสน่ห์ภาพความ ของดนตรี	ความสัมพันธ์ ทางด้านดนตรี
การสัมผัสถึงความ	การสื่อสาร	การสื่อสาร		การสื่อสาร

Webster (1987)	Hickey (2003)	Nelly (2006)	NYSSMA และ NAfME	ผู้วิจัย
งาม	ความคิด	ความคิด		ความคิด
ความคิดริเริ่ม			ความคิดริเริ่ม	ความคิดริเริ่ม
	ความเป็นดนตรี	ความเป็นดนตรี		

จากตารางการสังเคราะห์ หลักการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน (Product) ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งหลักการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ฝีมือในการประพันธ์เพลง (Craftmanship) เป็นการประพันธ์บทเพลงโดยมีองค์ประกอบย่อยทางด้านดนตรี ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) ทำนอง 2) เนื้อร้อง 3) จังหวะ 4) การวางทางเดินคอร์ด 5) เสียงประสาน 6) โครงสร้างเพลง 7) การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี

2. ความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี (Musical Syntax) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ทางด้านดนตรีและเชื่อมโยงองค์ประกอบทางด้านดนตรี รวมถึงโครงสร้างทางด้านดนตรีที่แสดงถึงบทเพลงสมัยนิยม

3. การสื่อสารความคิด (Communication of ideas) จัดเรียงองค์ประกอบของบทเพลงและสร้างบทเพลงที่สามารถสื่ออารมณ์เพลง กระตุ้นผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่อบทเพลง

4. ความคิดริเริ่ม (Originality) การแสดงเอกลักษณ์ของบทเพลงที่เกิดจากการประพันธ์เพลง โดยนำองค์ประกอบทางด้านดนตรีมาใช้เพื่อเกิดจุดเด่นของบทเพลงหรือเป็นสิ่งใหม่ในบทเพลง

ผู้วิจัยจึงนำการสังเคราะห์การวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงานนำมาใช้เป็นกรอบในการวัดและประเมินผลผลิตของนักเรียนในการสร้างสรรค์บทเพลงสมัยนิยม

2) การวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากกระบวนการการสร้างสรรค์

การประเมินความคิดสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี Guilford (1967) ได้กล่าวว่า มีหลักการในการวัดความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นความคิดนอกกรอบ (Divergent thinking) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคล่องแคล่ว (Fluency) ความยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดริเริ่ม (Originality) และความคิดละเอียดละออ (Elaboration) ซึ่งการวัดและประเมินกระบวนการความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเครื่องมือในการวัดประเมินความคิดสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี จึงพบ แบบการวัดความคิดสร้างสรรค์กับดนตรี (Thinking Creatively with Music : TCM) เป็นการประเมินศักยภาพของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ช่วงอายุ 16-18 ปี ในด้านกระบวนการเพื่อไปสู่ผลของกระบวนการ พัฒนา

โดย Webster (1977) ซึ่งนำหลักการของ Guilford และ Torrance มาพัฒนาให้แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี (Musical Fluency) เป็นการแสดงออกทางด้านดนตรีที่สามารถเลือกใช้ จัดวางองค์ประกอบทางด้านดนตรีได้และแสดงออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ

2) ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี (Musical Flexibility) เป็นการใช้หลักการทางด้านดนตรี ที่แตกต่างออกไป และมีความหลากหลายได้เป็นจำนวนมาก

3) ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี (Musical Originality) เป็นการสร้างองค์ประกอบทางต่างดนตรีที่แตกต่างจากเดิม ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ทางด้านดนตรี

4) ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี (Musical Elaboration) เป็นการนำองค์ประกอบทางด้านดนตรีมาขยาย ซึ่งมีรายละเอียดที่ชัดเจน โดยเป็นผลงานที่แปลกใหม่ไปจากเดิม

ตอนที่ 4 ดนตรีสมัยนิยม

ความหมายของดนตรีสมัยนิยม (Popular music) Manuel (1988) ได้กล่าวใน The new groove dictionary of music and musician ว่าเป็นลักษณะดนตรีที่ไม่มีความซับซ้อนและเข้าถึงในกลุ่มคนฟังในทุกกลุ่ม ผู้ฟังสามารถรับรู้และเข้าถึงดนตรีได้แม้ไม่ได้ทำการศึกษาดนตรี และ Roy Shuker (2008) ได้ให้ความหมายในพจนานุกรมของดนตรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย Oxford ว่าเป็นดนตรีที่สร้างความเบิกบานใจและมีเนื้อหาของเพลงที่เข้าใจง่าย และกล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของผู้คน ซึ่งทำให้ผู้คนนั้นเข้าถึงดนตรีได้ง่ายจึงทำให้เป็นดนตรีสมัยนิยมที่เข้าถึงสังคมและเป็นสำหรับทุกคนอย่างแท้จริง (Manuel, 1988) ซึ่งรอยด์ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ดนตรีทุกประเภทนั้นสามารถเป็นดนตรีสมัยนิยมได้ (Shuker, 2008)

ดนตรีสมัยนิยมเกิดจากการรับวัฒนธรรมดนตรีของประเทศสหรัฐอเมริกาจากกลุ่มประเทศในยุโรป และมีการพัฒนาต่อเนื่องจนเป็นกระแสในวัฒนธรรมดนตรีของตนเอง ซึ่งมุ่งเน้นเป็นดนตรีสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อให้ทุกคนนั้นเข้าถึงดนตรีที่ผ่านการถ่ายทอดทั้งแนวดนตรีแจ๊ส ร็อก บลูส์ ฮิปฮอป คันทรีและป๊อป (Appell & Hemphill, 2006)

เกณฑ์ในการจัดลักษณะของดนตรีสมัยนิยมผ่าน The new grove dictionary of music and musician มีทั้งหมด 3 ข้อ คือ 1. เพลงที่จัดว่าเป็นเพลงสมัยนิยมสามารถวัดได้จากความนิยมของดนตรีเมื่อเทียบกับระดับการฟังเพลงของผู้คนในสังคม 2. ดนตรีสมัยนิยมเป็นดนตรีที่มีความสัมพันธ์กับสื่อสารมวลชน เช่น ภาพยนตร์ ละครเวที การอัดเสียง 3. ดนตรีสมัยนิยมเป็นการเชื่อมโยงระหว่างดนตรีกับกลุ่มสังคม ทั้งกลุ่มเป้าหมาย และไม่ใช่มุ่งเป้าหมายที่จะเผยแพร่ (Manuel, 1988)

ดนตรีสมัยนิยมมีลักษณะที่โดดเด่นคือ บทเพลงส่วนใหญ่มักมีความยาวเพียง 3-5 นาที มีการใช้จังหวะที่คงที่และมีการใช้การลัดจังหวะดนตรี (Syncopation) ในระหว่างบทเพลง ทางเดินของคอร์ดมักใช้คอร์ดและทำนองเดิมวนซ้ำกันไป โดยคอร์ดที่นิยมใช้คือคอร์ดเมเจอร์ คอร์ดไมเนอร์ รวมถึงคอร์ด 7th และคอร์ด 9th บทเพลงมักมีความวูบวาบที่แสดงถึงการถ่ายทอดทางอารมณ์ ผู้บรรเลงบทเพลงสมัยนิยมส่วนใหญ่เกิดการเรียนรู้จากการฟังบทเพลงแล้วจึงเล่น มักมีโน้ตเพื่อเป็นแนวทางในบรรเลงเพียงเท่านั้น (Hovat, 2004) ซึ่งการสร้างสรรคบทเพลงสมัยนิยม ลาวารีและเลวี ได้กล่าวว่า ดนตรีสมัยนิยมมีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับทุกคน เข้าถึงได้ง่าย โดยระยะเวลาของบทเพลงใช้เวลาไม่เกิน 5 นาที ผู้สร้างสรรค์บทเพลงจึงต้องสร้างบทเพลงให้ไพเราะและง่ายต่อการจดจำของผู้ฟัง (Warner, 2003)

ประเภทของดนตรีสมัยนิยม โรบิน เดล มัวร์ (Robin Dale Moore) กล่าวผ่าน The New Grove Dictionary of Music and Musician ว่าดนตรีสมัยนิยมนั้นมีมากมายหลายแนวทาง โดยเริ่มต้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ตั้งแต่เพลงร็อกแอนด์โรล เพลงบลูส์ เพลงแจ๊ส เพลงบัลลาด เพลงร็อก เพลงคันทรี่ ซึ่งทุกประเภทต่างก็จัดว่าเป็นเพลงสมัยนิยมทั้งสิ้น (Moore, 1993)

4.1 องค์ประกอบของดนตรีสมัยนิยม

อมรรัตน์ รัตนภาสุร กล่าวว่า ดนตรีสมัยนิยมประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. เนื้อร้อง โดยเนื้อร้องของดนตรีสมัยนิยมส่วนใหญ่มักมีลักษณะ 3 ประการ คือ
 1. ด้านภาษามักเป็นภาษาสำหรับกลุ่มผู้ฟังกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ รวมถึงความเหมาะสมของระดับผู้ฟังด้วย
 2. ด้านถ้อยคำ เป็นถ้อยคำที่มีความเหมาะสมกับศิลปินเพื่อให้การแสดงออกของศิลปินมีความชัดเจน และแสดงถึงภาพลักษณ์ศิลปิน
 3. ด้านความหมาย เป็นการสื่อสารที่ถ่ายทอดผู้ฟังทำให้ผู้ฟังเข้าถึงบทเพลงได้อย่างง่าย
2. ทำนองเพลง เป็นการสร้างสรรค์ทำนองเพลงที่ฟังแล้วเข้าถึงผู้ฟังมากกว่าทำนองที่ยากต่อการเข้าถึงซึ่งการสร้างสรรค์ทำนองเพลงมักคำนึงถึงกลุ่มผู้ฟังเป็นหลัก
3. จังหวะ เป็นจังหวะที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามลักษณะประเภทของบทเพลง
4. เสียงประสาน เป็นเสียงประสานของเครื่องดนตรีและเสียงของนักร้อง ซึ่งสามารถเลือกรูปแบบในการประสานตามลักษณะของบทเพลงและอารมณ์เพลง (อมรรัตน์ รัตนภาสุร, 2534)

เกลน แอปเปิลและเดวิด เฮมพิล (Glenn Appell and David Hemphill) กล่าวว่า ดนตรีสมัยนิยมประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. จังหวะ 2. ทำนองเพลง 3. เนื้อร้อง 4. เสียงประสาน 5. สีสันและองค์ประกอบของเสียง 6. การดันสด 7. รูปแบบของบทเพลง (Appell & Hemphill, 2006)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี แสดงให้เห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ สามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์และการประพันธ์เพลงสมัยนิยมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ในการสืบค้นงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ดังนี้

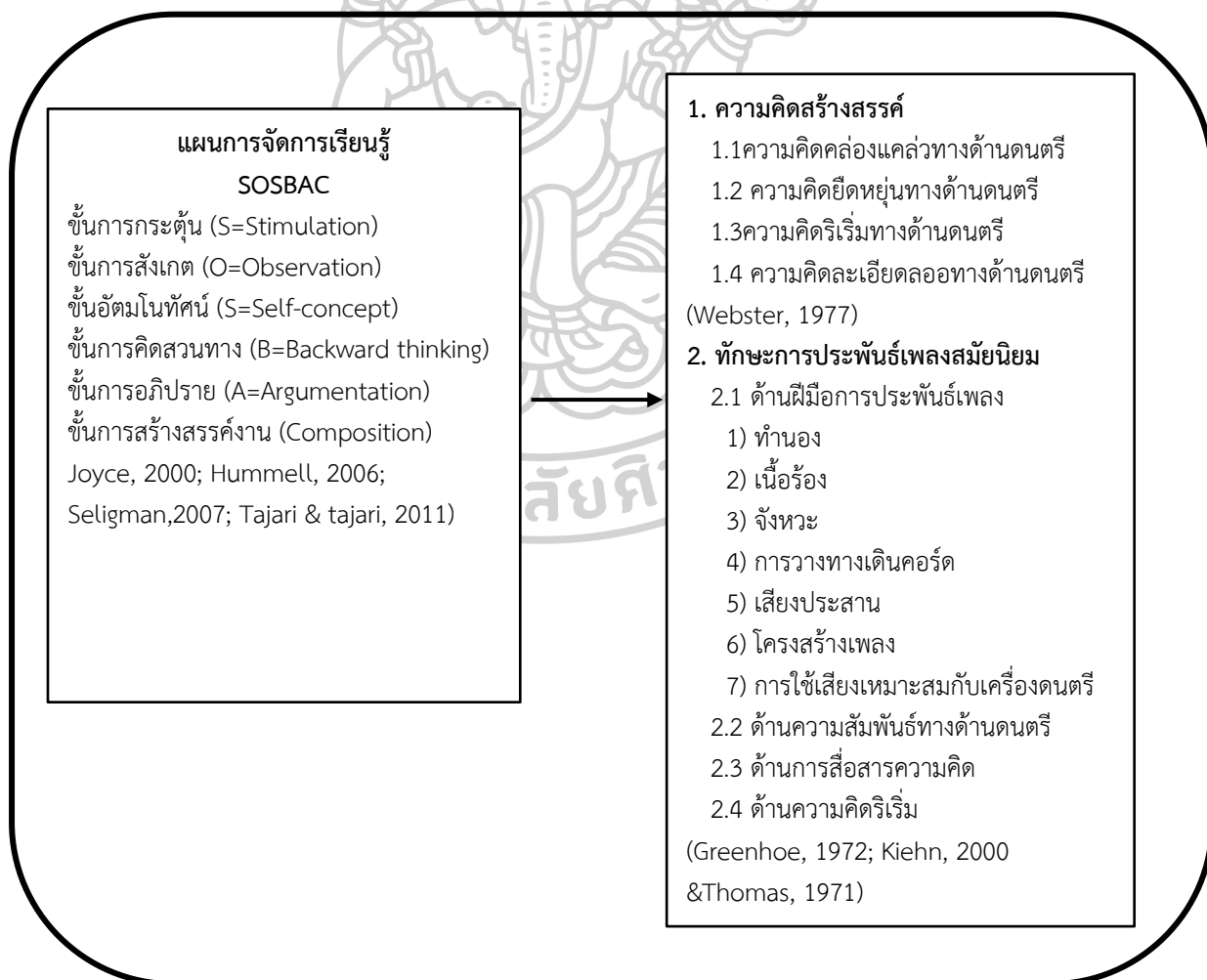
การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ Jack Tapleshay (1986) ได้วิจัยเกี่ยวกับการนำรูปแบบการสอนและเทคนิคมาใช้ในการประพันธ์เพลง พบว่า การนำรูปแบบการสอนซินเนคติกส์มาใช้ในการประพันธ์เพลงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสามารถทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดแก้ไขปัญหาและหามุมมองที่หลากหลายจนสามารถสร้างบทเพลงที่แตกต่างออกไปจากเดิม และ อังศุมาลิน พฤษชัยนิมิต (2561) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์ด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์โดยมีการใช้เทคนิคซินเนคติกส์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งผลวิจัยพบว่าผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ด้วยการใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ในขณะเดียวกัน โศรยา ชุ่มเพ็งพันธุ์ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ด้วยการตั้งคำถามของบลูมพบว่าภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในการเขียนความเรียงซึ่งสอดคล้องกับการแต่งเนื้อเพลงในบทเพลงสมัยนิยม และ สายใจ ตะพองมาตร (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์โดยใช้แนวคิดของศิลปินที่มีชื่อเสียง เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้วิธีการประเมินความคิดสร้างสรรค์และความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวในภาพรวมอยู่ในระดับดี ผลการประเมินความคิดสร้างสรรค์กระบวนการทำงานและผลงานศิลปะของนักเรียนอยู่ในระดับดี และความพอใจในระดับมาก ซึ่งจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดนตรีสมัยนิยม เป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยมสำหรับกลุ่มคนนั้น ซึ่งปัจจุบันแนวเพลงที่ได้รับคามนิยม คือแนวเพลงป๊อป ฮิปฮอป และอาร์แอนด์บี ซึ่ง อนงค์สุลักษณ์ ไยลลอ (2555) ได้ศึกษาพฤติกรรมการฟังเพลงป๊อปของวัยรุ่นไทยและความรู้สึกยอมรับดนตรีป๊อปของวัยรุ่นพบว่าเพลงป๊อปมีวัยรุ่นนั้นเข้าฟังบ่อยภายใน 1 สัปดาห์และบทเพลงมีความเข้าถึงง่ายกับกลุ่มวัยรุ่น แสดงให้เห็นได้ว่า

บทเพลงสมัยนิยมนั้น สามารถเข้าถึงกลุ่มนักเรียนช่วงวัยอายุ 17-18 ปีได้ ในขณะที่ วิดต์ธาดา เกาคำ (2556) ได้ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนดนตรี โดยใช้ดนตรีคลาสสิกและดนตรีสมัยนิยม ผลการศึกษาพบว่า ดนตรีสมัยนิยมและดนตรีคลาสสิกมีขอบเขตองค์ความรู้ทางด้านดนตรีที่ทับซ้อนกัน ซึ่งแตกต่างกันเพียงวิธีการในการนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการบรรเลง โดยใช้มีการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงแนวคิดการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์โดยการสังเคราะห์รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

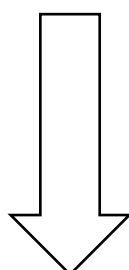
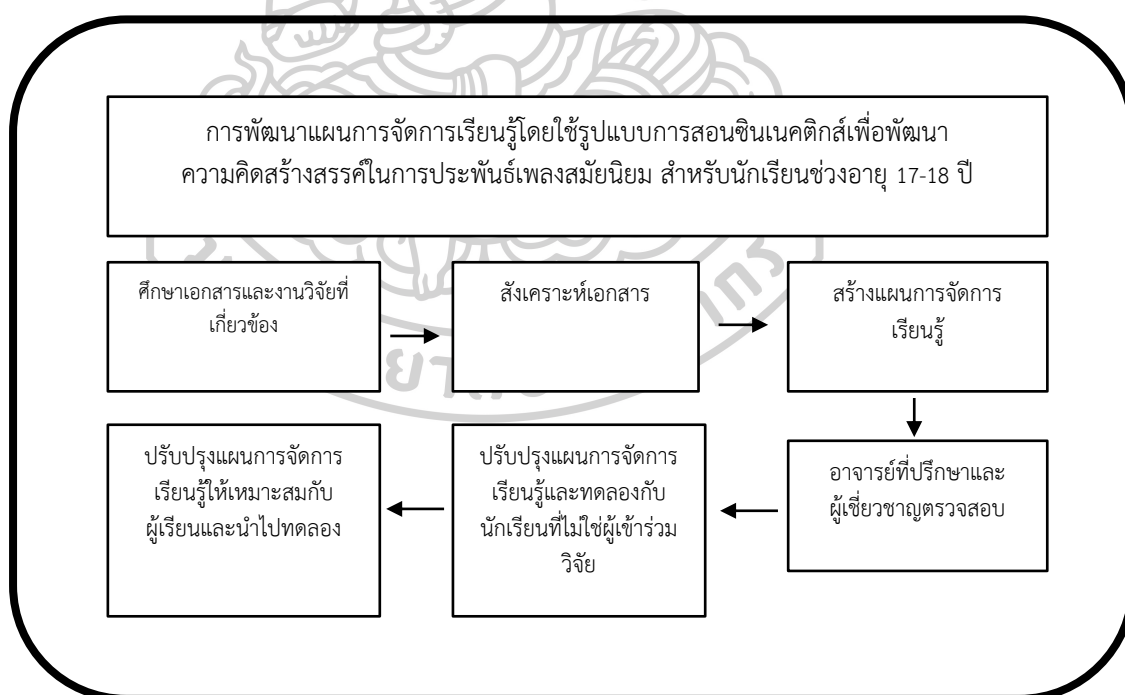
วิธีการดำเนินการวิจัย

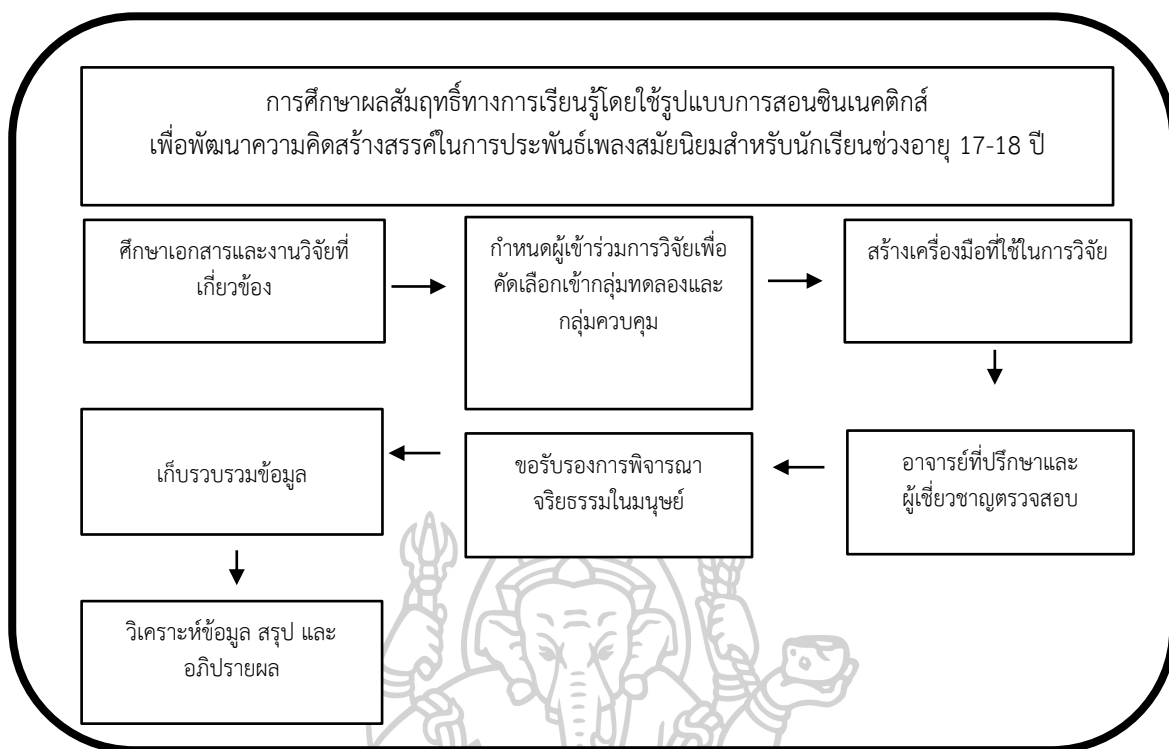
การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียน ช่วงอายุ 17-18 ปี และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียน อายุ 17-18 ปี การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสาร (Document synthesis) ควบคู่กับการวิจัยเชิงทดลอง แบบแผนการทดลองจริง (True experiment design) โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

ตอนที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังภาพต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบการดำเนินการวิจัย

จากการนำเสนอกรอบการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นการสังเคราะห์เอกสารและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ เพื่อนำไปทดลองใช้และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ความหมายของการจัดการเรียนการสอน 1) Good (1973) 2) ทิศนา ขัมมณี (2550) 3) อารมณ์ ใจเที่ยง (2550) 4) Steiner (1988) 5) Bronfenbrenner (1997) และ ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนจากเอกสารและงานวิจัยของ Tyler (1949)

2) สกุนา ประมาะยัง (2556) 3) อภรณ์ ใจเที่ยง (2550) 4) บุญชม ศรีสะอาด (2537) 5) สมศักดิ์ ภูวิภาวรรณ (2544)

1.2 วิเคราะห์การจัดการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ จากงานวิจัยของ

1) Joyce (2000) 2) Hummell (2006) 3) Seligman (2007) 4) Tajari และ tajari (2011)

1.3 วิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ จากงานวิจัยของ 1) Dravdanl (1960) อ้างถึงใน ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546) 2) Torrance (1962) ศึกษาทฤษฎีการคิดสร้างสรรค์จาก 1) Anderson (1957) 2) Torrance (1962)

1.4 วิเคราะห์ความหมายของดนตรีสมัยนิยมจากหนังสือ 1) The New Grove Dictionary of Music and Musician และงานวิจัยของ 1) Manuel (1988) 2) Shuker (2008) 3) Appell และ Hemphill (2006) 4) Hovat (2004) 5) Warner (2003) และ องค์ประกอบของ ดนตรีสมัยนิยม

2. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนักการศึกษา ได้แก่ ของ 1) Joyce (2000) 2) Hummell (2006) 3) Seligman (2007) 4) Tajari และ tajari (2011) 5) Good (1973) 6) ทิศนา แหมมณี (2550) 7) อภรณ์ ใจเที่ยง (2550) 8) Steiner (1988) 9) Bronfenbrenner (1997)

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้ 1) จุดประสงค์รายวิชา 2) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดประเมินผล ที่ได้จากการวิเคราะห์สังเคราะห์การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ตามเกณฑ์ของวรณณี แกมเกตุ (2555)

5. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ทดลองกับนักเรียนที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง

7. นำข้อบกพร่องจากการทดลองการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ตอนที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

จากตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ผู้วิจัยได้นำไปทดลองกับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง การวิจัยนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสารควบคู่กับการวิจัยแบบแผนการทดลองจริง (True experimental design) รูปแบบการทดลอง Pretest posttest control group design มุ่งเน้นการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมวัดผลก่อนและหลังการทดลอง โดยมีขั้นตอนในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ดังนี้

1. กำหนดผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกซึ่งต้องเป็นนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียน ในรายวิชาการประพันธ์เพลงสมัยนิยม แผนการเรียนดนตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร โดยนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยจำนวน 28 คน ทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและเปรียบเทียบค่า t-test ว่านักเรียนมีทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่ไม่แตกต่างกัน หลังจากนั้นให้นักเรียนจับสลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นกลุ่มละ 14 คน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียน

E	O ₁	X	O ₂
---	----------------	---	----------------

- E แทน กลุ่มทดลอง
- X แทน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์
- O₁ แทน การวัดการประพันธ์เพลงสมัยนิยมก่อนการทดลอง
- O₂ แทน การวัดการประพันธ์เพลงสมัยนิยมหลังการทดลอง

1.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียน

E	O ₁	X	O ₂
C	O ₁	-	O ₂

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
X	แทน	แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์
-	แทน	แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนปกติ
O ₁	แทน	การวัดการประพันธ์เพลงสมัยนิยมก่อนการทดลอง
O ₂	แทน	การวัดการประพันธ์เพลงสมัยนิยมหลังการทดลอง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและแบบประเมินการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

2.1 แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม แบ่งออกเป็น 2 ตอน (ดูภาคผนวก ค)

ตอนที่ 1 คำชี้แจงในการทำแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ให้นักเรียนประพันธ์บทเพลงสมัยนิยม จำนวน 40 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 สัปดาห์

ตอนที่ 2 คำสั่งการประพันธ์เพลงสมัยนิยม แบบทดสอบใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) องค์กรประกอบทางด้านดนตรี ได้แก่ รูปแบบของบทเพลง ทำนอง เนื้อร้อง เสียงประสาน/ทำนองประสาน จังหวะ (อมรรัตน์ รัตนภาสุร, 2534) 2) นักเรียนสามารถเลือกเครื่องดนตรีได้ตามความเหมาะสมของบทเพลงโดยมีเครื่องดนตรีที่เป็นทำนองหลัก เครื่องดนตรีที่ใช้ดำเนินทางคอร์ด เครื่องดนตรีที่ใช้กำหนดจังหวะ และเครื่องดนตรีที่ใช้เป็นเสียงประสาน 3) ให้นักเรียนอธิบายแนวคิดการแต่งเพลง คำสำคัญของบทเพลง 4) ให้นักเรียนทำลงในโปรแกรมซิบิเรียส (Sibelius) และแปลงไฟล์นำออกมาเป็นไฟล์เสียง 5) หากพบการคัดลอกผลงานการแต่งบทเพลง นักเรียนจะไม่ได้รับการพิจารณาคะแนน

2.2 แบบประเมินการประพันธ์เพลงสมัยนิยม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบประเมินการประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยให้ผู้ประเมินพิจารณาผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมซึ่งในแต่ละด้านมีการประเมินกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมตามคุณภาพของการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ดี = 3 คะแนน ปานกลาง = 2 คะแนน และพอใช้ = 1 คะแนน

ตอนที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนการประพันธ์เพลงสมัยนิยม จำนวน 40 คะแนน โดยประเมินผลงานการประพันธ์เพลงสมัยนิยมคิดเป็นร้อยละ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง ร้อยละ 70 2) ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี ร้อยละ 10 3) ด้านการสื่อสารความคิด ร้อยละ 10 4) ด้านความคิดริเริ่ม ร้อยละ 10 และนำมาหาค่าเฉลี่ยจึงได้คะแนน 40 คะแนน ซึ่งองค์ประกอบการประเมินผลงานเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน (Hickey, 2003; Nelly, 2006; NYSSMA & NAFME, 2020; Webster, 1987)

และในแต่ละด้านของการประเมินผลงานการประพันธ์เพลงสมัยนิยมต้องมีการวัดระดับของกระบวนการคิดสร้างสรรค์กับดนตรีที่เป็นการประเมินศักยภาพของนักเรียน โดยผู้วิจัยนำเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์กับงานดนตรีในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ช่วงอายุ 16-18 ปี ที่พัฒนาโดย Webster (1977) ซึ่งนำหลักการของ Guilford (1957) และ Torrance (1984) มาพัฒนาให้แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี และความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี

3. การรวบรวมและเก็บข้อมูล เป็น 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการส่งหนังสือจากคณะครุศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้พิจารณาตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และชี้แจงมาตรการป้องกันความเสี่ยง การเสียผลประโยชน์ของกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปฏิบัติมาตรการในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติโดยมีเป้าหมายการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เช่นเดียวกับนักเรียนในกลุ่มทดลองแตกต่างกันที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะไม่ทำให้กลุ่มควบคุมเสียผลประโยชน์ในการเรียน

ผู้เข้าร่วมวิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยม ผู้เข้าร่วมการวิจัยนำแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมกลับไปดำเนินการ โดยมีระยะเวลา 1 สัปดาห์ในการทำแบบทดสอบส่งเป็นไฟล์เสียง หากพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยคัดลอกผลงานจะไม่พิจารณาคะแนน ซึ่งการประเมินแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม มีผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน ซึ่งก่อนการประเมินบทเพลงสมัยนิยมของผู้เข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยได้อธิบายถึงหลักเกณฑ์การประเมินบทเพลงสมัยนิยมในด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม เมื่อได้คะแนนจากการนำผลการประเมินบทประพันธ์เพลงสมัยนิยมเพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าทีเพื่อแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการประพันธ์สมัยนิยมว่าไม่แตกต่างกันตามระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.2 ระหว่างการทดลอง

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยมีขั้นตอนการสอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการกระตุ้น (S=Stimulation) ขั้นการสังเกต (O=Observation) ขั้นอัตมโนทัศน์ (S=Self-concept) ขั้นการคิดสวนทาง (B=Backward thinking) ขั้นการอภิปราย (A=Argumentation) และขั้นการสร้างสรรค์งาน (Composition) จำนวน 12 แผน จำนวน 2 คาบเป็นเวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง รวมถึงเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูล ปัญหาและวิธีการแก้ไขตามแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีขั้นตอนการสอนทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอนและขั้นสรุป จำนวน 12 แผน จำนวน 2 คาบเป็นเวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง รวมถึงเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูล ปัญหาและวิธีการแก้ไขตามแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 หลังการทดลอง

ผู้เข้าร่วมการวิจัยนำแบบทดสอบหลังเรียนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมกลับไปดำเนินการ โดยมีระยะเวลา 1 สัปดาห์ในการทำแบบทดสอบส่งเป็นไฟล์เสียง หากพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยคัดลอกผลงานจะไม่พิจารณาคะแนน ซึ่งการประเมินแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม มีผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน ซึ่งก่อนการประเมินบทเพลงสมัยนิยมของผู้เข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยได้อธิบายถึงหลักเกณฑ์การประเมินบทเพลงสมัยนิยมในด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม เมื่อได้คะแนนจากการนำผลการประเมินบทประพันธ์เพลงสมัยนิยมเพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าทีเพื่อแสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ด้านการประพันธ์สมัยนิยมว่าไม่แตกต่างกันตามระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสารควบคู่กับการวิจัยแบบแผนการทดลองจริง โดยศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมวัดผลก่อนและหลังการทดลองโดยมีรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลอง ก่อนเรียนและหลังเรียน จากการทดสอบค่าที แบบอิสระต่อกันและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน จากการทดสอบค่าที แบบไม่อิสระต่อกันและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

5. สรุป อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นการสังเคราะห์เอกสารมาจากการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ การประพันธ์เพลงสมัยนิยม และพัฒนาการช่วงวัยของนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี (ธนุทธิ์ สุทธิจิตต์, 2560; Greenhoe, 1972; Hummell, 2006; Joyce, 2000; Kiehn, 2000; Seligman, 2007; Tajari & tajari, 2011 & Thomas, 1971) ที่มุ่งพัฒนาการคิดสร้างสรรค์และการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ในรายวิชา การประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียน แผนการเรียนดนตรีโดยนักเรียนจะต้องมีผลการเรียนผ่านในรายวิชาทฤษฎีโน้ต ทักษะการปฏิบัติดนตรี ภาษาไทยในบทเพลง และคอมพิวเตอร์ดนตรี ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC จะช่วยให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การศึกษาได้นั้น ผู้วิจัยต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียน โดยมีรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี มุ่งเน้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนตามองค์ประกอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมในแนวเพลงเพลงป๊อป ฮิปฮอป และ อาร์แอนด์บี ควบคู่กับการสังเคราะห์เอกสารเรื่องการประพันธ์เพลงสมัยนิยม การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการช่วงวัยของนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ผู้วิจัยจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ดังนี้

- 1.1 นักเรียนสามารถอธิบายแนวความคิดการสร้างบทเพลงสมัยนิยม
- 1.2 นักเรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม
- 1.3 นักเรียนสามารถประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมในแนวเพลงป๊อปหรือ ฮิปฮอปหรือ อาร์แอนด์บี

จุดประสงค์รายวิชาที่กำหนดขึ้นข้างต้น เป็นการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยสามารถสังเกตและวัดประเมินผลออกมาได้ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

2. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในรายวิชา การประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นการคัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ซึ่งการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แนวคิดและการวัดประเมินผล ผู้วิจัยจึงจัดเรียงเนื้อหาตามหลักการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 โครงการสอน รายวิชาการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

สัปดาห์	เนื้อหา
สัปดาห์ที่ 1	แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม (ทดสอบก่อนเรียน)
สัปดาห์ที่ 2	แนวคิดการสร้างสรรคบทเพลง
สัปดาห์ที่ 3	การสร้างโมทีฟ (Motif)
สัปดาห์ที่ 4	การสร้างทำนองเพลง (Melody)
สัปดาห์ที่ 5	การขยายทำนองให้เป็นบทเพลง
สัปดาห์ที่ 6	การแต่งเนื้อร้อง หลักการใช้ภาษาในบทเพลง
สัปดาห์ที่ 7	การผสมผสานเนื้อร้องและทำนองรวมกัน
สัปดาห์ที่ 8	การกำหนดคอร์ดโพเกรทชันในบทเพลง (Progression chord) การย้ายบันไดเสียง
สัปดาห์ที่ 9	ลักษณะจังหวะในบทเพลง (Rhythm) จังหวะเพลง ป๊อป ฮิปฮอป อาร์แอนด์บี
สัปดาห์ที่ 10	การปรับทำนองและเนื้อร้องให้ลงกับจังหวะ
สัปดาห์ที่ 11	โครงสร้างของบทเพลง AABA
สัปดาห์ที่ 12	รูปแบบของบทเพลง ป๊อป ฮิปฮอป อาร์แอนด์บี
สัปดาห์ที่ 13	การจัดองค์ประกอบของเสียง (Orchestration)
สัปดาห์ที่ 14	แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม (ทดสอบหลังเรียน)

จากตารางที่ 3 โครงการสอนรายวิชาการประพันธ์เพลงสมัยนิยม พบว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้มีการจัดเรียงแต่ละองค์ประกอบตั้งแต่แนวคิดการสร้างสรรคบทเพลงสมัยนิยมและจัดเรียงตาม

องค์ประกอบทางด้านดนตรีไปแต่ละองค์ประกอบจนทำให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์บทเพลงสมั นิยมได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในการประพันธ์เพลงสมั นิยม

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนชินเนคติกส์เป็นรูปแบบการ สอนมุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการ สอนชินเนคติกส์จากนักการศึกษา โดยพัฒนาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาการคิด สร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมั นิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี อย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

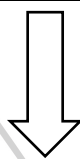
ขั้นที่ 1			
Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)
อธิบายถึงสภาพของ นักเรียนปัจจุบัน	อธิบายสถานการณ์ที่ เป็นอยู่หรือปัญหาที่พบ	อธิบายสภาพปัจจุบัน ของนักเรียน	จัดสภาพแวดล้อมให้ เจอกับปัญหา

S = Stimulation

ขั้นการกระตุ้น คือ นักเรียนอธิบายถึงสภาพสถานการณ์ปัจจุบันของตนเอง

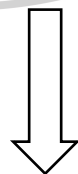
ขั้นที่ 2			
Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)
การเปรียบเทียบทางตรง	ให้นักเรียนเขียนแนวคิด โดยการเปรียบเทียบ ทางตรง	การเปรียบเทียบทางตรง	การคิดเปรียบเทียบ ความเหมือนความต่าง

O = Observation

ขั้นการสังเกต คือ การเปรียบเทียบลักษณะเด่นของ 2 แนวคิดที่นักเรียนพบเห็น

ขั้นที่ 3			
Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)
เปรียบเทียบสิ่งที่เลือก จากระยะที่สองว่าตนเองมี ความรู้สึกอย่างไร และ สามารถกลายเป็นสิ่งนั้น	ให้ผู้เรียนทำการเปรียบ กับบุคคลกับสิ่งอื่น	การเปรียบเทียบตนเอง กับสิ่งอื่น	เปรียบเทียบตนเอง กับสิ่งที่สนใจ

S = Self-concept

ขั้นอัตมโนทัศน์ คือ การจินตนาการของนักเรียนว่าอยู่ในสถานการณ์นั้นและนำเสนอจุดเด่นที่พบออกมา

ขั้นที่ 4			
Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)
นำขั้นตอนที่ 2 และ 3 สร้างคำคู่ขัดแย้ง และให้เลือกมาหนึ่งอย่าง	เปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน	การเปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ที่ขัดแย้ง	
เปรียบเทียบทางตรงอีกครั้ง จากการเลือกคำคู่ขัดแย้งในระยที่ 4 และทำการสร้างขึ้นใหม่	เปรียบเทียบทางตรงใหม่อีกครั้ง	การเปรียบเทียบทางตรงอีกครั้งโดยใช้คำคู่ขัดแย้งในขั้นตอนที่ 4	จินตนาการความคิดใหม่อีกครั้ง

B = Backward thinking

ขั้นการคิดสวนทางคือ การเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่สวนทางกัน

ขั้นที่ 5			
Joyce (2000)	Hummell (2006)	Seligman (2007)	Tajari and Tajari (2011)
กลับไปดูงานเดิมที่ สร้าง แล้วนำผลการ เปรียบเทียบทางตรง ล่าสุดใช้ในการ สร้างสรรค์ผลงาน	ตรวจสอบสถานการณ์ หรือข้อมูลอีกครั้ง	ตรวจสอบงานที่เคยทำไว้ อีกครั้ง	ให้แก่ไขปัญหาอีก ครั้งจนสำเร็จ

A = Argumentation

ขั้นการอภิปราย คือ การนำเหตุผลมาสนับสนุนจากการคิดสวนทาง

C = Composition

ขั้นการสร้างสรรค์ผลงาน คือ การนำองค์ประกอบแต่ละขั้นตอนมาสร้างสรรค์ผลงานใหม่

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ที่ได้มาจากการสังเคราะห์เอกสาร เรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์และหลักการ

ประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอน SOSBAC มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 Stimulation ขั้นกระตุ้น เป็นขั้นที่ครูทำหน้าที่มอบสถานการณ์ให้นักเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจให้เกิดความต้องการเรียนรู้ และสร้างสรรค์ผลงาน เช่น ครูเปิดเพลงให้นักเรียนรับฟัง และสนทนาเกี่ยวกับบทเพลง รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พบในการดำเนินชีวิต รวมถึงการปรับอารมณ์ของนักเรียนให้เข้าสู่บทเรียนเพื่อเชื่อมโยงกับเรื่องในการจัดการเรียนการสอน ขั้นกระตุ้นใช้ระยะเวลาประมาณ 10 นาที ขั้นการกระตุ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับอารมณ์ของนักเรียนจากรายวิชาอื่นเพื่อเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักเรียนให้เกิดความสนใจในการเรียน

ขั้นที่ 2 Observation ขั้นการสังเกต เป็นขั้นที่นักเรียนสังเกตถึงลักษณะเด่นจากสิ่งทีนักเรียนและครูได้สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในช่วงการกระตุ้น จากนั้นนักเรียนสามารถอธิบายถึงลักษณะเด่นโดยการเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนกันระหว่าง 2 แนวคิด โดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลที่สามารถสังเกตเห็นและนำจุดเด่นเชื่อมโยงกับลำดับขั้นต่อไปได้ เช่น กิจกรรมที่นักเรียนชอบทำในชีวิตประจำวัน นักเรียนถูกกระตุ้นจากการสนทนาร่วมกับครูและเพื่อนในชั้นเรียน นักเรียนแต่ละคนนำเสนอสิ่งทีนักเรียนชอบ กิจกรรมประจำวันของนักเรียน กิจกรรมที่นักเรียนทำแล้วมีความสุขและนำมาสร้างโมทีฟ

ขั้นที่ 3 Self-conception ขั้นอัตมโนทัศน์ เป็นขั้นที่นักเรียนจินตนาการว่าตนเองเป็นสิ่งที่นั่นหรือกำลังเข้าร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำมวลประสบการณ์ ความรู้สึกและทัศนคติมาเปรียบเทียบกับลักษณะเด่นที่พบ เช่น นักเรียนอธิบายถึงความรักของตนเองผ่านการจินตนาการและถ่ายทอดผ่านการสร้างสรรค์โน้ตให้มีลักษณะทำนองที่ใช้โน้ตระดับประดาเพื่อสื่อถึงความรักในวัยรุ่นที่มีความสดใส ซึ่งทำให้เห็นว่านักเรียนสามารถจินตนาการและสื่อสารผ่านการสร้างตัวโน้ตและบทเพลงออกมาได้

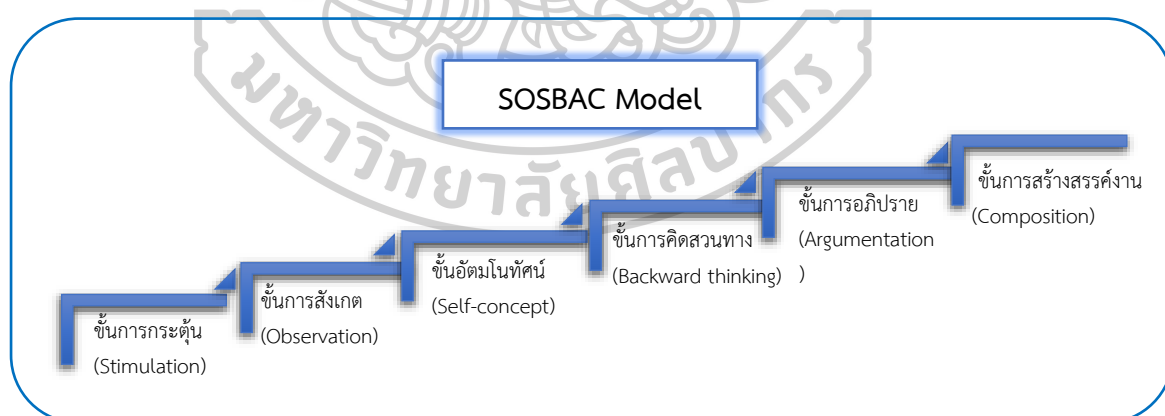
ขั้นที่ 4 Backward thinking ขั้นการคิดสวนทาง เป็นขั้นที่นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่ตรงข้ามกัน แต่มีจุดเชื่อมระหว่างกันได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาประเด็นที่มีลักษณะสวนทางกับสิ่งที่กำหนดไว้ในขั้นการสังเกต และขั้นอัตมโนทัศน์ เช่น เมื่อนักเรียนได้จินตนาการถึงความรักที่ต้องเลิกรากันและกัน นักเรียนได้สร้างสรรค์โน้ตให้มีลักษณะที่สวนทางจากเดิม หรือขัดจากเดิม โดยโน้ตมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับความรักที่มีความสดใสเป็นโน้ตสลับนอกคอร์ดที่ขัดแย้งกัน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนแต่ละคนได้แง่มุมที่แตกต่างไปจากเดิม

ขั้นที่ 5 Argumentation ขั้นอภิปราย เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถอธิบายถึงลักษณะและรายละเอียดของความคิดตนเองจากขั้นการคิดสวนทาง โดยมีการแสดงเหตุผลสนับสนุนในการ

อภิปราย เช่น นักเรียนนำเหตุผลของการใช้โน้ตสลับเนื่องจากมีลักษณะโน้ตที่ใช้นอกคอร์ดและขัดแย้งกันเพื่อนำเสนอความรักเลิกราต่อกัน โดยมีหลักการและเหตุผลมาสนับสนุนการคิดสวนทางของตนเอง

ขั้นที่ 6 Composition ขั้นการสร้างสรรคงาน เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถนำมวลประสบการณ์ตั้งแต่ได้รับการกระตุ้นจากครู การสังเกต การคิดแบบอ้อมโนทัศน์ และจากการอภิปรายมาสร้างสรรค์บทเพลงของตนเองในประเภทบทเพลงสมัยนิยมขึ้นมาใหม่ได้ เช่น นักเรียนเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบในแต่ละขั้นตอนมาสร้างสรรค์งานโดยที่เกิดจากกระบวนการคิดในแง่มุมมองที่หลากหลายเพื่อสร้างบทเพลงสมัยนิยมออกมา

จากผลการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี สามารถแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากขั้นการกระตุ้น เป็นขั้นที่ให้นักเรียนเกิดความอยากรเรียนรู้ เชื่อมโยงประสบการณ์และปรับอารมณ์ให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่ขั้นการสังเกตที่นักเรียนนำเสนอจุดเด่นของแนวคิดที่ค้นพบ และนำไปสู่ขั้นอ้อมโนทัศน์ที่นักเรียนจินตนาการว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์สมมติโดยนำจุดเด่นที่ค้นพบไปสู่การสร้างสรรค์ผลงาน และต่อเชื่อมโยงไปสู่ขั้นการคิดสวนทางที่นักเรียนเกิดการคิดย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในขั้นอภิปรายที่นำเหตุผลมาสนับสนุนการคิดสวนทาง และการคิดสร้างสรรค์งาน ซึ่งนักเรียนสามารถนำองค์ประกอบแต่ละขั้นตอนมาเลือกใช้และสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปออกมาเป็นรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบ SOSBAC

4. ด้านการวัดประเมินผลการเรียน

การวัดประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นการวัดประเมินจากจุดประสงค์ที่

กำหนดไว้ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน โดยมีการประเมินนักเรียนตามสภาพจริงจากผลงานการประพันธ์เพลงสมัยนิยม แบ่งการประเมินเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) การประเมินระหว่างเรียนมีจุดประสงค์เพื่อสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการคิดสร้างสรรค์จากงานที่ได้รับมอบหมาย การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการนำเสนอผลงานในระหว่างการจัดการเรียนการสอน 2) การประเมินหลังเรียนมีจุดประสงค์เพื่อวัดผลหลังจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC โดยใช้แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมเป็นการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินการประพันธ์เพลงสมัยนิยมเป็นการสังเคราะห์วิธีการวัดกระบวนการประพันธ์เพลงที่แสดงถึงระดับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เป็นการประเมินศักยภาพของนักเรียน โดยผู้วิจัยนำเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์กับงานดนตรีในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ช่วงอายุ 16-18 ปี ที่พัฒนาโดย เว็บสเตอร์ (1977) ที่พัฒนาให้แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี และความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี ในด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงเป็นการประเมินความสามารถในการประพันธ์เพลงในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง 2) ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี 3) ด้านการสื่อสารความคิด 4) ด้านความคิดริเริ่ม ซึ่งองค์ประกอบประเมินผลงานเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากการวัดและประเมินการประพันธ์เพลงจากผลงาน (Hickey, 2003; Nelly, 2006; NYSSMA & NAFME, 2020; Webster, 1987)

จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ทำให้เห็นได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC มีองค์ประกอบในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์การศึกษาที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยผู้วิจัยได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในเชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลโดยเรียงลำดับเนื้อหาตามลำดับง่ายไปยาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเป็นการส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีการคิดในแง่มุมที่หลากหลาย และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

บทที่ 5

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน
ซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ
17-18 ปี โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในด้านของกระบวนการประพันธ์เพลงและผลผลิตของ
การประพันธ์เพลงสมัยนิยม วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มที่ไม่อิสระต่อกัน (Dependent-
Sample t-test) และแบบกลุ่มที่อิสระต่อกัน (Independent-Sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทาง
สถิติ .05 และเป็นการแสดงการทดสอบสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการ
จัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียน
ช่วงอายุ 17-18 ปี กลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับ
นักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ในการนำเสนอข้อมูลทางสถิติในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ตัวอักษรย่อและสัญลักษณ์แทนค่าสถิติ
ต่าง ๆ ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนผู้เข้าร่วมวิจัย
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบ t-test

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการ
เรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วง
อายุ 17-18 ปี กลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน

การนำเสนอการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการ
จัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียน
ช่วงอายุ 17-18 ปี กลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณ
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t แบบกลุ่มที่ไม่อิสระต่อกัน ที่ระดับนัยสำคัญ

ทางสถิติ .05 ผู้วิจัยจึงนำเสนอค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในด้านของกระบวนการประพันธ์เพลง ประกอบด้วย ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี และความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี และผลผลิตของการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ฝีมือในการประพันธ์เพลง 2) ความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี 3) การสื่อสารความคิด และ 4) ด้านความคิดริเริ่ม ซึ่งในด้านฝีมือการประพันธ์เพลงสามารถแบ่งออกเป็น 7 ข้อย่อยได้แก่ 1) ทำนอง 2) เนื้อร้อง 3) จังหวะ 4) การวางทางเดินคอร์ด 5) เสียงประสาน 6) โครงสร้างเพลง และ 7) การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี กลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง แสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง

กระบวนการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
1. ภาพรวมกระบวนการประพันธ์เพลง					
ก่อนเรียน	14	14.33	1.85	-18.82	.000*
หลังเรียน	14	24.68	1.86		
2. ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี					
ก่อนเรียน	14	21.42	1.50	-22.03	.000*
หลังเรียน	14	29.42	0.51		
3. ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี					
ก่อนเรียน	14	15.28	3.72	-18.34	.000*
หลังเรียน	14	27.42	1.86		
4. ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี					
ก่อนเรียน	14	10.85	1.51	-20.33	.000*
หลังเรียน	14	23.21	2.57		
5. ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี					
ก่อนเรียน	14	9.78	0.69	-14.58	.000*
หลังเรียน	14	18.71	2.55		

* $p < .05$ (อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลอง พบว่าในภาพรวมของด้านกระบวนการประพันธ์เพลงของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($M=24.68$, $S.D.=1.86$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=14.33$, $S.D.=1.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยกระบวนการประพันธ์เพลง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($M=29.42$, $S.D.=0.51$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=21.42$, $S.D.=1.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($M=27.42$, $S.D.=1.86$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=27.42$, $S.D.=1.86$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($M=23.21$, $S.D.=2.57$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=10.85$, $S.D.=1.51$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($M=18.71$, $S.D.=2.55$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=14.33$, $S.D.=1.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทำให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่สูงขึ้น

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี กลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านผลผลิตในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ฝีมือในการประพันธ์เพลง 2) ความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี 3) การสื่อสารความคิด และ 4) ด้านความคิดริเริ่ม โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง

ผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม	N	M	SD	t	p
1.ภาพรวมผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม					
นิยาม					
ก่อนเรียน	14	7.53	0.88	-24.53	.000*
หลังเรียน	14	13.31	1.12		
2. ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง					
ก่อนเรียน	14	13.59	1.66	-35.23	.000*
หลังเรียน	14	22.76	1.92		

ผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม	N	M	SD	t	p
3. ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี					
ก่อนเรียน	14	5.35	0.63	-22.33	.000*
หลังเรียน	14	10.14	1.02		
4. ด้านการสื่อสารความคิด					
ก่อนเรียน	14	5.85	0.77	-16.30	.000*
หลังเรียน	14	10.28	0.82		
5. ด้านความคิดริเริ่ม					
ก่อนเรียน	14	5.35	0.49	-24.28	.000*
หลังเรียน	14	10.07	0.73		

* $p < .05$ (อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี พบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=7.53$, $S.D.=0.88$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านฝีมือการประพันธ์เพลงมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($M=22.76$, $S.D.=1.92$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=13.59$, $S.D.=1.66$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรีหลังเรียน ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=10.14$, $S.D.=5.34$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ด้านการสื่อสารการคิดหลังเรียน ($M=10.28$, $S.D.=0.82$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=5.85$, $S.D.=0.77$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ด้านความคิดริเริ่มหลังเรียน ($M=10.07$, $S.D.=0.73$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=5.35$, $S.D.=0.49$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลสัมฤทธิ์ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี ด้านการสื่อสารความคิดและด้านความคิดริเริ่มสูงขึ้นจากก่อนเรียน และในด้านฝีมือการประพันธ์เพลงพบว่ามีองค์ประกอบย่อย พบได้ในรายละเอียดตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมันิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ผลผลิตการประพันธ์เพลงในรายด้านฝีมือการประพันธ์เพลง

ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
1.ภาพรวมด้านฝีมือการประพันธ์เพลง					
ก่อนเรียน	14	13.59	1.66	-35.23	.000*
หลังเรียน	14	22.76	1.92		
2. ทำนอง					
ก่อนเรียน	14	6.28	1.20	-17.20	.000*
หลังเรียน	14	11.21	0.89		
3. เนื้อร้อง					
ก่อนเรียน	14	6.14	1.35	-19.88	.000*
หลังเรียน	14	11.42	0.51		
4. จังหวะ					
ก่อนเรียน	14	6.14	1.02	-16.30	.000*
หลังเรียน	14	10.57	0.85		
5. การวางทางเดินคอร์ด					
ก่อนเรียน	14	5.92	1.14	-15.27	.027*
หลังเรียน	14	10.00	1.70		
6. เสียงประสาน					
ก่อนเรียน	14	5.50	0.65	-12.58	.000*
หลังเรียน	14	9.64	1.33		
7. โครงสร้างเพลง					
ก่อนเรียน	14	5.42	0.51	-2.50	.000*
หลังเรียน	14	6.14	1.29		
8. การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี					
ก่อนเรียน	14	5.35	0.74	-11.58	.000*
หลังเรียน	14	9.28	1.43		

* $p < .05$ (อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)

จากตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ในรายด้านฝีมือการประพันธ์เพลง โดยแบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบ คือ ทำนอง เนื้อร้อง จังหวะ การวางทางเดินคอร์ด เสียงประสาน โครงสร้าง และการใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี พบว่า 1) ด้านทำนอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=11.21, S.D.=0.89$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=6.28, S.D.=1.20$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ด้านเนื้อร้อง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=11.42, S.D.=0.51$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=6.14, S.D.=1.02$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ด้านจังหวะ นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=10.57, S.D.=0.85$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=6.14, S.D.=1.02$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ด้านการวางทางเดินคอร์ด นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=10.00, S.D.=1.70$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=5.92, S.D.=1.14$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 6) ด้านเสียงประสาน นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=9.64, S.D.=1.33$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=5.50, S.D.=0.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 7) ด้านโครงสร้างเพลง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=6.14, S.D.=1.29$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=5.42, S.D.=0.51$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 8) ด้านการใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=9.28, S.D.=1.43$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=5.35, S.D.=0.74$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ฝีมือการประพันธ์เพลงในรายด้านแต่ละองค์ประกอบทางด้านดนตรีสูงขึ้น

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ระหว่างกลุ่มทดลองที่รับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ SOSBAC และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยและด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t แบบกลุ่มที่อิสระต่อกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง

กระบวนการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
1. ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	21.42	1.50	-0.28	.782
กลุ่มควบคุม	14	21.64	2.43		
2. ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	15.28	3.72	0.68	.500
กลุ่มควบคุม	14	14.35	3.45		
3. ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	10.85	1.51	0.53	.594
กลุ่มควบคุม	14	10.57	1.28		
4. ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	9.78	0.69	1.65	.110
กลุ่มควบคุม	14	8.57	2.65		

* $p < .05$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี และความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี พบว่า 1) ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=21.42$, $S.D.=1.50$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=21.64$, $S.D.=2.43$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=15.28$, $S.D.=3.72$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=14.35$, $S.D.=3.45$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=10.85$, $S.D.=1.51$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=10.57$, $S.D.=1.28$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=9.78$, $S.D.=0.69$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=8.57$, $S.D.=2.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงได้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการประพันธ์เพลงที่ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

ผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม	N	M	SD	t	p
1. ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง					
กลุ่มทดลอง	14	13.59	1.66	0.61	.541
กลุ่มควบคุม	14	13.19	1.78		
2. ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	5.35	0.63	0.30	.764
กลุ่มควบคุม	14	5.28	0.61		
3. ด้านการสื่อสารความคิด					
กลุ่มทดลอง	14	5.85	0.77	1.639	.113
กลุ่มควบคุม	14	5.35	0.84		
4. ด้านความคิดริเริ่ม					
กลุ่มทดลอง	14	5.35	0.49	0.391	.699
กลุ่มควบคุม	14	5.28	0.46		

* $p < .05$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี ด้านการสื่อสารความคิด และด้านความคิดริเริ่ม พบว่า 1) ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=13.59$, $S.D.=1.66$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=13.19$, $S.D.=1.78$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.35$, $S.D.=0.63$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.28$, $S.D.=0.61$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ด้านการสื่อสารความคิด นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.85$,

$S.D.=0.77$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.35$, $S.D.=0.84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ 4) ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.35$, $S.D.=0.49$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.28$, $S.D.=0.46$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ แสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนมีผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม ในด้านฝีมือการประพันธ์เพลงที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียน ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง

ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
1. ทำนอง					
กลุ่มทดลอง	14	6.28	1.20	0.58	.561
กลุ่มควบคุม	14	6.00	1.35		
2. เนื้อร้อง					
กลุ่มทดลอง	14	6.24	1.35	0.27	.787
กลุ่มควบคุม	14	6.00	1.41		
3. จังหวะ					
กลุ่มทดลอง	14	6.14	1.02	0.56	.580
กลุ่มควบคุม	14	5.92	0.99		
4. การวางทางเดินคอร์ด					
กลุ่มทดลอง	14	5.92	1.14	0.16	.871
กลุ่มควบคุม	14	5.85	1.67		
5. เสียงประสาน					
กลุ่มทดลอง	14	5.50	0.65	0.76	.452
กลุ่มควบคุม	14	5.28	0.82		
6. โครงสร้างเพลง					
กลุ่มทดลอง	14	5.42	0.51	0.37	.712
กลุ่มควบคุม	14	5.35	0.49		

ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
7. การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	5.35	0.74	0.74	.461
กลุ่มควบคุม	14	5.14	0.77		

* $p < .05$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนในรายด้านฝีมือการประพันธ์เพลง โดยแบ่งออกเป็น 8 องค์ประกอบ คือ ทำนอง เนื้อร้อง จังหวะ การวางทางเดินคอร์ด เสียงประสาน โครงสร้าง และการใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี พบว่า 1) ด้านทำนอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=6.28, S.D.=1.20$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=6.00, S.D.=1.35$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ด้านเนื้อร้อง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=6.24, S.D.=1.35$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=6.00, S.D.=1.41$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ด้านจังหวะ นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=6.14, S.D.=1.02$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=6.00, S.D.=1.41$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ด้านการวางทางเดินคอร์ด นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.92, S.D.=1.14$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.85, S.D.=1.67$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 5) ด้านเสียงประสาน นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.50, S.D.=0.65$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.28, S.D.=0.82$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 6) ด้านโครงสร้างเพลง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.42, S.D.=0.51$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.35, S.D.=0.49$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 7) ด้านการใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=5.35, S.D.=0.74$) ที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ($M=5.14, S.D.=0.77$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนมีผลผลิตทางการประพันธ์เพลงสมัยนิยมทางรายด้านฝีมือการประพันธ์เพลงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ระหว่างกลุ่มทดลองที่รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยและด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเรียน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t แบบกลุ่มที่อิสระต่อกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในตารางที่ 10 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับ

นักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลง

กระบวนการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
1. ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	29.42	0.51	1.92	.000*
กลุ่มควบคุม	14	27.85	3.00		
2. ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	27.42	1.86	4.70	.000*
กลุ่มควบคุม	14	21.35	4.44		
3. ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	23.21	2.57	7.00	.000*
กลุ่มควบคุม	14	15.78	3.01		
4. ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	18.71	2.55	5.94	.000*
กลุ่มควบคุม	14	12.85	2.65		

* $p < .05$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ความคิดคล่องแคล่วทางด้านดนตรี กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M = 29.42, S.D. = 0.51$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 27.85, S.D. = 3.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ 2) ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดนตรี กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M = 27.42, S.D. = 1.86$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 21.35, S.D. = 4.44$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ 3) ความคิดริเริ่มทางด้านดนตรี กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M = 23.21, S.D. = 2.57$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 15.78, S.D. = 3.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ 5) ความคิดละเอียดลออทางด้านดนตรี กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M = 18.71, S.D. = 2.55$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 12.85, S.D. = 2.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ แสดงว่าแต่ละกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดย

ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC นักเรียนมีคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่สูงกว่านักเรียนที่ได้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี หลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC หลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง

ผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม	N	M	SD	t	p
1. ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง					
กลุ่มทดลอง	14	22.76	1.92	3.603	.001*
กลุ่มควบคุม	14	18.92	3.48		
2. ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	10.14	1.02	2.252	.033*
กลุ่มควบคุม	14	8.78	2.00		
3. ด้านการสื่อสารความคิด					
กลุ่มทดลอง	14	10.28	0.82	2.309	.029*
กลุ่มควบคุม	14	9.14	1.65		
4. ด้านความคิดริเริ่ม					
กลุ่มทดลอง	14	10.07	0.73	8.425	.000*
กลุ่มควบคุม	14	6.64	1.33		

* $p < .05$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 11 พบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี หลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมของผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง กลุ่มทดลอง ($M=22.76$, $S.D.=1.92$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=18.92$, $S.D.= 3.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ด้านความสัมพันธ์ทางด้านดนตรี กลุ่มทดลอง ($M=10.14$, $S.D.=1.02$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่ม

ควบคุม ($M=8.78$, $S.D.=2.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ด้านการสื่อสาร กลุ่มทดลอง ($M=10.28$, $S.D.=0.82$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=9.14$, $S.D.=1.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ด้านความคิดริเริ่ม กลุ่มทดลอง ($M=10.07$, $S.D.=0.73$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=6.64$, $S.D.=1.33$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าการประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบปกติ ในทุกด้านของผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม เมื่อพิจารณาในข้อย่อยของด้านฝีมือการประพันธ์เพลงสามารถแสดงเป็นตารางการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยม

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเรียนด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง ฝีมือการประพันธ์เพลง

ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
1. ทำนอง					
กลุ่มทดลอง	14	11.21	0.89	7.90	.000*
กลุ่มควบคุม	14	7.42	1.55		
2. เนื้อร้อง					
กลุ่มทดลอง	14	11.42	0.51	3.58	.001*
กลุ่มควบคุม	14	9.35	2.09		
3. จังหวะ					
กลุ่มทดลอง	14	10.57	0.85	2.25	.003*
กลุ่มควบคุม	14	9.21	2.08		
4. การวางทางเดินคอร์ด					
กลุ่มทดลอง	14	10.00	1.70	2.20	.037*
กลุ่มควบคุม	14	8.35	2.20		
5. เสียงประสาน					
กลุ่มทดลอง	14	9.64	1.33	2.12	.043*
กลุ่มควบคุม	14	8.28	1.97		
6. โครงสร้างเพลง					
กลุ่มทดลอง	14	6.14	1.29	0.47	.044*
กลุ่มควบคุม	14	5.92	1.07		

ด้านฝีมือการประพันธ์เพลง	N	M	SD	t	p
7. การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี					
กลุ่มทดลอง	14	9.28	1.43	1.76	.009*
กลุ่มควบคุม	14	8.21	1.76		

* $p < .05$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี หลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง ฝีมือการประพันธ์เพลง มีองค์ประกอบย่อยทั้งหมด 7 ด้าน คือ 1) ทำนอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=11.21, S.D.=0.89$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=7.42, S.D.=1.55$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) เนื้อร้อง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=11.42, S.D.=0.51$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=9.35, S.D.=2.09$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) จังหวะ กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=10.57, S.D.=9.21$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=10.57, S.D.=0.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) การวางทางเดินคอร์ด กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=10.00, S.D.=1.70$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=8.35, S.D.=2.20$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 5) เสียงประสาน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=9.64, S.D.=1.33$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=8.28, S.D.=1.97$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 6) โครงสร้างเพลง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=6.14, S.D.=1.29$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=5.92, S.D.=1.07$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 7) การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=9.28, S.D.=1.43$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=8.21, S.D.=1.76$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย ทำให้เห็นได้ว่า โครงสร้างเพลง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ที่ใกล้เคียงกัน และในภาพรวมของด้านฝีมือการประพันธ์เพลงนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการทดลองด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยม นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ ($M=24.68, S.D.=1.86$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=14.33, S.D.=1.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ที่สูงขึ้นจากก่อนการทดลอง และด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง นักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($M=13.31, S.D.=1.12$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=7.53, S.D.=0.88$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงให้เห็นได้ว่า นักเรียนมีทักษะในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การสอนรูปแบบ

การสอนชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ($M=24.69$, $S.D.=1.87$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=19.45$, $S.D.=3.27$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นได้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม และด้านผลผลิตการประพันธ์เพลง นักเรียนกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ย ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=10.87$, $S.D.=2.11$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนโดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน อายุ 17-18 ปี ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน อายุ 17-18 ปี ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การสอนรูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบแผนการทดลองจริง เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์

2. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา

5. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่ผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยนักเรียนต้องมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับผู้เข้าร่วมการวิจัย

6. นำข้อบกพร่องจากการทดลองการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับผู้เรียนและนำไปทดลอง

ตอนที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

1. กำหนดผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกซึ่งต้องเป็นนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียน ในรายวิชาการประพันธ์เพลงสมัยนิยม จำนวน 28 คน ให้นักเรียนจับสลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นกลุ่มละ 14 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความร่วมมือผู้เข้าร่วมวิจัยให้ร่วมโครงการ จึงได้ติดต่อจากคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อส่งหนังสือขอความร่วมมือในการดำเนินการขอทำการศึกษาวิจัยถึงท่านผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเข้าศึกษาการวิจัย พร้อมทั้งได้ดำเนินการแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย อีกทั้งระยะเวลาในการเก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมงานวิจัยในครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนการขอความร่วมมือผู้เข้าร่วมวิจัย ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือกับนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชา การประพันธ์เพลงสมัยนิยม แผนการเรียนดนตรี ของโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 28 คน

2) ผู้วิจัยมอบเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดการเข้าร่วมงานวิจัยในครั้งนี้ทั้งข้อดี และข้อเสียที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการ

3) ผู้วิจัยมอบหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้นักเรียนผู้เข้าร่วมการวิจัยลงนามยินยอม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบการประพันธ์สมัยนิยมโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม และการสร้างเกณฑ์การประเมินบทเพลงสมัยนิยม

2) กำหนดขอบเขตเนื้อหาของการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมที่ต้องการวัดเพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยม

3) จัดทำเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน

4) นำแบบทดสอบการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมและเกณฑ์การประเมินที่สร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความตรงของเนื้อหา เกณฑ์การให้คะแนนและการวัดผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและเกณฑ์การประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบพิจารณาความตรงตามวัตถุประสงค์ ความตรงของเนื้อหา เกณฑ์การวัดผล การประเมินผล เรื่อง การประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมนำผลการพิจารณามาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

6) ปรับปรุงและแก้ไข แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยม เกณฑ์การวัดและการประเมินผล และนำไปทดลองกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

7) นำผลที่ได้จากการทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3. การรวบรวมและเก็บข้อมูล เป็น 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ก่อนการทดลอง

ส่งหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพิจารณาด้านจริยธรรม ตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จัดผู้เข้าร่วมการวิจัยเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการจับสลากและชี้แจงมาตรการป้องกันความเสี่ยงและการเสียผลประโยชน์ของกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปฏิบัติมีมาตรการในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติโดยมีเป้าหมายการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เช่นเดียวกับนักเรียนในกลุ่มทดลองแตกต่างกันที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะไม่ทำให้กลุ่มควบคุมเสียผลประโยชน์ในการเรียน

ผู้เข้าร่วมวิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยม โดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนนซึ่งก่อนการประเมินบทเพลงสมัยนิยม ผู้วิจัยได้อธิบายหลักเกณฑ์การประเมินบทเพลงสมัยนิยม นำผลการทดสอบก่อนการทดลองมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที เพื่อแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการประพันธ์สมัยนิยมว่าไม่แตกต่างกัน ตามระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2) ดำเนินการทดลอง

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลง โดยมีขั้นตอนการสอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการกระตุ้น (S=Stimulation) ขั้นการสังเกต (O=Observation) ขั้นอัตมโนทัศน์ (S=Self-concept) ขั้นการคิดสวนทาง (B=Backward thinking) ขั้นการอภิปราย (A=Argumentation) และขั้นการสร้างสรรค์

งาน (C=Composition) จำนวน 12 แผน จำนวน 2 คาบเป็นเวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง รวมถึงเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูล ปัญหาและวิธีการแก้ไขตามแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีขั้นตอนการสอนทั้งหมด 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอนและขั้นสรุป จำนวน 12 แผน จำนวน 2 คาบเป็นเวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง รวมถึงเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูล ปัญหาและวิธีการแก้ไขตามแผนการจัดการเรียนรู้

3) หลังการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนการประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนน Independent-Sample t-test และ Dependent-Sample t-test

6. นำผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบและความเรียง ตามด้วยการอภิปรายผล และการนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์สมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงเป็น แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี มีรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา ดังนี้

- 1.1 ประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมในแนวเพลงป๊อปหรือ ฮิปฮอปหรือ อาร์แอนด์บี
- 1.2 พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม
- 1.3 อธิบายแนวคิดการสร้างบทเพลงสมัยนิยม

2. เนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในรายวิชา การประพันธ์เพลงสมัยนิยมโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี โดยการคัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยมีลำดับขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นกระตุ้น เป็นขั้นที่ครูทำหน้าที่มอบสิ่งเร้าแก่นักเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้เกิดความต้องการเรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงานรวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พบในการดำเนินชีวิต

ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต เป็นขั้นที่นักเรียนสังเกตถึงลักษณะเด่นจากสิ่งที่นักเรียนและครูได้สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในการกระตุ้น จากนั้นนักเรียนสามารถอธิบายถึงลักษณะเด่นโดยการเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนกันระหว่าง 2 แนวคิด

ขั้นที่ 3 S (Self-conception) ขั้นอัตมโนทัศน์ เป็นขั้นที่นักเรียนจินตนาการว่าตนเองเป็นสิ่งที่นั่นหรือกำลังเข้าร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำมวลประสบการณ์ ความรู้สึก และทัศนคติมาเปรียบเทียบกับลักษณะเด่นที่พบ

ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง เป็นขั้นที่นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่ตรงข้ามกัน แต่มีจุดเชื่อมระหว่างกันได้ โดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาประเด็นที่มีลักษณะสวนทางกับสิ่งที่กำหนดไว้ในขั้นการสังเกต และขั้นอัตมโนทัศน์

ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นอภิปราย เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถอธิบายถึงลักษณะ และรายละเอียดของความคิดตนเองจากขั้นการคิดสวนทาง โดยมีการแสดงเหตุผลสนับสนุนในการอภิปราย

ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์งาน เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถนำมวลประสบการณ์ตั้งแต่ได้รับการกระตุ้นจากครู การสังเกต การคิดแบบอัตมโนทัศน์ และจากการอภิปรายมาสร้างสรรค์บทเพลงของตนเองในประเภทบทเพลงสมัยนิยมขึ้นมาใหม่ได้

4. การวัดประเมินผลการเรียน เป็นการสร้างแบบทดสอบและเกณฑ์การประเมินบทประพันธ์เพลงสมัยนิยม เพื่อประเมินกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่แสดงถึงระดับความคิดสร้างสรรค์และผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมที่มีองค์ประกอบทางด้านดนตรีอย่างครบถ้วนตามหลักการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูป SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

การการศึกษาผลสัมฤทธิ์แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูป SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มที่ไม่อิสระต่อกันและแบบกลุ่มที่อิสระต่อกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงสมัยนิยมในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($M=24.68$, $S.D.=1.86$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=14.33$, $S.D.=1.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยมในกลุ่มทดลองหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่าก่อนเรียน ($M=7.53$, $S.D.=0.88$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม ด้านกระบวนการประพันธ์เพลงหลังเรียน กลุ่มทดลอง ($M=24.49$, $S.D.=1.87$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=19.45$, $S.D.=3.27$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ด้านผลผลิตการประพันธ์เพลงสมัยนิยม หลังเรียนของกลุ่มทดลอง ($M=13.31$, $S.D.=1.12$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M=10.87$, $S.D.=2.11$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี มีประเด็นในการอภิปรายแบ่งเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

ในแต่ละตอนมีรายละเอียดการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม จากการวิเคราะห์และ

สังเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ชินเนคติกส์ ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC โดยมีองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) จุดประสงค์รายวิชา 2) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) การวัดประเมินผล ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ 1) S = Stimulation ขั้นการกระตุ้น 2) O = Observation ขั้นการสังเกต 3) S = Self-concept ขั้นอัตมโนทัศน์ 4) B = Backward thinking ขั้นการคิดสวนทาง 5) A = Argumentation ขั้นการอภิปราย และ 6) C = Composition ขั้นการสร้างสรรค้งาน ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ SOSBAC ทั้ง 6 ขั้นตอนเป็นการมุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีความละเอียดและเน้นการคิดเชิงเปรียบเทียบอย่างเป็นลำดับขั้น เริ่มต้นจากการกระตุ้นที่ครูสร้างสิ่งเร้าให้กับนักเรียนและส่งเสริมการคิดในแง่มุมที่แตกต่าง โดยช่วยส่งเสริมการจัดระบบการคิดให้กับนักเรียนซึ่งตรงกับแนวคิดของ ประจักษ์ ปฏิทัศน์ (2562) ที่ว่าการจัดการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ นักเรียนต้องได้รับการกระตุ้นให้คิดเปรียบเทียบสิ่งเร้าที่กำหนดไว้อย่างละเอียดและเป็นระบบ เริ่มจากเปรียบเทียบสิ่งเร้าที่ไม่ซับซ้อนในระดับพื้นฐานไปสู่การเปรียบเทียบที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น ในขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์จะไม่สามารถกระตุ้นกลุ่มนักเรียนที่ขาดความกล้าแสดงออกหรือขาดทักษะพื้นฐานด้านการคิดที่หลากหลายและขาดทักษะพื้นฐานทางด้านดนตรี จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC พบว่านักเรียนบางส่วนมีพื้นฐานทางด้านดนตรีและทฤษฎีดนตรีไม่เพียงพอจึงทำให้การประพันธ์เพลงสมัยนิยมของนักเรียนแสดงออกอย่างไม่เต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Low (2011) ที่กล่าวว่าบุคคลแต่ละคนมีศักยภาพความสามารถในการแสดงออกที่แตกต่างกัน อาจเกิดจากข้อจำกัดในการแปลความหมายและการทำความเข้าใจกับสิ่งเร้าที่ตนสัมผัสได้

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC ในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอนมีการเรียงลำดับขั้นในการคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นขั้นตอน ไม่สามารถข้ามขั้นตอนได้เนื่องจากเป็นการคิดเปรียบเทียบทางตรงเปรียบเทียบสวนทางและนำเหตุผลมาสนับสนุนความคิดของตนเอง จึงจะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเริ่มต้นจากการกระตุ้นนักเรียนสิ่งเร้า สิ่งแวดล้อมรวมถึงประสบการณ์ที่นักเรียนพบทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองเพื่อไปสู่ลำดับขั้นต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Seligman (2007) โดยเริ่มจากอธิบายสภาพปัจจุบันของตนเองที่พบกับปัญหาหรือสิ่งแวดล้อมของตนเอง เพื่อเป็นการกำหนดประเด็นในลำดับขั้นการสังเกตโดยนักเรียนสามารถอธิบายจุดเด่นระหว่าง 2 แนวคิด ซึ่งขั้นการสังเกตขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลที่สามารถสังเกตเห็นและนำจุดเด่นเชื่อมโยงไปลำดับขั้นถัดไป สอดคล้องกับ Gardner (1983) นักเรียนแต่ละคนล้วนในรูปแบบของตนเอง เช่น นักเรียนมีความสามารถทางด้านดนตรีจึงแสดงออกที่โดดเด่นทางด้านดนตรีหรือนักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาจึงแสดงออกอย่างโดดเด่นทางด้านภาษา ทำให้เห็นได้ว่าขั้นการสังเกตนักเรียนแต่ละคนจะมีแง่มุมในการอธิบายลักษณะเด่นที่แตกต่างกันไป ใน

ส่วนของขั้นอัตโนมัติ เป็นการทำให้นักเรียนจินตนาการ สมมติตนเองต่อจากขั้นการสังเกตที่นักเรียนต้องอยู่ในสถานการณ์นั้นแล้วอธิบายถึงจุดเด่นที่นักเรียนพบเจอ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Joyce (2000) ที่ให้นักเรียนกับสิ่งของจากสิ่งหนึ่งแล้วให้นักเรียนอธิบายว่าเหมือนกับสิ่งใด จากขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น ลำดับขั้นต่อไป คือ ขั้นการคิดสวนทางเป็นการให้นักเรียนคิดในแง่มุมที่ตรงกันข้ามกับขั้นตอนที่ผ่านมา ทำให้เห็นแง่มุมที่หลากหลายมากขึ้น และให้นักเรียนอธิบายหาเหตุผลมาสนับสนุนการคิดที่นักเรียนพบเจอจึงเป็นขั้นอภิปราย จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดส่งผลให้นักเรียนนั้นเกิดกระบวนการคิดที่มีหลายแง่มุมและนำไปเลือกใช้ในการสร้างสรรค์งานดนตรีสมัยนิยม จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน มีรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนที่สามารถให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีมุมมองที่แตกต่างส่งผลให้นักเรียนสามารถประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมได้ ซึ่งข้อจำกัดของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC คือ การที่นักเรียนมีประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม สภาพสังคม ครอบครัว ทักษะการแสดงออก ทักษะการสื่อสารที่ไม่เพียงพอนักเรียนไม่สามารถแสดงตัวตนออกมาได้เต็มศักยภาพของนักเรียน ครูจึงต้องแนะนำลำดับในช่วงสัปดาห์ที่ 1 และ 2 ส่งผลให้ในสัปดาห์ต่อไปนักเรียนสามารถเกิดการคิดต่อยอดได้และมีพัฒนาการของความคิดสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ ทำให้ครูและนักเรียนมีการขัดข้องในบางส่วน โดยผู้วิจัยได้นำสื่อการเรียนการสอนมาช่วยทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถสร้างสรรค์งานได้

ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

การอภิปรายผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี ในภาพรวมพบว่าหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่าก่อนการทดลองตามสมมติฐานการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลงสมัยนิยมเน้นให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ และเกิดการเปรียบเทียบในแง่มุมที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์บทเพลงในสมัยนิยมอีกทั้งการวัดและการประเมินผลการคิดสร้างสรรค์การประพันธ์บทเพลงสมัยนิยมทำให้เห็นว่าในภาพรวมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ซินเนคติกส์ : เทคนิคและกระบวนการในชั้นเรียนการประพันธ์เพลง โดยผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีมุมมองที่มากขึ้น ซึ่งนำไปสู่รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายได้มากขึ้น

Jack (1986) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัยที่ใช้รูปแบบ SOSBAC ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยต้องมีการวางแผนแนะนำรายละเอียดรายวิชา และเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อมสำหรับจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา ปรีชานนท์ (2564) ที่จัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและออนไลน์ วางแผนการสอน ชี้แจงนักเรียนให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของกิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดทักษะการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยดังกล่าวมาทำให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์สามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อีกทั้งสามารถนำไปปฏิบัติจริง ในขณะเดียวกันการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ไปใช้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน บริบทของครู และความต้องการได้รับการยอมรับในผลงานของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (1943) ที่ตระหนักในความสามารถของแต่ละคนที่มีความต้องการแตกต่างกันที่บรรลุศักยภาพของตนเองและพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ ต้องมีการประยุกต์รูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์รายวิชา เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ครูสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นหรือช่วงวัยอื่น โดยต้องศึกษาจุดประสงค์รายวิชา เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบทุกองค์ประกอบ
3. ครูที่สนใจนำการจัดการเรียนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ไปใช้ ต้องมีความเข้าใจรูปแบบการสอนซินเนคติกส์จึงจะสามารถส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์เพลง สำหรับกลุ่มช่วงอายุอื่น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ในทุกช่วงวัย
2. ควรมีพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการประพันธ์เพลง โดยใช้กระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดียวทำให้นักเรียนมีความสนใจน้อยลง

รายการอ้างอิง

- Anderson H. H. (1959). *Creative and Its Cultivation*. Harper.
- Appell G. & Hemphill D. (2006). *American Popular Music: A Multicultural History*. Belmont.
- Boden M. (2009). *Creativity in a nutshell*. Think. .
- Bono D. (1977). *Lateral Thinking: A Textbook of Creativity*. Penguin Books.
- Fautley. M. (2010). *Assessment in Music Education*. Oxford University Press. .
- Good C. V. (1973). *Dictionary of Education*. Mc Graw-Hill Book Company.
- Gordon William J. J. (1961). *Synectics: The Development of Creative Capacity*. Harper and Row.
- Guilford J. P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. Macmillan.
- Hummell L. (2006). *Synectics for Creative Thinking in Technology Education*. *The Technology Teacher*
- Jason T. (2000). *Making Popular Music*. Oxford University Press Inc.
- Joyce B. (2000). *Models of Teaching / Bruce Joyce, Marsha Weil, with Emily Calhoun, 6th ed. MA: Pearson Education Company. .*
- Manuel P. (1988). *Popular Music of the Non - Western World: An Introduction Survey*. Oxford University Press Inc.
- Miller M. (2005). *Music Composition*. Penguin Group Inc.
- Osborn A. F. (1953). *Applied Imagination: Principles and Procedures of Creative Thinking*. Charles Scribner.
- Perricone J. (2018). *Great song writing techniques*. Oxford University Press.
- Tajari T. & Tajari F. (2011). *Comparison of effectiveness of synectics teaching methods with lecture about educational Progress and creativity in social studies lesson in Iran at 2010*. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 28.
- Torrance E. P. (1962). *Guiding Creative Talent*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Tyler R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. The University of Chicago Press.
- Warner T. (2003). *Pop Music - Technology and Creativity*. Ashgate Publishing Limited.

Zack M. Bryan P. & Gareth D. S. (2003). *The Bloomsbury Handbook of Popular Music Education*. Bloomsbury Publishing Plc. .

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. สหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์. (2553). การคิดเชิงสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). ชัดเชสมิเดีย.

โกศวัต รัตนโนทยานนท์. (2559). การพัฒนารูปแบบคอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้การ
เรียนรู้ด้วยปัญหาเป็นฐานและเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางนวัตกรรมของ
นักศึกษาปริญญาบัณฑิต [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University
Intellectual Repository (CUIR).

ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. (2552). การประพันธ์เพลงร่วมสมัย. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2542). จิตวิทยาการสอนดนตรี. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2560). วิธีวิทยาการสอนดนตรี. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561a). ดนตรีศึกษา : หลักการและสาระสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 10). สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). ประวัติดนตรีไทยศึกษา : มุมมองทางทฤษฎีการศึกษา.

ณัฐวัฒน์ ไชยดิษยพันธ์. (2551). การเรียบเรียงบทเพลงไทยสมัยนิยมสำหรับกีตาร์คลาสสิกระดับชั้น
กลาง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทิตนา เขมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 24). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทิดา จันทร์างศุ สุรสิทธิ์ ชานกสกุล และสกาวิรุจน์ สายบุญมี. (2563). ทิศทางการสอนดนตรีโลก : นิยาม
หลักการและข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย. วารสารครุศาสตร์, 48(1), 142-163.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). สุวีริยาสาส์น.

พรธณี ลีกิจวัฒน์. (2553). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). คณะครุศาสตร์.

วิจารณ์ พาณิช. (2563). การศึกษาคุณภาพสูงระดับโลก. มูลนิธิสยามกัมมาจล.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2550). ผู้เรียนเป็นสำคัญ. สารานุกรมวิชาชีพรุ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี, 425-430

วิรัตน์ธาดา เกศา. (2556). การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีโดยใช้ดนตรีคลาสสิกและ
ดนตรีสมัยนิยมเพื่อพัฒนาทักษะเปียโนของนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). .

วิริยะ ฤกษ์พาณิช. (2558). การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ 2(1), 23-
38.

- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). การจัดการเรียนรู้. โอเดียนสโตร์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4) ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2560 (IMD 2017).
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่12). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรินทร์ เมทะนี. (2559). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยใช้วิธีวิทยาการเทียบเคียง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR).
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2553). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะ(พิมพ์ครั้งที่ 9). ภาพพิมพ์
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2560). 20 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการจัดการเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (พิมพ์ครั้งที่10). ภาพพิมพ์
- อดิยศ สรรคบุรณารักษ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมงานสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต] มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อภิรักษ์ จิตรกร. (2548). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมกันแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคต เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อมรมาศ มุกตาม่วง. (2561). ศาสตร์และศิลป์แห่งการประพันธ์เพลง. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 22(2), 50-61.
- อังศุมาลิน พฤษชัยนิมิต. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์ด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). หลักการสอน. โอเดียนสโตร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2540). ความคิดสร้างสรรค์. สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. ไยใหม่.
- อารี รังสินนท์. (2532). ความคิดสร้างสรรค์. ข้าวฟ่าง.
- อุทัย ศาสตรา. (2560). กระบวนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์ดนตรีไทย

สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น: การถอดบทเรียนศิลปินแห่งชาติ สาขา
ศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. Chulalongkorn University
Intellectual Repository (CUIR).

อุสา สุทธิสาคร. (2559). จิตวิทยาวัยรุ่น. สามลดา.

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินเครื่องมือวิจัยและแผนการจัดการเรียนรู้

1. อาจารย์ ดร.อุทัย ศาสตรา
อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
2. อาจารย์ ดร.ภูมิภักดิ์ จารุประกร
อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรสังคมศึกษาศาสตร์ สาขาสังคมศึกษาและพัฒนา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ ญัฐพล ตีคำ
อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรดนตรีคีตศิลป์สากลศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

รหัสโครงการ: REC 64.1215-202-8400

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย): แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ): Lesson Plan of Synectic Instruction for Popular Music Composition for 17-18 Years Old

ผู้วิจัยหลัก: นายชฎานิน คำสองสี

สังกัด: คณะดุริยางคศาสตร์

เอกสารที่รับรอง:

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564
2. แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ฉบับภาษาไทย) เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564
4. หนังสือแสดงเจตนายินยอมการเข้าร่วมการวิจัย เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศ เฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับ และข้อกำหนดภายในประเทศ โดยขอให้รายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยทุก 6 เดือน และรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อโครงการเสร็จสิ้น

(ศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมายเลขใบรับรอง COE 65.0222-034

วันที่รับรอง: 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

วันหมดอายุ: 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

สำนักงานบริหารการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์

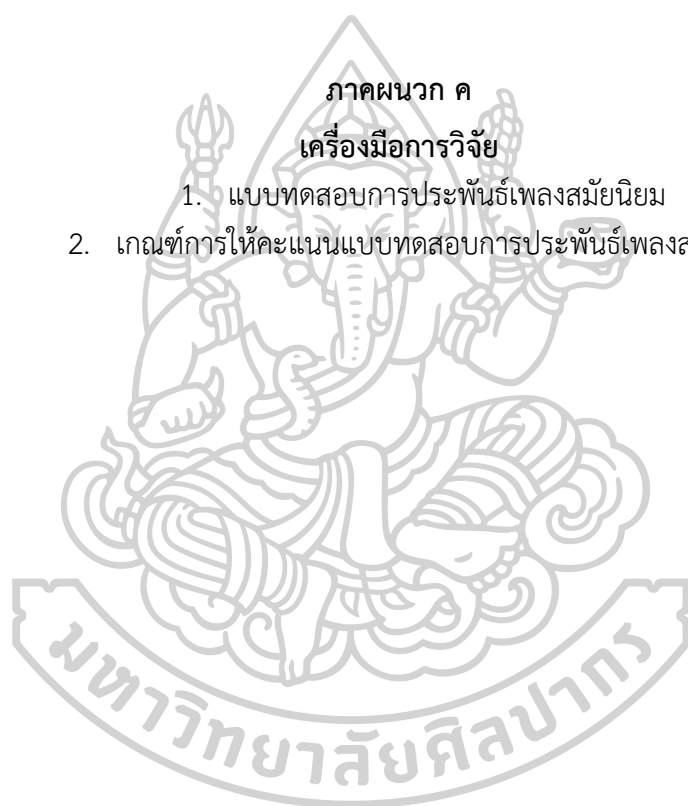
6 ถนนราชมรรคาใน ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000

โทร 0-3425-5808 โทรสาร (Fax) : 0-3425-5808

email : su.ethicshuman@gmail.com

ภาคผนวก ค
เครื่องมือการวิจัย

1. แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม
2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแต่งบทเพลงสมัยนิยม (Popular Music) จำนวน 40 คะแนน โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย
 - 1.1 รูปแบบของบทเพลงเป็น AABA จำนวน 32 ห้อง โดยนักเรียนสามารถเพิ่มท่อน Intro, Solo, Outro
 - 1.2 ชื่อเพลง
 - 1.3 ทำนอง
 - 1.4 เนื้อร้อง
 - 1.5 เสียงประสาน/ทำนองประสาน
 - 1.6 จังหวะ ที่แสดงถึงแนวเพลงสมัยนิยม (ป๊อป, ฮิปฮอป, อาร์แอนด์บี)
 - 1.7 นักเรียนสามารถนำองค์ประกอบของบทเพลงที่เคยเรียนนำมาประกอบในแบบทดสอบได้
2. นักเรียนสามารถเลือกเครื่องดนตรีได้ตามความเหมาะสมของบทเพลงโดยมีเครื่องดนตรีที่เป็นทำนองหลัก เครื่องดนตรีที่ใช้ดำเนินทางคอร์ด เครื่องดนตรีที่ใช้กำหนดจังหวะ และเครื่องดนตรีที่ใช้เป็นเสียงประสาน
3. ให้นักเรียนอธิบายแนวคิดการแต่งเพลง คำสำคัญของบทเพลงโดยระบุไว้ในหน้าแรก
4. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ 1 สัปดาห์
5. ให้นักเรียนทำลงในโปรแกรม Sibelius และแปลงไฟล์นำออกมาเป็นไฟล์เสียง ไฟล์นามสกุล .wav
6. ให้นักเรียนตั้งชื่อไฟล์ เป็น เลขที่-ชื่อของนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษ ยกตัวอย่าง 1-Chayanin
7. ให้นักเรียนส่งไฟล์ Sibelius และไฟล์เสียง .wav ผ่านทางอีเมล Chayanin@sangkeet.ac.th
8. หากพบการคัดลอกผลงานการแต่งบทเพลง นักเรียนจะไม่ได้รับการพิจารณาคะแนน

โปรดอ่านคำชี้แจงอย่างครบถ้วน

แบบประเมินการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

คำชี้แจง กรุณาประเมินบทประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดย ✓ ที่ระดับช่องคะแนนที่พิจารณาแล้ว สอดคล้องกับคุณภาพของการประพันธ์เพลงสมัยนิยม โดยมีรายละเอียดคะแนน ดังนี้

ดี = 3 ปานกลาง = 2 พอใช้ = 1

เลขที่ ชั้น

1. ด้านฝีมือการ ประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
1.1 ทำนอง			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			
1.2 เนื้อร้อง			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			
1.3 จังหวะ			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			
1.4 การวางทางเดินคอร์ด			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			

1. ด้านฝีมือการ ประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
รวม			
1.5 เสียงประสาน			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			
1.6 โครงสร้างเพลง			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			
1.7 การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี			
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			

2. ด้านความสัมพันธ์ ทางด้านดนตรี	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			

3. ด้านการสื่อสาร ความคิด	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			

4. ด้านความคิดริเริ่ม	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิดคล่องแคล่ว			
ความคิดยืดหยุ่น			
ความคิดริเริ่ม			
ความคิดละเอียดลออ			
รวม			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลงานการประพันธ์เพลง

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

1. ด้านฝีมือการประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
1.1 ทำนอง			
ความคิด คล่องแคล่ว	สร้างแนวทำนอง ครบ จำนวน 4 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด	สร้างแนวทำนอง จำนวน 3 ท่อนเพลงภายในเวลา ที่กำหนด	สร้างแนวทำนอง ได้ น้อยกว่า 2 ท่อน เพลงภายในเวลาที่ กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	สร้างแนวทำนองโดย ทำนองมีการเคลื่อนที่เป็น ทางตรงและเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความสั่นไหว และกลมกลืน	สร้างแนวทำนองโดย ทำนองมีการเคลื่อนที่ เป็นตรงและ เปลี่ยนแปลง	สร้างแนวทำนองโดย ทำนองมีการเคลื่อนที่ เป็นทางตรงเพียง อย่างเดียว
ความคิดริเริ่ม	สร้างแนวทำนองขึ้นมา ใหม่ 4 ท่อนเพลงโดยไม่ซ้ำ กันและเชื่อมโยงกันทั้งบท เพลง	สร้างแนวทำนองขึ้นมา ใหม่ 3 ท่อนเพลงโดยไม่ ซ้ำกัน	สร้างแนวทำนอง ขึ้นมาใหม่น้อยกว่า 2 ท่อนเพลงและมี ทำนองซ้ำกัน
ความคิด ละเอียดลออ	สร้างแนวทำนองโดยมีการ นำเครื่องหมายและ สัญลักษณ์การควบคุม ระดับเสียงมาใช้ในบท เพลงเพื่อแสดงถึงความ หลากหลายและลักษณะ เด่นของแนวทำนอง	สร้างแนวทำนองโดยมี การนำเครื่องหมายและ สัญลักษณ์การควบคุม ระดับเสียงมาใช้ในบท เพลงเพื่อแสดงถึง ลักษณะเด่นของแนว ทำนอง	สร้างแนวทำนองโดย มีการนำเครื่องหมาย และสัญลักษณ์การ ควบคุมระดับเสียงมา ใช้ในบทเพลง
1.2 เนื้อร้อง			
ความคิด คล่องแคล่ว	แต่งเนื้อร้องครบทุกท่อน เพลง เป็นจำนวน 4 ท่อน เพลงภายในเวลาที่กำหนด	แต่งเนื้อร้องครบ เป็น จำนวน 3 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด	แต่งเนื้อร้อง ได้น้อย กว่า 2 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	แต่งเนื้อเพลงโดยมีการ เรียบเรียงประโยคได้ตาม หลักการของภาษา	แต่งเนื้อเพลงโดย สามารถเรียบเรียงเป็น ประโยคได้	แต่งเนื้อเพลงโดยใช้ เพียงแต่คำซ้ำ
ความคิดริเริ่ม	สร้างเนื้อร้องขึ้นมาใหม่ 4 ท่อนเพลงโดยไม่ซ้ำกัน เชื่อมโยงกับทำนองเพลง ครบทั้งเพลง	สร้างเนื้อร้องขึ้นมาใหม่ 3 ท่อนเพลงโดยไม่ซ้ำกัน และเชื่อมโยงกับทำนอง เพลง	สร้างเนื้อร้องขึ้นมา ใหม่น้อยกว่า 2 ท่อน เพลงและเป็นเนื้อร้อง ที่ซ้ำกันในทุกท่อน เพลง

1. ด้านฝีมือการ ประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิด ละเอียดลออ	สร้างเนื้อร้อง โดยมีการใส่ เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ที่ชัดเจน ที่ แสดงถึงเอกลักษณ์ของบท เพลง	สร้างเนื้อร้อง โดยมีการ ใส่เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ที่ชัดเจน	สร้างเนื้อร้อง โดยมี การใส่เครื่องหมาย และสัญลักษณ์
1.3 จังหวะ			
ความคิด คล่องแคล่ว	สร้างจังหวะได้สอดคล้อง กับแนวเพลงและทำนอง โดยมีการแสดงถึงจังหวะ หนักและจังหวะเบาภายใน เวลาที่กำหนด	สร้างจังหวะได้สอดคล้อง กับแนวเพลงและแนว ทำนองภายในเวลาที่ กำหนด	สร้างจังหวะในบท เพลงได้สอดคล้องกับ แนวเพลงภายในเวลา ที่กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	สร้างจังหวะโดยนำเทคนิค ที่แตกต่างและหลากหลาย มาสร้างจังหวะให้มีความ สลับไหลและกลมกลืน	สร้างจังหวะโดยนำ เทคนิคที่แตกต่างมาใช้ ให้มีความสลับไหลและ กลมกลืน	สร้างจังหวะ โดยบท เพลงแสดงจังหวะได้ อย่างชัดเจน
ความคิดริเริ่ม	สร้างจังหวะขึ้นใหม่โดยมี จังหวะส่งและรูปแบบของ จังหวะที่หลากหลาย	สร้างจังหวะขึ้นใหม่โดยมี การประยุกต์รูปแบบของ จังหวะเพื่อให้ความ หลากหลาย	สร้างจังหวะใหม่โดย ใช้รูปแบบจังหวะที่ คงที่และไม่ หลากหลาย
ความคิด ละเอียดลออ	สร้างจังหวะโดยมีการนำ เครื่องหมายและ สัญลักษณ์การควบคุม ระดับเสียงมาใช้ครบทั้งบท เพลงเพื่อแสดงถึงจุดเด่น ของแนวเพลง	สร้างจังหวะโดยมีการนำ เครื่องหมายและ สัญลักษณ์การควบคุม ระดับเสียงมาใช้ในครบ ทั้งบทเพลง	สร้างจังหวะโดยมีการ นำเครื่องหมายและ สัญลักษณ์การ ควบคุมระดับเสียงมา ใช้ในบทเพลง
1.4 การวางทางเดินคอร์ด			
ความคิด คล่องแคล่ว	สามารถใส่คอร์ดได้ครบทั้ง 4 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่ กำหนด	สามารถใส่คอร์ดได้ครบ ทั้ง 3 ท่อนเพลง ภายใน เวลาที่กำหนด	สามารถใส่คอร์ดได้ น้อยกว่า 2 ท่อน เพลง ภายในเวลาที่ กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	สามารถเลือกใช้ทางเดิน คอร์ดในบันไดเสียงไดอา โทนิค (Diatonic scale) หรือ ยี่มคอร์ดในบันได	สามารถเลือกใช้ทางเดิน คอร์ดในบันไดเสียงไดอา โทนิค (Diatonic scale)	สามารถเลือกใช้ ทางเดินคอร์ดใน บันไดเสียงที่ กำหนดให้

1. ด้านฝีมือการ ประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
	เสียงอื่น		
ความคิดริเริ่ม	สร้างทางเดินคอร์ดโดยมี การเลือกใช้หลักการที่ แตกต่างและหลากหลาย ทั้งบทเพลงให้มีความสั้น ไหลและกลมกลื่น	สร้างทางเดินคอร์ดโดยมี การเลือกใช้หลักการที่ แตกต่างและหลากหลาย ทั้งบทเพลง	สร้างทางเดินคอร์ด โดยมีการเลือกใช้ หลักการที่กำหนดให้
ความคิด ละเอียดลออ	สร้างทางเดินคอร์ดโดยมี การระบุเครื่องหมายและ สัญลักษณ์ที่ชัดเจน ทำให้ บทเพลงมีความแตกต่าง และเป็นเอกลักษณ์	สร้างทางเดินคอร์ดโดยมี การระบุเครื่องหมายและ สัญลักษณ์ที่ชัดเจน ทำ ให้บทเพลงมีความ แตกต่าง	สร้างทางเดินคอร์ด โดยมีการระบุ เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ที่ชัดเจน
1.5 เสียงประสาน/ทำนองประสาน			
ความคิด คล่องแคล่ว	สร้างเสียงประสานในบท เพลง ครบ 4 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด	สร้างเสียงประสานในบท เพลง 3 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด	สร้างเสียงประสานใน บทเพลงน้อยกว่า 2 ท่อนเพลง ภายใน เวลาที่กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	สามารถสร้างเสียง ประสานในทางตรงและ ทำนองประสานได้ครบทั้ง บทเพลง	สามารถสร้างเสียง ประสานทางตรงและ ทำนองสอดประสาน ประสานในบทเพลง	สามารถสร้างเสียง ประสานและทำนอง ประสานในบทเพลง
ความคิดริเริ่ม	สามารถสร้างเสียง ประสานครบทั้งเพลงที่ แตกต่างไปจากเดิมโดย แสดงถึงจุดเด่นของบท เพลง	สามารถสร้างเสียง ประสานทั้งบทเพลงที่ แตกต่างไปจากเดิม	สามารถสร้างเสียง ประสานโดยเลือกใช้ องค์ประกอบเป็นไป ตามข้อกำหนด
ความคิด ละเอียดลออ	มีการขยายแนวคิดการ สร้างเสียงประสานที่โดยมี ระบุนายละเอียดที่แสดงถึง จุดเด่นของบทเพลง ครบ ทั้งบทเพลง	มีการขยายแนวคิดการ สร้างเสียงประสานโดยมี การระบุนายละเอียดการ ประสานเสียงของบท เพลง	มีการขยายแนวคิด การสร้างเสียง ประสานที่แปลกใหม่

1. ด้านฝีมือการ ประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
1.6 โครงสร้างเพลง			
ความคิด คล่องแคล่ว	แต่งเพลงได้ครบตาม รูปแบบ AABA ภายใน เวลาที่กำหนด	แต่งเพลงได้เพียง 3 ท่อน รูปแบบ AABA ภายใน เวลาที่กำหนด	แต่งเพลงได้น้อยกว่า 2 ท่อนตามรูปแบบ AABA ภายในเวลาที่ กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	ดัดแปลงโครงสร้างเพลง โดยมีความต่างกันในทุก ท่อนเพลง	ดัดแปลงท่อนเพลงจาก โครงสร้าง เพียง 1 ท่อน เพลง	สร้างท่อนเพลงจาก โครงสร้างเดิม ไม่มี การเปลี่ยนแปลง
ความคิดริเริ่ม	สร้างท่อนเสริมในบทเพลง ได้แก่ ท่อน Intro, Solo, Outro	สร้างท่อนเสริมในบท เพลง เพียง 2 ท่อน	สร้างท่อนเสริมในบท เพลง เพียง 1 ท่อน
ความคิด ละเอียดละออ	สร้างท่อนเพลงเสริมจาก โครงสร้างที่มีการขยาย รูปแบบ โดยระบุ รายละเอียดและ เครื่องหมายครบทั้งบท เพลง เพื่อแสดงจุดเด่นของ บทเพลง	สร้างท่อนเพลงเสริมจาก โครงสร้างที่มีการขยาย รูปแบบ โดยระบุ รายละเอียดและ เครื่องหมายครบทั้งบท เพลง	สร้างท่อนเพลงเสริม จากโครงสร้างที่มีการ ขยายรูปแบบ โดย ระบุรายละเอียด
1.7 การใช้เสียงเหมาะสมกับเครื่องดนตรี			
ความคิด คล่องแคล่ว	เลือกใช้เสียงเหมาะสมกับ ทุกเครื่องดนตรีและเสียง ร้อง ภายในเวลาที่กำหนด	เลือกใช้เสียงเหมาะสม กับบางเครื่องดนตรีและ เสียงร้อง ภายในเวลาที่ กำหนด	เลือกใช้เสียงไม่ เหมาะสมกับเครื่อง ดนตรีและเสียงร้อง ภายในเวลาที่กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	สามารถนำเสนอเสียงของ แต่ละเครื่องดนตรีที่ แตกต่างและหลากหลาย ในบทเพลง	สามารถนำเสนอเสียง ของแต่ละเครื่องดนตรีที่ แตกต่าง	สามารถนำเสนอเสียง ของแต่ละเครื่อง ดนตรีที่ไม่แตกต่างไป จากเดิม
ความคิดริเริ่ม	สามารถสร้างเสียงจาก เครื่องดนตรีชิ้นใหม่ให้มี ความแตกต่างจากเดิมและ ครบทั้งบทเพลง	เลือกใช้หรือดัดแปลง เสียงเครื่องดนตรีใน ช่วงเสียงที่แตกต่างไป จากเดิม	เลือกใช้เสียงเครื่อง ดนตรีในช่วงเสียงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ความคิด ละเอียดลออ	สามารถนำเสนอเสียงใน แต่ละเครื่องดนตรี โดย ระบุรายละเอียด และ	สามารถนำเสนอเสียงใน แต่ละเครื่องดนตรี โดย ระบุรายละเอียด และ	สามารถนำเสนอเสียง ในแต่ละเครื่องดนตรี โดยระบุรายละเอียด

1. ด้านฝีมือการ ประพันธ์	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
	ขยายแนวคิดอย่างละเอียด ชัดเจนที่เป็นจุดเด่นของ บทเพลง	ขยายแนวคิดอย่าง ละเอียดชัดเจน	และขยายแนวคิด ของบทเพลง

2. ด้านความสัมพันธ์ ทางด้านดนตรี	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิดคล่องแคล่ว	บทเพลงมีการจัดวาง องค์ประกอบแสดง ความสัมพันธ์กันทุก องค์ประกอบของดนตรี และทุกท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด	บทเพลงมีการจัดวาง องค์ประกอบแสดง ความสัมพันธ์กันทุก องค์ประกอบของดนตรี และเพียง 3 ท่อนเพลง ภายในเวลาที่กำหนด	บทเพลงมีการจัดวาง องค์ประกอบของดนตรี ภายในเวลาที่กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	บทเพลงมี ความสัมพันธ์กัน โดย นำเสนอแนวทางที่ แตกต่างกันและ หลากหลายของบท เพลง	บทเพลงมี ความสัมพันธ์กัน โดย นำเสนอแนวทางที่ แตกต่างกัน	บทเพลงมี ความสัมพันธ์กัน โดย นำเสนอแนวทางที่ไม่ แตกต่างกันและไม่ หลากหลาย
ความคิดริเริ่ม	สามารถสร้างบทเพลง ใหม่โดยมีองค์ประกอบ และมีความสัมพันธ์กัน ที่แสดงถึงจุดเด่นของ บทเพลง	สามารถสร้างบทเพลง ใหม่โดยมีองค์ประกอบ และมีความสัมพันธ์กัน ครบทั้งบทเพลง	สามารถสร้างบทเพลง ใหม่โดยนำ องค์ประกอบทางด้าน ดนตรีมาประยุกต์และ มีความสัมพันธ์กัน
ความคิดละเอียดลออ	มีการขยายแนวคิด ความสัมพันธ์ทางด้าน ดนตรี โดยมี รายละเอียดที่ชัดเจน ครบทั้งบทเพลง	มีการขยายแนวคิด ความสัมพันธ์ทางด้าน ดนตรี โดยมี รายละเอียดครบทั้งบท เพลง	มีการขยายแนวคิด ความสัมพันธ์ทางด้าน ดนตรี

3. ด้านการสื่อสาร ความคิด	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิดคล่องแคล่ว	สามารถสร้างสรรค์บทเพลงและเลือกใช้อองค์ประกอบของดนตรีได้โดยบทเพลงสามารถสื่อสารแก่ผู้ฟังได้ในเวลาที่กำหนด	สามารถรวบรวมและจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีที่แปลกใหม่ได้โดยบทเพลงสามารถสื่อสารแก่ผู้ฟังได้ในเวลาที่กำหนด	สามารถรวบรวมและจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้ตามข้อกำหนดโดยบทเพลงสามารถสื่อสารแก่ผู้ฟังได้ ภายในเวลาที่กำหนด
ความคิดยืดหยุ่น	บทเพลงมีการเลือกใช้เทคนิคที่หลากหลายสามารถสื่อถึงอารมณ์สร้างความสนใจและสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง	บทเพลงมีการเลือกใช้การใช้เทคนิคที่หลากหลายภายใต้คำแนะนำ สามารถสื่อถึงอารมณ์ สร้างความสนใจให้แก่ผู้ฟัง	บทเพลงมีการเลือกใช้เทคนิคที่หลากหลายภายใต้คำแนะนำ และสามารถสื่อถึงอารมณ์แก่ผู้ฟัง
ความคิดริเริ่ม	สร้างบทเพลงอย่างสร้างสรรค์ แปลกใหม่เป็นเอกลักษณ์ และสื่อสารแก่ผู้ฟัง สร้างความสนใจและสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง	สร้างบทเพลงอย่างสร้างสรรค์ แปลกใหม่เป็นเอกลักษณ์ และสื่อสารแก่ผู้ฟัง สร้างความสนใจให้แก่ผู้ฟัง	สร้างบทเพลงอย่างสร้างสรรค์โดยนำองค์ประกอบทางด้านดนตรีมาประยุกต์และสามารถสื่อสารแก่ผู้ฟัง
ความคิดละเอียดลออ	บทเพลงมีการขยายเทคนิคที่ใช้ในบทเพลงสามารถกระตุ้นอารมณ์ความสนใจและสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง โดยระบุรายละเอียดครบทั้งบทเพลง	บทเพลงมีการขยายเทคนิคที่ใช้ในบทเพลงสามารถกระตุ้นอารมณ์ความสนใจให้แก่ผู้ฟัง โดยระบุรายละเอียดครบทั้งบทเพลง	บทเพลงมีการขยายเทคนิคที่ใช้ในบทเพลงสามารถกระตุ้นอารมณ์แก่ผู้ฟัง

4. ด้านความคิดริเริ่ม	ระดับคุณภาพ		
	ดี = 3	ปานกลาง = 2	พอใช้ = 1
ความคิดคล่องแคล่ว	สามารถสร้างสรรค์บทเพลงและจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้เป็นบทเพลง ครบทุกองค์ประกอบของดนตรี	สามารถสร้างสรรค์บทเพลงและจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้เป็นบทเพลง แต่ขาดเพียง 1 องค์ประกอบของดนตรี	สามารถสร้างสรรค์บทเพลงและจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้เป็นบทเพลง และขาด 2 องค์ประกอบของดนตรีขึ้นไป
ความคิดยืดหยุ่น	บทเพลงมีเทคนิคที่แตกต่างและหลากหลาย โดยบทเพลงมีความสั้นไหลและกลมกลืนทั้งบทเพลง	บทเพลงมีเทคนิคที่แตกต่างและหลากหลายในบทเพลง	สามารถใช้เทคนิคที่แตกต่าง แต่เทคนิคไม่หลากหลายในบทเพลง
ความคิดริเริ่ม	สามารถจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้เป็นบทเพลงที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัว ความแปลกใหม่และความสมดุลของเสียงครบทั้งบทเพลง	สามารถจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้เป็นบทเพลงที่แสดงถึงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความแปลกใหม่ ครบทั้งบทเพลง	สามารถจัดเรียงองค์ประกอบของดนตรีได้เป็นบทเพลงที่แสดงถึงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
ความคิดละเอียดลออ	บทเพลงมีการขยายแนวความคิดโดยระบุรายละเอียดอย่างชัดเจนที่แสดงเอกลักษณ์ของบทเพลงครบทั้งบทเพลง	บทเพลงมีการขยายแนวความคิดโดยระบุรายละเอียดอย่างชัดเจน ครบทั้งบทเพลง	บทเพลงมีการขยายแนวความคิดภายใต้แนวคิดของผู้สอน

ภาคผนวก ง

1. โครงการสอนรายวิชา ประพันธ์เพลงสมัยนิยม
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการประพันธ์เพลงสมัยนิยม สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

โครงการสอน
รายวิชา การประพันธ์เพลงสมัยนิยม

สัปดาห์ที่	เนื้อหา
สัปดาห์ที่ 1	แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม (ทดสอบก่อนเรียน)
สัปดาห์ที่ 2	แนวคิดการสร้างสรรคบทเพลง
สัปดาห์ที่ 3	การสร้างโมทีฟ (Motif)
สัปดาห์ที่ 4	การสร้างทำนองเพลง (Melody)
สัปดาห์ที่ 5	การขยายทำนองให้เป็นบทเพลง
สัปดาห์ที่ 6	การแต่งเนื้อร้อง หลักการใช้ภาษาในบทเพลง
สัปดาห์ที่ 7	การผสมผสานเนื้อร้องและทำนองรวมกัน
สัปดาห์ที่ 8	การกำหนดคอร์ดโพเกรทชันในบทเพลง (Progression chord) การย้ายบันไดเสียง
สัปดาห์ที่ 9	ลักษณะจังหวะในบทเพลง (Rhythm) จังหวะเพลง ป๊อป ฮิปฮอป อาร์แอนด์บี
สัปดาห์ที่ 10	การปรับทำนองและเนื้อร้องให้ลงกับจังหวะ
สัปดาห์ที่ 11	โครงสร้างของบทเพลง AABA
สัปดาห์ที่ 12	รูปแบบของบทเพลง ป๊อป ฮิปฮอป อาร์แอนด์บี
สัปดาห์ที่ 13	การจัดองค์ประกอบของเสียง (Orchestration)
สัปดาห์ที่ 14	แบบทดสอบการประพันธ์เพลงสมัยนิยม (ทดสอบหลังเรียน)

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SOSBAC เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการประพันธ์
เพลงสมัยนิยมสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 17-18 ปี

และ

แผนการจัดการเรียนรู้การประพันธ์เพลงสมัยนิยมแบบปกติ

หลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา
คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง แนวคิดการสร้างสรรค์บทเพลง

1. แนวคิด

- 1.1 การแต่งเพลงเป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจในความเข้าใจในองค์ประกอบพื้นฐานของดนตรี
- 1.2 เพลงสมัยนิยมมีลักษณะที่ได้รับความนิยมและเป็นผู้ฟังเป็นจำนวนมาก บทเพลงส่วนใหญ่มีความยาวเพียง 3-5 นาที มีการใช้จังหวะที่คงที่ในระหว่างบทเพลง ทางเดินของคอร์ดมักใช้คอร์ดและทำนองเดิมซ้ำกันไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายแนวคิดการแต่งเพลงสมัยนิยม
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างการออกแบบความคิดของบทเพลงสมัยนิยม

3. สารการเรียนรู้

การแต่งเพลงสมัยนิยมเป็นศิลปะแห่งการสร้างสรรค์งานดนตรี ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งประเภทเครื่องดนตรีหรือการขับร้องที่มาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทเพลงที่มีความสั้นกระชับ ดนตรีประกอบโหมฆณาหรือบทเพลงที่มีความยาวเช่น ดนตรีโอเปร่า ทั้งนี้มีลักษณะที่ส่งเสริมการตลาด รูปแบบเพลงสมัยนิยม รูปแบบดนตรีคลาสสิก และดนตรีร่วมสมัย เป็นต้น (Michael Miller, 2005) ซึ่งการแต่งเพลงสมัยนิยม หมายถึง การสร้างเพลงหรือดนตรีซึ่งได้มีการออกแบบอย่างตั้งใจ โดยมีการทวนและปรับแก้จนกว่าจะออกมาเป็นผลงานที่สมบูรณ์ตามความต้องการของผู้ประพันธ์ (Margaret Boden, 2004) แนวคิดในการแต่งเพลงเป็นการใช้จินตนาการทางดนตรี มิมีโมติของตนเอง ความเข้าใจทางเสียงดนตรีและประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านดนตรี สามารถมีจินตนาการทางเสียงดนตรีที่มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ทางด้านดนตรี รวมถึงการรับรู้ทางโสตประสาทอีกด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC			แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ		
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	1.1 ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับ ความนิยมมากที่สุด จากเว็บไซต์ Billboard 1.2 ครูสอบถามนักเรียนชอบฟังแนวเพลง ใดและรู้สึกอย่างไรกับเพลง 1.3 ครูสอบถามนักเรียนว่าเคยแต่งเพลงหรือไม่	เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จากเว็บไซต์ Billboard	ขั้นนำ ขั้นนำ	1.1 ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับ ความนิยมมากที่สุด จากเว็บไซต์ Billboard 1.2 ครูสอบถามนักเรียนชอบฟังแนวเพลง ใดและรู้สึกอย่างไรกับเพลง 1.3 ครูสอบถามนักเรียนว่าเคยแต่งเพลงหรือไม่	เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จากเว็บไซต์ Billboard
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	2.1 ครูให้นักเรียน เลือกและนำคำสำคัญ (Keywords) ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของตนเองมาเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างกับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย แล้วเขียนลงกระดาษสมุด	15	ขั้นสอน	2.1 ครูอธิบายแนวคิดการแต่งเพลงสมัยนิยม 2.2 ครูอธิบายประวัติและความเป็นของบทเพลงสมัยนิยม และเพลงที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน 2.3 ครูเปิดเพลงบทเพลงสมัยนิยมให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนอธิบายความหมายของบทเพลง 2.4 ครูให้นักเรียนสร้างกรอบแนวคิดเพลงของตนเอง	บทเพลงที่ได้รับการนิยมมากที่สุด ใน www.youtube.com
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัตถิภาวนิยม	3.1 ครูเปิดเพลง โกลแคแต่ไหนคือโกลี ของ Getzanova 3.2 ครูให้นักเรียนสมมติตนเองว่า เป็นนักร้องที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก และนำแนวคิดหลักของบทเพลง คำสำคัญ	15	โกลแคแต่ไหนคือโกลี ของ Getzanova	บทเพลง โกลแคแต่ไหนคือโกลี ของ Getzanova	บทเพลงที่ได้รับการนิยมมากที่สุด ใน www.youtube.com

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC		แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ					
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
	ของเพลงมาเขียนลงในกระดาษ						
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	4.1 ครูให้นักเรียนนำคำในขั้นการสังเกตและอ้อมโนทัศน์มาเป็นเขียนเป็นแนวคิดของบทเพลงใหม่ซึ่งมีความหมายแตกต่างและขัดแย้งไปจากเดิม	15					
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	5.1 นักเรียนนำคำสำคัญจากคำคู่ขัดแย้งมาอธิบายอย่างละเอียด	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	6.1 นักเรียนนำคำสำคัญในลำดับขั้นต่าง ๆ ออกมาทบทวนใหม่และเลือกนำคำสำคัญที่ได้มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดของบทเพลงที่ไม่ซ้ำจากเดิม	30		ขั้นสรุป	3.1 นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนและเพื่อนร่วมชั้นเสนอความคิดเห็น	10	

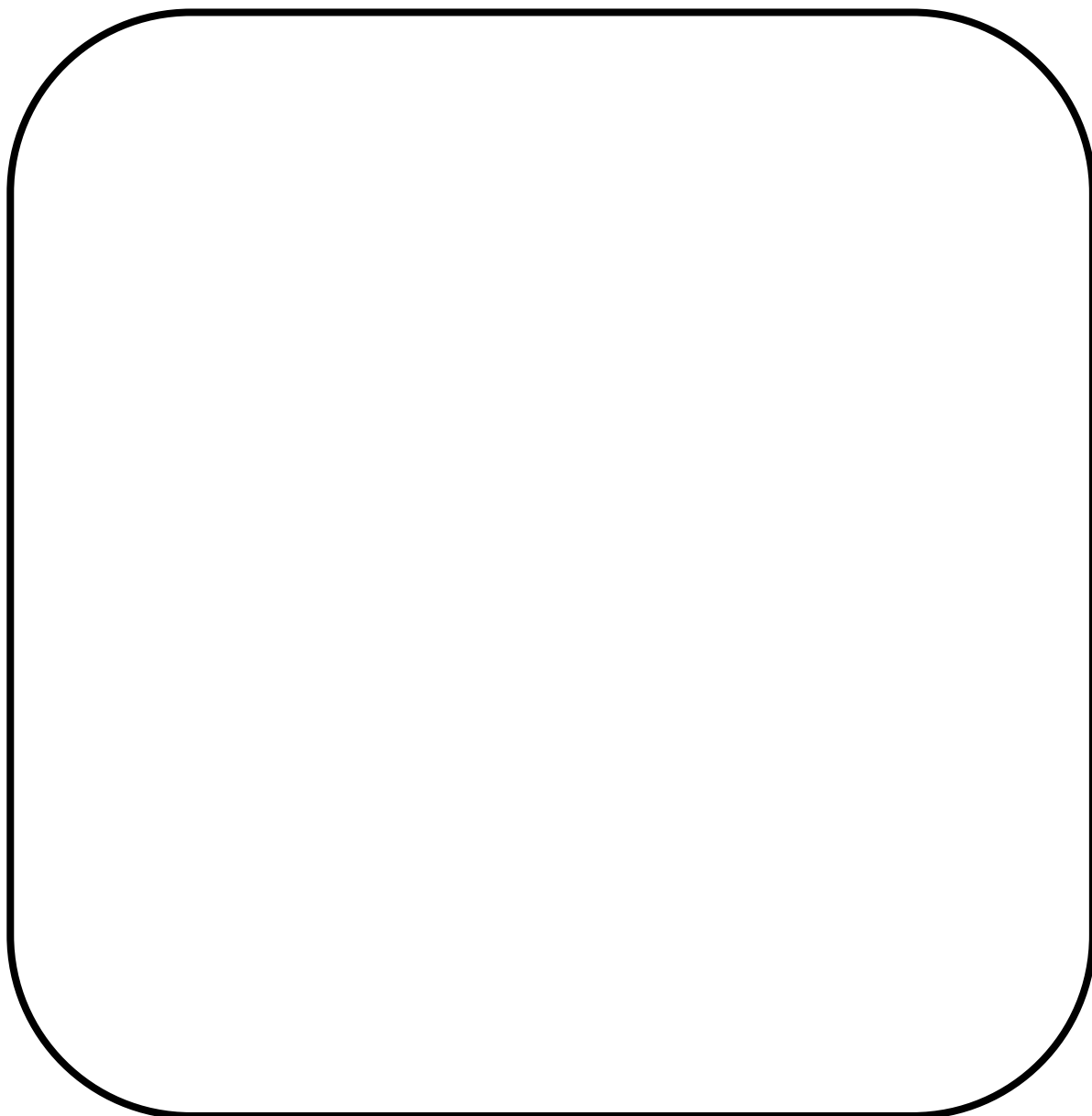
4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 การนำเสนอกรอบแนวการสร้างสรรค์บทเพลง
- 4.2 สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

แบบฝึกหัดที่ 1

เรื่อง แนวคิดการสร้างสรรค้บทเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างกรอบแนวคิดในการแต่งเพลงโดยระบุคำสำคัญ (Keywords) ลงในกรอบที่กำหนดให้

ชื่อ-นามสกุล เลขที่
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การสร้างโมติฟ (Motif)

1. แนวคิด

- 1.1 การสร้างโมติฟมีลักษณะจังหวะหรือเสียงสั้นที่จำได้ง่ายที่แสดงให้เห็นความหมายของบทเพลง
- 1.2 โมติฟเป็นลำดับเชิงเส้นที่ผู้ฟังสามารถรับรู้ เป็นส่วนที่ผู้ชมสามารถจดจำได้มากที่สุดของเพลง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายแนวความคิดการสร้างโมติฟของตนเองได้
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างโมติฟจำนวน 2 รูปแบบ

3. สาระการเรียนรู้

โมติฟ คือกลุ่มโน้ตที่มีลักษณะเป็นทำนองสั้นเป็นหน่วยย่อยของทำนองเอก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างรูปแบบของทำนองเพลง โดยลักษณะของการเริ่มต้นโมติฟอาจเป็นการเริ่มต้นจากกลุ่มโน้ตหน่วยเล็กและแตกกระจายความคิดนั้นออกไป ในบทเพลงหนึ่งอาจมีเพียง 1 โมติฟหรือมากกว่าก็ได้ โดยสามารถพัฒนาโมติฟให้เป็นประโยค (Phrases) ที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกันได้ (ฉะปาน พิชัยกุล, 2559)

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC				แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นตอน 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	1.1 ครูให้ตัวแทนนักเรียนยกตัวอย่างเพลงที่นักเรียนชื่นชอบและร้องเพลงที่ให้นักเรียนชื่นชอบให้ฟัง 1 ประโยค	10		ขั้นนำ	1.1 ครูให้ตัวแทนนักเรียนยกตัวอย่างเพลงที่นักเรียนชื่นชอบและร้องเพลงที่ให้นักเรียนชื่นชอบให้ฟัง 1 ประโยค 1.2 ครูเปิด ทำนองเพลง Happy Birth Day ให้นักเรียนฟัง จำนวน 1 ประโยค	10	บทเพลง Happy Birthday
ขั้นตอน 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	2.1 ครูให้นักเรียนร้องเพลงที่นักเรียนคุ้นเคยและเพลงที่นักเรียนชอบร้องเป็นประจำ 2.2 ครูให้นักเรียนสังเกตคำสำคัญจากกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบและทำในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 คำ 2.3 นักเรียนสร้างโมเดลจากคำสำคัญที่นักเรียนกำหนด	15		ขั้นสอน	1.1 ครูอธิบายการสร้างโมเดลและแนวความคิดการสร้างโมเดลเพลงให้แก่นักเรียน 1.2 ครูสาธิตการสร้างโมเดลเพลง 1.3 ครูให้นักเรียนกำหนดคำสำคัญในการสร้างโมเดล จากกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบ 1.4 ครูให้นักเรียน สร้างโมเดลจากคำสำคัญ จำนวน 2 โมเดล 1.5 นักเรียนนำเสนอโมเดลที่ตนเอง	80	
ขั้นตอน 3 S	3.1 ครูเปิดเพลง เออปากามาวง ของเบล วริศราให้นักเรียนฟัง	15	เพลงเออปากามาวง				

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC				แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ		
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ขั้นตอน (Self-concept) ขั้นการอัตถิภาวนัตถ์	3.2 ครูให้นักเรียนจินตนาการว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์ที่นักเรียนชอบทำในเวลาว่างและเขียนคำสำคัญจากสิ่งที่นักเรียนจินตนาการได้ 3.3 นักเรียนสร้างโมเดลจากคำสำคัญที่นักเรียนกำหนด		ของเบล วริศรา		กิจกรรมการเรียนรู้ สร้างชิ้น	
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	4.1 ครูเปิดเพลง ความเรียงที่ดีที่สุด และให้นักเรียนอธิบายความหมายของเพลง 4.2 ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะเด่นของแต่ละโมเดลที่ตรงข้ามกันแต่มีจุดเชื่อมโยงที่เหมือนกัน 5.1 ครูให้นักเรียนทบทวนโมเดลในขั้นที่ 4 อธิบายแนวคิดการสร้างโมเดลของตนเอง	15	เพลง ความเรียงที่ดีที่สุด ของ Getznova			
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	6.1 ครูให้นักเรียนสร้างโมเดลจำนวน 2 รูปแบบ 6.2 นักเรียนนำเสนอทำนองเพลงที่นักเรียนสร้างขึ้น	15				
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์		30			3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดและการสร้างโมเดล	

4. การวัดและประเมินผล

4.1 ประเมินจากการตอบคำถามในชั้นเรียน

4.2 ประเมินจากการสร้างโมเดล จำนวน 2 รูปแบบ

แบบฝึกหัดที่ 2

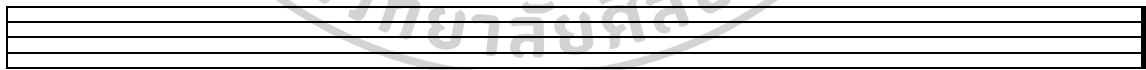
เรื่อง การสร้างทำนองสั้น (Motive)

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างโมทีฟของตนเอง จำนวน 8 ห้อง

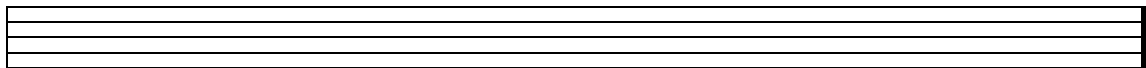
Keywords of Motif

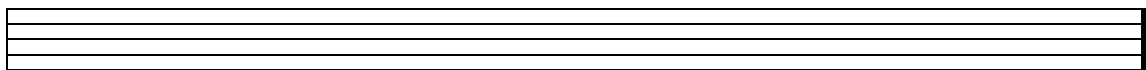
Musical staff with a watermark of the Faculty of Music logo and the text 'มหาวิทยาลัยศิลปากร' (Mahavithayalai Silpakorn).

Musical staff with a watermark of the Faculty of Music logo and the text 'มหาวิทยาลัยศิลปากร' (Mahavithayalai Silpakorn).

Musical staff.

Musical staff.

ชื่อ-นามสกุล เลขที่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การสร้างทำนองเพลง

1. แนวคิด

- 1.1 การสร้างทำนองเป็นการร้อยเรียงเสียงดนตรีด้วยลักษณะเสียงที่มีความสั้น-ยาวแต่ละเสียงแล้วประกอบกันเป็นทำนอง
- 1.2 แนวทำนองเป็นเสียงที่เปล่งออกมาโดยมีความต่อเนื่องเป็นระบบ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายแนวความคิดการสร้างทำนองได้
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างทำนองจำนวน 8 ท้อง

3. สารการเรียนรู้

ทำนอง (Melody) เป็นเสียงที่ออกมาโดยมีความต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ทำนองเปรียบเสมือนรูปร่างของบทเพลง มีเสียงสูง-ต่ำ สั้น-ยาว ประกอบเข้าด้วยกันเป็น โยโดยทั่วไปบทเพลงประกอบด้วยทำนอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ถ่ายทอดการจำ การสร้างทำนองมีหลากหลายรูปแบบ ไม่เพียงแต่สร้างให้ครบองค์ประกอบของบทเพลง แต่ทำนองต้องมีความสอดคล้องกับ คำร้อง ระบบเสียง การประสานเสียง และรูปแบบของบทเพลง ซึ่งการสร้างทำนองผู้แต่งต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของเสียงและข้อจำกัดของเสียง หากการสร้างแนวทำนองนั้นมีความน่าสนใจแต่ไม่สามารถปฏิบัติออกมาได้ บทเพลงนั้นอาจจะเป็นบทเพลงที่ไม่เหมาะสม

การสร้างแนวทำนองเป็นการจินตนาการเสียงจากการร้องหรือเครื่องดนตรี ผ่านการคิด การกระทำและประสบการณ์ของผู้แต่งเพลงที่แสดงออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งการที่แสดงออกมาเป็นนั่นเกี่ยวข้องกับระดับเสียงและจังหวะ จึงนำแนวคิดและประสบการณ์มาใส่เป็นระดับเสียงที่สูง-ต่ำ สั้น-ยาว(Jack Perricone, 2018)

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ชั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้ SOSBAC	สื่อการเรียนรู้	ชั้นตอน
ชั้นที่ 1 S (Stimulation) ชั้นการกระตุ้น	<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>1.1 ครูเปิดเพลง LALISA ของ ดลิตซา มโนบาล และให้นักเรียนร่วมกันหาโมเมนต์ของพวกเขา เพลง</p> <p>1.1 ครูให้นักเรียนนำเสนอโมเมนต์ของตนเอง และแลกเปลี่ยนแนวคิดของตนเอง</p>	เพลง LALISA ของ ดลิตซา มโนบาล	ชั้นตอน ผู้นำ
ชั้นที่ 2 O (Observation) ชั้นการสังเกต	<p>1.1 ครูให้นักเรียนโมเมนต์ในสไลด์ที่ที่แล้วมา เปรียบกับเรื่องราวในชีวิตที่นักเรียนประทับใจโดยกำหนดลักษณะเด่นเพิ่มเติม เหมือนกันระหว่าง 2 แนวคิดของตนเอง</p> <p>2.2 นักเรียนสร้างแนวทำนองจากแนวคิดที่ตนเองได้</p> <p>3.1 ครูให้นักเรียนจินตนาการว่านักเรียนอยู่ในงานเทศกาลดนตรี Coachella Valley Music and Arts festival 2020 และครูเปิดเพลงในงานเทศกาลดนตรีให้นักเรียนดู</p> <p>3.2 ครูให้นักเรียนนำความรู้สึกมาเปรียบเทียบเกี่ยวกับลักษณะเด่นที่นักเรียนพบ</p>	เพลง LALISA ของ ดลิตซา มโนบาล	ชั้นตอน ผู้นำ
ชั้นที่ 3 S (Self-concept) ชั้นการอัตมโนทัศน์	<p>1.1 ครูให้นักเรียนเปิดโมเมนต์ที่นักเรียนสร้างในสไลด์ที่ที่แล้วผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>1.2 ครูและนักเรียนทบทวนการสร้างโมเมนต์</p> <p>1.3 1 ครูเปิดเพลง LALISA ของ ดลิตซา มโนบาลและให้นักเรียนร่วมกันหาโมเมนต์ของพวกเขาเพลง</p> <p>1.1 ครูอธิบายการสร้างแนวทำนองและแนวความคิดการสร้างทำนอง</p> <p>1.2 ครูสาธิตการสร้างทำนองเพลงให้นักเรียน</p> <p>1.3 ครูให้นักเรียนกำหนดค่าสำคัญในการสร้างทำนอง จากกิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบ จำนวน 10 ค่า</p> <p>1.4 ครูให้นักเรียน สร้างทำนองจากค่าสำคัญ จำนวน 8 ห้อง</p> <p>1.5 นักเรียนนำเสนอทำนองเพลงที่ตนเองสร้างขึ้น</p>	เพลง LALISA ของ ดลิตซา มโนบาล	ชั้นตอน ผู้นำ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ขั้นตอน	แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC		สื่อการเรียนรู้
	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	
	มาสร้างแนวทำนอง		
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	ครูให้นักเรียนสร้างแนวทำนองที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับแนวทำนองที่มีนักเรียนสร้างและให้สังเกตจุดเด่นของแต่ละแนวทำนอง	15	
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	ครูให้นักเรียนตรวจสอบแนวทำนองที่ได้จากแต่ละขั้นตอนและอธิบายถึงลักษณะและรายละเอียดของทำนอง โดยมีเหตุผลมาสนับสนุนในแนวทำนองของตนเอง	15	
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	6.1 นักเรียนสร้างแนวทำนองที่ได้จากการคิดในแต่ละขั้นตอนจำนวน 8 ห้อง 6.2 นักเรียนนำเสนอทำนองเพลงที่นักเรียนสร้างขึ้น	30	
			สื่อการเรียนรู้
			กิจกรรมการเรียนรู้
			เวลา
			ขั้นตอน
			ชั้นสรุป
			3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดและการสร้างทำนองเพลง
			10

4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 4.2 ประเมินจากการสร้างทำนอง จำนวน 8 ห้อง

แบบฝึกหัดที่ 3

เรื่อง การสร้างทำนอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างทำนองเพลงของตนเอง จำนวน 8 ห้อง

คำสำคัญของทำนองเพลง

Keywords of Melody

Blank rounded rectangular box for writing keywords.

Eight sets of musical staves for writing a melody. Each staff consists of a top line and four bottom lines. A faint watermark of a Thai elephant and the text 'มหาวิทยาลัยศิลปากร' is visible in the background.

ชื่อ-นามสกุล เลขที่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การขยายทำนองเพลงให้เป็นบทเพลง

1. แนวคิด

- 1.1 การขยายทำนองเพลงให้เป็นบทเพลงเริ่มต้นจาก 1 ทำนองและขยายให้เต็มบทเพลง
- 1.2 แนวทำนองทำให้อารมณ์ถึงจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของบทเพลง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายแนวความคิดการสร้างทำนองได้เต็มบทเพลงได้
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างทำนองได้ จำนวน 32 ท้อง

3. สารการเรียนรู้

การขยายทำนอง เป็นการนำแนวทำนองจาก 1 ประโยคมาขยายให้ครบตามโครงสร้างของบทเพลงซึ่งสร้างมาจากกรอบแนวคิดของบทเพลงที่ตนเองสร้างขึ้นหรือกรอบของบทเพลง แนวทำนองที่ออกมาต้องมีความต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ทำนองเปรียบเสมือนรูปร่างของบทเพลงประกอบเข้าด้วยกันเป็นบทเพลงตามโครงสร้าง โดยทั่วไปบทเพลงประกอบด้วยทำนองซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ง่ายต่อการจำ การสร้างทำนองมีหลากหลายรูปแบบ ไม่เพียงแต่สร้างให้ครบองค์ประกอบของบทเพลง แต่ทำนองต้องมีความสอดคล้องกับ คำร้อง ระบบเสียง การประสานเสียง และรูปแบบของบทเพลง ซึ่งการสร้างทำนองผู้แต่งต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของเสียงและข้อจำกัดของเสียง หากการสร้างแนวทำนองนั้นมีความน่าสนใจแต่ไม่สามารถปฏิบัติออกมาได้ บทเพลงนั้นอาจจะเป็นบทเพลงที่ไม่เหมาะสม

การสร้างแนวทำนองเป็นการจินตนาการเสียงจากการร้องหรือเครื่องดนตรี ผ่านการคิด การกระทำและประสบการณ์ของผู้แต่งเพลงที่แสดงออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งการที่แสดงออกมาเป็นนั่นเกี่ยวข้องกับระดับเสียงและจังหวะ จึงนำแนวคิดและประสบการณ์มาใส่เป็นระดับเสียงที่สูง-ต่ำ สั้น-ยาว(Jack

Perricone,

2018)

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC				แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	<p>1.1 นักเรียนและครูแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเหตุการณ์ข่าวเด่นในชีวิตประจำวัน</p> <p>1.2 ครูให้นักเรียนร้องทำนองเพลงมาร์ชโรงเรียนร่วมกัน</p> <p>1.3 ครูให้นักเรียนเปิดทำนองเพลงที่นักเรียนสร้างขึ้นในคาบเรียนที่ผ่านมา</p>	10	เพลงมาร์ชโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร	ขั้นนำ	<p>1.1 ครูให้นักเรียนนำ 2 แนวทำนองมาเล่นผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>1.2 ครูและนักเรียนทบทวนการสร้างทำนอง</p>	10	
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	<p>2.1 ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะของแนวทำนองเพลงมาร์ชโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร</p> <p>2.2 ครูให้นักเรียนนำทำนองที่นักเรียนสร้างขึ้น โดยให้นักเรียนสังเกตถึงลักษณะเด่นจาก 2 แนวทำนองที่นักเรียนสร้างขึ้นในสัปดาห์ที่แล้ว</p>	15		ขั้นสอน	<p>1.1 ครูอธิบายการขยายแนวทำนองและแนวความคิดการสร้างทำนอง</p> <p>1.2 ครูสาธิตการขยายทำนองเพลงให้นักเรียน</p> <p>1.3 ครูให้นักเรียนขยายทำนองให้ครบตามโครงสร้างเพลง จำนวน 32 ห้อง</p>	80	
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัปเดตโมทัศน์	<p>3.1 ครูให้นักเรียนจินตนาการว่านักเรียนอยู่สถานการณ์ที่นักเรียนสร้างแนวทำนองของตนเองและนำมาสร้างบทเพลง</p>	15					

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC		แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ					
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบสัญลักษณ์ที่แตกต่างไปจากเดิมและเป็นแนวคิดที่สวนทางจากแนวคิดเดิม	15					
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	นักเรียนอธิบายถึงลักษณะและรายละเอียดของความคิดตนเองที่เกิดจากการคิดสวนทาง โดยเป็นมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	ครูให้นักเรียนขยายแนวทงานเองให้เต็มโครงสร้างเพลง จำนวน 32 ท้อง	30		ขั้นสรุป	3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดการขยายทำนองเพลง	10	

4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 4.2 ประเมินจากการสร้างทำนอง จำนวน 32 ท้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง การแต่งเนื้อร้อง

1. แนวคิด

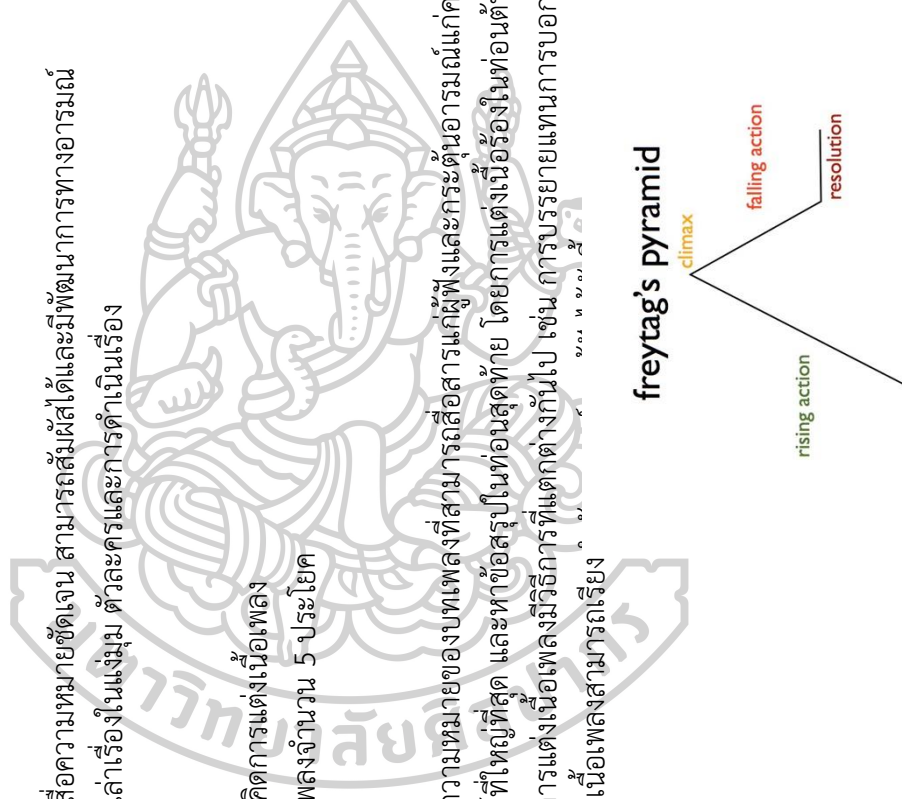
- 1.1 การแต่งเนื้อเพลงเป็นการสื่อความหมายชัดเจน สามารถสัมผัสได้และมีพัฒนาการทางอารมณ์
- 1.2 การแต่งเนื้อเพลงเป็นเรื่องในแง่มุม ตัวละครและการดำเนินเรื่อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายแนวความคิดการแต่งเนื้อเพลง
- 2.2 นักเรียนสามารถแต่งเนื้อเพลงจำนวน 5 ประโยค

3. สารการเรียนรู้

การแต่งเนื้อเพลงเป็นการสื่อความหมายของบทเพลงที่สามารถสื่อสารแก่ผู้ฟังและกระตุ้นอารมณ์แก่คนฟัง การแต่งเนื้อเพลงเป็นการสร้างจินตนาการ เหตุการณ์จากเล็กที่สุดไปหาเหตุการณ์ที่ใหญ่ที่สุด และหาข้อสรุปในตอนสุดท้าย โดยการแต่งเนื้อร้องในท่อนต้นควรกล่าวถึงใคร พูดถึงอะไร ที่ไหนและใครเป็น ผู้ฟัง (เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์, 2545) การแต่งเนื้อเพลงมีวิธีการที่แตกต่างกันไป เช่น การบรรยายแทนการบอกเล่า การใช้คำพ้องจอง การสัมผัส การสัมผัส เสียง ซึ่งการลำดับเรื่องราวของการแต่งเนื้อเพลงสามารถเรียง

freytag's pyramid

freytag's pyramid (Sean Glatch, 2020)

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC				แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	1.1 ครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยน ความรู้เรื่องวันภาษาไทย	10		ขั้นนำ	1.1 ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเรื่อง เนื้อเพลงและบทเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ	10	
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	2.1 ครูให้นักเรียนสังเกตถึงลักษณะเด่นจาก สิ่งที่นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกิจกรรม วันภาษาไทย 2.2 ให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะที่ เหมือนกันระหว่าง 2 แนวคิดโดยนักเรียน เป็นผู้กำหนดเอง	15		ขั้นสอน	1.1 ครูอธิบายการแต่งเนื้อเพลง 1.2 ครูสาธิตการแต่งเนื้อเพลงให้แก่ นักเรียนตามหลักการของภาษา 1.4 ครูให้นักเรียนแต่งเนื้อเพลง จำนวน 5 ประโยค 1.5 นักเรียนนำเนื้อเพลงที่ตนเองสร้างขึ้น	80	
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัตโนมัติ	3.1 ครูให้นักเรียนจินตนาการว่านักเรียนอยู่ ในสถานการณ์กับสุนทรภู่ แล้วให้นักเรียนนำ ประสบการณ์ ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามา เปรียบเทียบกับสิ่งที่นักเรียนได้พบ 3.2 นักเรียนแต่งเนื้อเพลงจากจินตนาการมา สื่อสารเพื่อเป็นเนื้อเพลง	15					
ขั้นที่ 4 B	4.1 ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่ ตรงกันข้ามกับสุนทรภู่ และคิดหาประเด็นที่	15					

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC			แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ				
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
(Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	มีลักษณะที่สวนทางกันกับสิ่งที่นักเรียนกำหนดไว้ตอนต้น หรือ นำเสนอเนื้อหาเพลงที่แตกต่างแง่มุมไปจากเดิม						
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	ครูให้นักเรียนอธิบายแนวคิดถึงลักษณะที่สวนทางของสุนทรภู่ โดยมีเหตุผลมาสนับสนุนแนวคิดของตนเอง	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	นักเรียนแต่งเนื้อเพลงจำนวน 5 ประโยคจากขั้นตอนที่ผ่านมา	30		ขั้นสรุป	3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดและการแต่งเนื้อเพลง	10	

4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 4.2 ประเมินจากการแต่งเนื้อเพลงจำนวน 5 ประโยค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6
เรื่อง การผสมผสานเนื้อร้องและทำนอง

1. แนวคิด

การผสมผสานเนื้อร้องและทำนองเป็นการเชื่อมโยงภาษาและโน้ตดนตรีให้เข้ากัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการผสมผสานเนื้อร้องและทำนอง
- 2.2 นักเรียนผสมผสานเนื้อร้องและทำนองได้

3. สาระการเรียนรู้

การผสมผสานเนื้อร้องและทำนอง เป็นการเชื่อมโยงภาษาที่ต้องการสื่อสารให้กับผู้ฟังควบคู่ไปกับทำนองเพลง โดยต้องมีการใช้หลักการของภาษาในการสัมผัสเนื้อเพลง หมายถึง สัมผัสนอก (เสียงสระ+พยัญชนะท้าย) ที่อยู่ระหว่างวรรคเป็นสำคัญ และสัมผัสในไม่มีหลักการที่ตายตัวแต่สามารถทำให้บทเพลงมีความไพเราะมากขึ้น (ชนกพร พัฒนกุล, 2019) ซึ่งทำนองมีลักษณะเสียงที่สั้นและยาว เสียงสูงและเสียงต่ำจึงควรต้องหาคำหรือภาษามาให้สอดคล้องกับทำนองและเสียงที่ออกมาต้องสื่อสารกับผู้ฟัง รวมถึงการวางโครงสร้างของบทเพลงและนำเสนอเป็นเรื่องเดียวกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC				แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	1.1 ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ประจำวัน 1.2 ครูเปิดเพลง ฟักก่อน ของ MILLI	10	เพลง ฟัก ก่อน ของ MILLI	ขั้นนำ	1.1 ครูให้นักเรียนนำบทเพลงที่นักเรียนชื่นชอบมานำเสนอให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง 1.2 ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนแนวความคิด การผสมเนื้อเพลงและทำนองที่นักเรียน ได้รับฟัง	10	
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	2.1 ครูให้นักเรียนนำทำนองเพลง และเนื้อ เพลงที่นักเรียนสร้างขึ้นมาผสมกัน 2.2 ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะของทำนอง และเนื้อร้อง 2.3 นักเรียนอธิบายลักษณะเด่นของทำนอง และเนื้อร้อง	15		ขั้นสอน	1.1 ครูอธิบายการผสมเนื้อเพลงและ ทำนอง 1.2 ครูแสดงวิธีการผสมเนื้อเพลงและ ทำนอง 1.3 ครูให้นักเรียนผสมเนื้อร้องและ ทำนองที่นักเรียนสร้างขึ้นจากสัปดาห์ที่ ผ่านมา 1.4 นักเรียนนำเสนอบทเพลงที่นักเรียน ผสมเนื้อร้องและทำนอง	80	
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัตมโน ทัศน์	ครูให้นักเรียนจินตนาการว่าตนเองอยู่ใน สถานการณ์ที่นักเรียนสร้างทำนองและเนื้อ ร้อง โดยนำความรู้สึกและทัศนคติมา เปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้พบ	15					
ขั้นที่ 4	ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบประเด็นที่ตรงกัน	15					

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC		แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ					
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	ข้ามหรือ ลักษณะที่สวนทางกันจากขั้นการสังเกตและขั้นอัตโนมัติ						
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	นักเรียนอธิบายถึงลักษณะและรายละเอียดของความคิดตนเองจากการคิดแถมที่แตกต่าง โดยมีเหตุผลมาสนับสนุนการคิดของตนเอง	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	นักเรียนนำเสนอเรื่องราวและทำนอง	30		ขั้นสรุป	นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดและการนำเสนอเรื่องราวและทำนอง	10	

4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 4.2 ประเมินจากการนำเสนอเรื่องราวและทำนอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง การดำเนินคอร์ดีโนบทเพลง

1. แนวคิด

การดำเนินคอร์ดีโนบทเพลงเป็นการขยับคอร์ดีโนบทหนึ่งไปยังอีกคอร์ดีโนบทหนึ่งทำให้ได้เสียงไปข้างหน้าแตกต่างกัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายการดำเนินทางคอร์ดีโนบทเพลง
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างการดำเนินทางคอร์ดีโนบทเพลง

3. สารการเรียนรู้

การดำเนินคอร์ดีโนบท (Chord progression) เป็นการวางคอร์ดีโนบทเพลงจากคอร์ดีโนบทหนึ่งไปยังอีกคอร์ดีโนบทหนึ่งทำให้เพลงมีลีลาและบทเพลงเคลื่อนที่ไปด้านหน้าที่แตกต่างกัน การวางทางเดินคอร์ดีโนบทจะต้องมีความสอดคล้องกับแนวทำนอง เสียงประสานและองค์ประกอบอื่น ๆ ของบทเพลง การดำเนินคอร์ดีโนบทจาก V-I, I-IV, I-V หรือ IV-V เป็นการดำเนินคอร์ดีโนบทที่ผู้นำหนักที่สุดเพราะเป็นการใช้คอร์ดีโนบทหลัก คือ คอร์ดีโนบท I, IV, และ V (ฉันทา พันธุ์เจริญ, 2553) แบบแผนการดำเนินทางคอร์ดีโนบทของแต่ละแนวเพลงมีตัวนำหนักทุกทางเดินคอร์ดีโนบทที่มากกว่า หรือบางแนวเพลงมีผู้นำหนักที่อ่อน

จังหวะคอร์ดีโนบท (Chord rhythm) คือ จังหวะในการเปลี่ยนคอร์ดีโนบทหรือความถี่ในการเปลี่ยนคอร์ดีโนบท เช่น เพลงบางเพลงมักเปลี่ยนคอร์ดีโนบทจังหวะเพลงในขณะเดียวกันบางเพลงเปลี่ยนคอร์ดีโนบททุก 4 จังหวะ นั่นหมายความว่าแต่ละเพลงมีความถี่ของการเปลี่ยนคอร์ดีโนบทที่แตกต่างกัน (ฉันทา พันธุ์เจริญ, 2553)

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC			แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ				
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	<p>1.1 ครูเปิดบทเพลงสมัยนิยมให้นักเรียนฟัง และร่วมกันอภิปรายทางเดินคอร์สที่ใช้ในบทเพลง</p> <p>1.2 ครูให้นักเรียนเตรียมนำทำนองและเนื้อร้องที่พัฒนามานั้น</p>	10		ขั้นนำ	<p>1.1 ครูให้นักเรียนฟังบทเพลงสมัยนิยมที่นักเรียนชื่นชอบ</p> <p>1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันหาทางเดินคอร์สดีในบทเพลงที่นักเรียนได้รับฟัง</p>	10	
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	<p>2.1 ครูเปิดแนวทางเดินทางคอร์สของบทเพลงสมัยนิยม แนวเพลงป๊อปและแนวเพลงอาร์แอนด์บี</p> <p>2.2 ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะเด่นจากคอร์สของ 2 แนวเพลง</p> <p>2.3 ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนกัน 2 แนวทางเดินคอร์ส</p> <p>2.4 นักเรียนสร้างทางเดินคอร์สจากแนวคิดที่นักเรียนได้</p>	15		ขั้นสอน	<p>1.1 ครูอธิบายการวางเดินคอร์สในแต่ละแนวเพลง</p> <p>1.2 ครูสาธิตการวางทางเดินคอร์ส</p> <p>1.3 ครูให้นักเรียนวางทางเดินคอร์สที่นักเรียนได้ผสมผสานนี้ร้องและทำนองในสัปดาห์ที่แล้ว</p> <p>1.5 นักเรียนนำเสนอการวางทางเดินคอร์สที่นักเรียนได้ใส่ในบทเพลง</p>	80	
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัปเดตโมโน	<p>3.1 ครูให้นักเรียนฟังบทเพลงแจ๊ส และจินตนาการว่านักเรียนกำลังดูการแสดงดนตรี</p> <p>3.2 ครูให้นักเรียนนำลักษณะเด่นของ</p>	15					

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC		แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ					
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ทัศน์	ทางเดินคอร์สที่พบและนักเรียนสามารถจินตนาการได้นำมาสร้างเป็นทางเดินคอร์สของตนเอง						
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	ครูให้นักเรียนเรียบเรียงทางเดินคอร์สที่สวนทางกัน หรือตรงกันข้าม โดยมีลักษณะทางเดินคอร์สที่แตกต่างจากทางเดินคอร์สที่นักเรียนสร้าง	15					
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	ครูให้นักเรียนอธิบายถึงแนวคิดการวางทางเดินคอร์สที่สวนทางกันและนำเหตุผลมาสนับสนุนการวางทางเดินคอร์สที่สวนทาง	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	นักเรียนนำทางเดินมาใส่ในบทเพลงที่นักเรียนผสมผสานท่วงทำนองกับเนื้อร้อง	30		ขั้นสรุป	3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดและการวางทางเดินคอร์ส	10	

4. การวัดและประเมินผล

4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

4.2 ประเพณีจากการวางทางเดินคอนกรีตในบพเพลิง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง ลักษณะจังหวะในบทเพลงสมัยนิยม

1. แนวคิด

จังหวะบทเพลงสมัยนิยมมีลักษณะที่พริ้วไหว สามารถสร้างความสนุกให้แก่ผู้ฟังได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนอธิบายลักษณะจังหวะในบทเพลงสมัยนิยม ได้แก่ บ็อบ อาร์แอนดบี และฮิปฮอป
- 2.2 นักเรียนสามารถสร้างจังหวะในบทเพลงของตนเองได้

3. สารการเรียนรู้

จังหวะ (Rhythm) คือส่วนโน้ตที่ไม่มีระดับเสียงรวมถึงตัวหยุด บทเพลงสมัยนิยมจะไม่มีขึ้นหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับผู้แต่ง บางบทเพลงมีลักษณะทำงานองขึ้นลงทั้งตงามแต่ใช้ลักษณะจังหวะที่ธรรมดา ในขณะที่ยวกับบางบทเพลงมีลักษณะจังหวะที่น่าสนใจแต่การดำเนินทางทำนองมีลักษณะที่วนไปมาขึ้นลง การใช้ลักษณะให้มีความหลากหลายเป็นประเด็นที่ต้องระมัดระวัง เพราะมักทำให้บทเพลงนั้นขาดเอกภาพ เพลงสมัยนิยมที่ดีมีลักษณะที่เป็นระบบและไม่มีหลากหลายมากนัก

แนวดนตรีป๊อป (Pop music) เป็นแนวเพลงที่มีเมโลดีที่ฟังง่าย มีท่วงทำนองที่เป็นระบบ พลิ้วไหว สามารถสร้างความสนุกสนานให้กับผู้ฟังได้ ในปัจจุบันแนวจังหวะป๊อปมักนำมาผสมผสานกับกลิ่นอายของดนตรีแนวอื่น ๆ

แนวดนตรีอาร์แอนด์บี (Rhythm and blues) เป็นจังหวะที่ได้รับความนิยมโดยเป็นการผสมผสานแนวเพลงแจ๊ส กอสเปลและบลูส์

แนวดนตรีฮิปฮอป (Hip hop) เป็นแนวเพลงที่ได้รับความนิยมสำหรับวัยรุ่นอเมริกาและทั่วโลกจนถูกยกให้เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งจังหวะฮิปฮอปเป็นถูกพัฒนามาจากจังหวะของฟังก์ในแบบของโมทาวน์และพัฒนามาจังหวะผ่านเทคโนโลยีเกิดการสร้างบีทและดู๊ปขึ้นมา (ซินิตา จอมประเสริฐ, 2559)

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC			แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ				
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	<p>1.1 ครูให้นักเรียนฟังบทเพลง ป๊อป อาร์ แอนต์ปีและฮิปฮอป</p> <p>1.2 ครูและจังหวะร่วมกันเคาะจังหวะตามจังหวะที่นักเรียนได้ยิน</p> <p>1.3 ครูให้นักเรียนเดินหรือแสดงท่าทางตามจังหวะที่นักเรียนได้ยินจากบทเพลงที่ครูเปิดให้</p>	10		ขั้นนำ	<p>1.1 ครูให้นักเรียนนำเสนอบทเพลงสมัยนิยมผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในจังหวะต่าง ๆ ของบทเพลงสมัยนิยม</p>	10	
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	<p>2.1 ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะเด่นของแต่ละแนวเพลงที่ครูเปิดให้นักเรียนฟัง</p> <p>2.2 นักเรียนอธิบายถึงลักษณะเด่นของจังหวะแต่ละแนวเพลง</p>	15		ขั้นสอน	<p>1.1 ครูอธิบายการสร้างจังหวะและแนวความคิดการสร้างท่วงป๊อป อาร์ แอนต์ปีและฮิปฮอป</p> <p>1.2 ครูสาธิตการสร้างจังหวะฟังบทเพลงป๊อป อาร์แอนต์ปีและฮิปฮอป</p> <p>1.3 ครูให้นักเรียนสร้างจังหวะป๊อป อาร์แอนต์ปีและฮิปฮอป</p> <p>1.4 นักเรียนนำเสนอจังหวะที่ตนเองสร้างขึ้น</p>	80	
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัตมโนทัศน์	<p>3.1 ครูให้นักเรียนจินตนาการว่าอยู่ในบทเพลงและให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบกับจังหวะที่นักเรียนได้ยิน</p> <p>3.2 ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่นักเรียนได้พบ</p> <p>3.3 นักเรียนเขียนจังหวะที่นักเรียนได้เปรียบเทียบกับและที่นักเรียนได้เคลื่อนไหว</p>	15					

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC			แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ				
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking) ขั้นการคิดสวนทาง	ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบสัญลักษณ์ต้นที่ตรงข้ามกันแต่มีจุดเชื่อมระหว่างกัน โดยให้นักเรียนมองในแง่มุมที่แตกต่างจากสิ่งเดิม	15					
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	5.1 ครูให้นักเรียนตรวจสอบ และอธิบายแนวคิดที่นักเรียนคิดถึงประเด็นตรงข้ามโดยมีเหตุผลมาสนับสนุนในการสร้างจังหวะ	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	6.1 ครูให้นักเรียนสร้างจังหวะโดยนำองค์ประกอบในแต่ละขั้นมาสร้างจังหวะใหม่ 6.2 นักเรียนนำเสนอจังหวะเพลงที่นักเรียนสร้างขึ้น	30		ขั้นสรุป	3.1 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิดและการสร้างจังหวะ	10	

4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 4.2 ประเมินจากการสร้างจังหวะในบทเพลงสมัยนิยม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

เรื่อง โครงสร้างเพลง AABA

1. แนวคิด

โครงสร้างเพลง AABA เป็นแบบแผนในการแต่งเพลงสมัยนิยม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างเพลง AABA
- 2.2 นักเรียนสามารถแยกองค์ประกอบของโครงสร้างเพลง AABA ได้
- 2.3 นักเรียนสามารถจัดเรียงองค์ประกอบในรูปแบบ AABA ได้

3. สารการเรียนรู้

โครงสร้างเพลง แปลว่ารูปลักษณะทางดนตรี หมายถึงโครงสร้างที่เป็นแบบแผนในการแต่งเพลงสมัยนิยม เช่นเดียวกับฉันทลักษณ์ของบทประพันธ์เพลงประเภทร้อยกรองที่บอกตำแหน่งของคำที่ต้องสัมผัสและอาจมีครุหรือลหุ เป็นต้น (ฉันทกา พันธุ์เจริญ, 2553) โครงสร้างของบทเพลงมีส่วนต่าง ๆ ของเพลงซึ่งในที่นี้เรียกว่า ท่อน เป็นตัวกำหนดแบบแผนและในบางครั้งอาจมีกฎเกณฑ์เสียงเป็นตัวกำหนดโครงสร้างเพลงอีกด้วย ในการอ้างอิงแต่ละท่อนจะใช้ตัวอักษร A และ B ท่อนแรกเรียกว่าท่อน A และท่อนต่อไปก็เป็นที่อื่น B ซึ่งในแต่ละท่อนจะมีทำนองที่สำคัญและชัดเจนเป็นจุดเริ่มต้นของท่อนนั้นด้วย โครงสร้างเพลงที่นิยมใช้กันในบทเพลงสมัย คือ AABA

ท่อน A เป็นท่อนนำของบทเพลง มีลักษณะที่เป็นท่อนหลักและวนกลับมาใช้อีก 2 ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งอาจมีเนื้อร้องที่ไม่เหมือนกันแต่ทำนองเป็นทำนองเดิม

ท่อน B เป็นท่อนที่มีความแตกต่างจากท่อนอื่น เป็นท่อนสั้น ๆ มีเนื้อร้องและทำนองเพียง 1-2 บรรทัด และบางครั้งอาจเป็นท่อนที่เป็นการเปลี่ยนแปลงขึ้นเสียงของบทเพลงสมัยนิยม

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC				แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ			
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 S (Stimulation) ขั้นการกระตุ้น	1.1 ครูให้นักเรียนฟังเพลง ซ่อนกลิตินของ อีฟ ปานเจริญ 1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์โครงสร้างเพลงที่นักเรียนได้รับฟัง	10	บทเพลง ซ่อนกลิตินของ อีฟ ปานเจริญ	ขั้นนำ	1.1 ครูให้นักเรียนฟังเพลง ซ่อนกลิตินของ อีฟ ปานเจริญ 1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์โครงสร้างเพลงที่นักเรียนได้รับฟัง	10	บทเพลง ซ่อนกลิตินของ อีฟ ปานเจริญ
ขั้นที่ 2 O (Observation) ขั้นการสังเกต	ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะเด่นของบทเพลงและอธิบายลักษณะที่เหมือนกันระหว่าง 2 แนวคิด	15		ขั้นสอน	1.1 ครูอธิบายโครงสร้างเพลงสมัยนิยมรูปแบบ AABA 1.2 ครูสาธิตการกำหนดโครงสร้างเพลง AABA 1.3 ครูให้นักเรียนกำหนดคำสำคัญในการสร้างโครงสร้างเพลง 1.4 ครูให้นักเรียน สร้างกรอบแนวคิดเพลงของตนเองในรูปแบบ AABA 1.5 นักเรียนนำเสนอบทเพลงของตนเอง	80	
ขั้นที่ 3 S (Self-concept) ขั้นการอัตโนมัติขั้น	ครูให้นักเรียนจินตนาการว่านักเรียนอยู่ในสวนดอกไม้ และนำความรู้สึก ประสบการณ์ มาเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่นักเรียนสามารถจินตนาการได้มาเรียงเรียงโดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของบทเพลง	15					
ขั้นที่ 4 B (Backward thinking)	ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะเด่นที่ตรงกันข้ามและสวนทางกับสิ่งที่นักเรียนกำหนดไว้จุดเริ่มต้นในแง่ที่แตกต่างกันไป	15					

แผนการจัดการเรียนรู้ SOSBAC			แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ				
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้	ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อการเรียนรู้
ขั้นตอนการคิดสวนทาง							
ขั้นที่ 5 A (Argumentation) ขั้นการอภิปราย	5.1 นักเรียนอธิบายแนวคิดโครงสร้างของบทเพลงที่สวนทางกันและนำเหตุผลมาสนับสนุนในการกำหนดกรอบของบทเพลง	15					
ขั้นที่ 6 C (Composition) ขั้นการสร้างสรรค์	6.1 ครูให้นักเรียนสร้างกรอบตามโครงสร้างเพลงสมัยนิยม AABA 6.2 นักเรียนทำเสนอโครงสร้างเพลงในรูปแบบ AABA	30		ขั้นสรุป	3.1 นี้ก็เรียนและครูร่วมกันสรุปโครงสร้างเพลง AABA	10	

4. การวัดและประเมินผล

- 4.1 ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 4.2 ประเมินจากการสร้างกรอบเพลงสมัยนิยมในรูปแบบ AABA

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ชญาณิน คำสองสี
วัน เดือน ปี เกิด	15/08/2536
สถานที่เกิด	อุตรดิตถ์
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ดุริยางค์สากล)
ที่อยู่ปัจจุบัน	133/358 ซอยสุสวาส1 ถนน รังสิต-นครนายก ตำบล รังสิต อำเภอ ธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี

